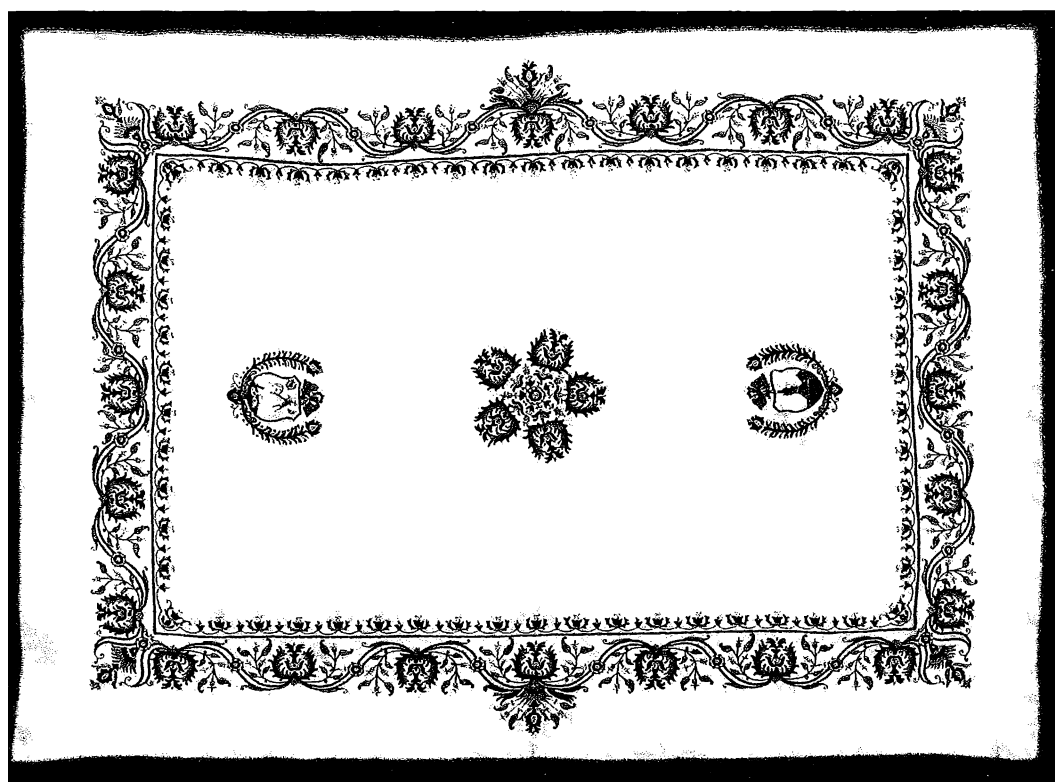

IGEHIRDETŐ

Az Erdélyi Református
Egyházkerület folyóirata

Úri himzéses úrasztali terítő a marosvásárhely-vártemplomi
református gyülekezet gyűjteményéből

Tizenkilencedik évfolyam
2008. május

5

Tartalom

Vasárnapi prédikációk

Péter Miklós József: Választás pünkösöd előtt. Az apostolok cselekedetei 1,26.....	207
Szász Attila: A keresztyén élet rendje. Az apostolok cselekedetei 2,42.....	210

Prédikáció anyák napjára

Bányai László: Anyák napja van. Zsoltárok 128,3.....	214
--	-----

Prédikációk mennybemenetel ünnepére

Borbándi András: A mi országunk a mennyekben van. Filippi 3,20–21.....	217
Ménessy Miklós: Veletlek vagyok... Máté 28,20b.....	218

Prédikációsorozat pünkösöd nagyhetére

Lőrincz István: Római keresztyének.	
Akvila és Priscilla. Róma 16,3–5a.....	221
Epenétus. Róma 16,5b.....	223
Mária. Róma 16,6.....	224
Andronikus és Júnia. Róma 16,7.....	225
Ampliás. Róma 16,8.....	226
Orbán. Róma 16,9.....	227

Prédikációk pünkösöd ünnepére

Csomay Árpád: Amikor a pünkösöd napja eljött... Az apostolok cselekedetei 2,1.....	229
Kosztai Enikő: A Szentlélek áldása életünkön. Az apostolok cselekedetei 2,4.....	231
Kozma Endre: A Szentlélek bennünk és közöttünk lakozik. 1Korinthus 6,19–20.....	233
Szakács János: Pünkösöd Samáriában. Az apostolok cselekedetei 8,14–20.....	236

Prédikációk Szentháromság vasárnapjára

Kiss Csaba: „Én és az Atya egy vagyunk.” János 10,27–33.....	239
Varró-Nagy István Attila: Ismered-e az Élőt? János 14,15–20.....	241

Prédikáció sákramentumos istentiszteletre

Úrvacsorai igehirdetés

Dr. Victor János: A szentek szentjében	
Ami a világnak botránkozása és bolondsága. 1Korinthus 11,26.....	243

A Genezaret partján

Jerry Bridges: Kegyelem (17.)	
Szabadságra hívtunk el (II.)	
Mit gondolnak mások?.....	245
Kontrollálók.....	246
Szeretemben szolgáljatok egymásnak.....	247

Alkalmi prédikációk

Nőszövetségi bibliáórára

Dénes Katinka: Édeset és keserút. Ruth 1,1–20.....	250
--	-----

Esketési igehirdetés

Bereczki László: Életre szóló igei útavaló. 1Korinthus 16,13–14.....	252
--	-----

Temetési igehirdetés

Szántó Sándor: Életünk az Úr kezében van. Zsoltárok 31,14–15a.....	254
Visky János: Vigyázzatok! Máté 25,8c.13.....	255

A címlapon: Úri himzéses úrasztali terítő a marosvásárhely-vártemplomi református gyülekezet gyűjteményéből. A terítőt id. Haáz Sándor tervezte, Szabó Éva szúrta ki és a vártemplomi nőszövetség tagjai varrták ki. A felvételeket Plájás Istvánnak köszönjük.

Vasárnapi prédikációk

Péter Miklós József
Kolozsvár

Választás pünkösd előtt

Alapige: Az apostolok cselekedetei 1,26
Bibliailvasás: Az apostolok cselekedetei 1,12–26

A keresztyén ember – úgy tűnik – várakozás közben sem ülhet tétlenül, ölbe tett kézzel. A mennybemenetel és a Szentlélek kitöltetése között eltelt tíz napnak az lett volna a lényege, hogy a tizenegy tanítvány Jeruzsálemből el nem távozva várja az ígéret beteljesedését, a Szentlélek általi megkereszteltetést. A keleti ember beletörődően bölcs türelme és nehéz munkához szokott tenni akarása egyformán szerephez jut ebben a másfél heti időszakban. A buzgó asszonyokkal, Mária rokonaival és másokkal végül mintegy százhusz főre felduzzadó közösség tud kitartóan imádkozni, de ha kell, szervezni, tevékenykedni is. Péter kezdeményezése ezt az utóbbit bizonyítja.

Mit tesz az apostol? Beszédet mond. Ebben összefoglalja és értelmezi a közelmúlt szomorú eseményeit: Júdás közéjük tartozott, de árulásával kizárta magát a testvéri közösségből. Öngyilkosságával, holttestében való megszégyenülésével elnyerte ítéletét a kortársak és az ismerősök előtt. Az eleveneket és holtakat megítélő diadalmas Úr végső döntést jelentő szavát mi *nem ismerhetjük, nem is befolyásolhatjuk*. De itt a földön vannak tennivalóink. A kieső hiányát pótolni kell. Júdás helyébe *új tanítványt kell választani*.

Péter apostol a Júdás árulásáról és halálának körülményeiről szóló beszámolója után ismerteti azokat a követelményeket, amelyeket az új szolgatárssal szemben támaszt a gyülekezet.

1. Legelőször is egy *üres helyet kell betöltenie*. Jeruzsálemben áldozócsütörtök és pünkösd között az árulásával önmagát kizáró Júdás helyét kell betölteni. Napjainkban úgy üresednek meg a betöltésre váró helyek, hogy az eddigi tisztségviselő *nyugalomba vonul, elhalálozik, elköltözik arról a területről, ahol szolgálatát végezte, letelik megbízatásának néhány esztendeje*. Ha súlyos kifogások nem merültek fel munkájával kapcsolatban, s életkora és egészsége megengedi – akár újra is választható, esetleg többször is.

Vajon feltétlenül szükség volt Júdás üressé vált helyének betöltésére? A tizenegy tanítvány nem tudta volna ugyanolyan jól ellátni a feladatot, mint a *tizenkettő*? Az Úr Jézus *tizenkettőt* hívott el, de mennybemenetele napján a *tizenegynek* adta a missziói parancsot. Honnan veszi Péter, hogy a hiányossá vált csapat kiegészítésre szorul? Csak annyit mondhatunk: *az ószövetségi nép tagjaként és Krisztus tanítványaként ő így értelmezte a feladatot*. A *tizenkettes* szám Izráel tizenkét törzsét jelképezve arra utal, hogy küldetésük *az egész nép számára* szól; az emberi büntől elrontott állapotot pedig a *Mester eredeti szándéka szerint* kell helyreállítani.

Feltétlenül szükséges nekünk esperest, püspököt, főgondnokot választanunk? Amíg magyar református egyházi törvényeink az Isten akaratának engedelmeskedni próbáló ékes rendet *esperesnek, püspöknek, főgondnoknak* nevezett **Krisztus-tanítványok** munkába állításával igyekeznek megteremteni, addig igen. Állítólag volt ennek a mi magyar református egyházunknak az életében olyan lekipásztor, akinek sok áldás kísérte gyülekezetszervező, templomépítő szolgálatát, viszont arról volt nevezetes, hogy

kéz- láb- lal harcolt a püspöki tisztség eltörléséért. Csak akkor hagyta abba ezt a küzdelmet, amikor őt magát választották egyházkerületében püspökké.

2. A megválasztandó testvérnek olyannak kell lennie, aki a tanítványokkal „együtt járt minden időben, míg az Úr Jézus közöttük járt-kelt” Kettős követelmény rejlik Péter apostol szavai mögött. Aki Krisztus feltámadásának tanúja kíván lenni, akinek szolgálata a feltámadott Jézus Krisztusról szóló bizonyágtétel, annak „a János keresztségétől fogva mind a napig, amelyen [az Úr Jézus] felvitették”, arra kellett járnia, amerre a Názáreti vezetete! Aki tanítani, kormányozni, fegyelmezni fog a *jövőben* minket, a *múltban* sem járhatott a miénktől idegen utakon! Nem építhette karrierjét a pogányok kegyeit keresve; nem irányíthatta cselekedeteit a gyűlölet. Talán lesz hozzánk olyan könyörületes a mi mennyei Atyánk, hogy Anyaszentegyházunk új őrállói közt nem akad majd olyan, aki Isten helyett önmagát imádja, embertársainak pedig testvére helyett zsarnoka akar lenni!

A választás szükségességét *Péter* jelenti be. A megválasztandó szolgatársról *ő* mondja el: mit várnak tőle mindnyájan. A választási eljárást is *valószínűleg ő* vezeti. De semmi jel nem mutat arra, hogy ez valamilyen főnöki, felettesi minőséget jelentene. A tanítványok közti *teljes egyenrangúságot* érzékelteti, hogy „mivelünk egyetemben” kell az újonnan választottnak is bizonyágot tennie a látottakról, hallottakról, tanultakról. Ezek után már nem marad hátra egyéb, mint megkeresni azt, akit az *egész gyülekezet* alkalmasnak érez erre a szolgálatra.

Két jelölt is van. A választás így *valóságos*. Nem csak kényelmes rábólintás a javaslatra. Tényleg *dönteni* kell valamilyen módon. Az apostolok szolgálatának krónikása, a tudós történetíró és bizonyára lelkiismeretes orvos, Lukács nem beszél arról, hogyan zajlott le a jelöltek bemutatása vagy a róluk folytatott vita, tárgyalás. De nekünk, könyve olvasóinak érdekes módon, egyenesen *izgalmasan* mutatja be a két esélyest. Egyikükről elmond mindent, amit csak tudhatunk: *zsidó nevét és annak az állami hatóságok számára is elfogadható, érthető latin változatát, apja nevét – vagyis a származását*. Valósággal *sugallja* nekünk, hogy szavazzunk arra, akit ennyire ismerünk. A héber *József* név igazán rokonszenves. Eszünkbe juttatja Jákób fiát, akit testvérei eladtak rabszolgának, de Isten akarata az volt, hogy Egyiptomba kerülve új hazájának és családjának is megmentője legyen. Eszünkbe juttatja Mária férjét, a názáreti ácsmestert, aki szorgalmas munkával, Isten iránti engedelmességgel és családfői felelősségtudattal nevelte a gyermek Jézust. Eszünkbe juttatja Arimáthiai Józsefet, a derék tanácsbelit, aki a megfeszített Jézus temetését vállalja magára. A latin *Justus* pedig *igazságost* jelent. Kiben lehetne inkább megbízni, mint abban, akinek már a neve is ilyen biztató?! Már csak ráadás, hogy apja nevének közlésével még a családi hagyományok is felvillannak az ismerősök számára. Hát persze, hogy rá szavazunk, ha kérdik a véleményünket!

A másikról szó sem esik. Csupán a nevét olvassuk: *Mátyás*. Olyan, mint egy pusztán formáságból, a demokrácia látszatának fenntartásáért induló jelölt.

De a két jelölt közt Jeruzsálemben *nem szavazás* dönt. Imádságos szívvel Istenre bízzák a döntést a tanítványok. Ez a tény viszont nem olyan egyszerű, mint ahogy most elmondtam!

a) *A választás előtti imádkozás* arra figyelmeztet, hogy az Anyaszentegyházban semmilyen feladatot nem lehet Istent kihagyva végezni. Nálunk az irodai ügyvitelt is az istentisztelet szentségével és komolyságával kell folytatni; a választásoknak sem szabad részeg korteskedésbe, megvesztegetésbe, egymás ócsárlásába fulladnia. Sem a gyülekezet lelkipásztorának, sem a legfelsőbb egyházi vezetőknek a választásakor!

b) *A sorsvetés* elgondolkoztató dolog. Lehet Isten országának földi építéskor valami olyasmivel foglalkozni, mint a *bingóőrület*? Hazárdjáték vagy lutri dönti el, hogy *ki*

legyen apostol? Jeruzsálemben akkor József és Mátyás között tényleg *ugyanolyan* sorolás döntött, amilyennel a kockázó katonák például a megfeszített Jézus ruháján osztottak. Mi ez a sorsjáték? Istenkísértés? Babona? Varázslat? Hit a véletlenben? És egyúttal hitelenség azzal szemben, hogy minden Isten akaratából van? Lehetne ez is, az is. Még modern egyházi törvényeink is megengedhetőnek tartják, hogy sorshúzás döntson ott, ahol a szavazatok egyenlősége teljesen azonos esélyt biztosít két pályázó számára. Nyilván nem folyamodtak volna a jeruzsálemi tanítványok sem ehhez a megkérdőjelezhető módszerhez, ha lett volna számottevő különbség József és Mátyás adottságai között. A teljes egyenrangúság és a teljes esélyegyenlőség tette nemcsak lehetővé, hanem egyúttal kötelezővé is ezt az eljárást! Istennek pedig a legtudományosabb valószínűségszámítással is nyomon követhetetlen akaratát úgy döntött, hogy *nem a jól ismert, hanem az ismeretlen* kerüljön ki győztesen. Isten valamit tud Mátyásról, amit legalábbis Lukács, a Cselekedetek írója nem tudott... Ebben a pünkösd előtti választásban az az *első meglepetés*, hogy nem az győzött, akire teljes joggal számítottunk, hanem az, akinek nem adtunk volna félszázaléknyi esélyt sem!

c) A sorsvetésnek ezt az ószövetségi papságtól és a római pogányságtól egyképpen örökölt módját viszont *pünkösd után, a Szentlélek kitöltése után* nem használta többé az ókori tanítványsereg. A sorsvetés útján „közéjük sorolt” Mátyásról sem olvasunk többé egyetlen mondatnyi tudósítást sem. És ez a *második meglepetése* a mai történetnek. Az emberek – Péter és a többiek, akkor – úgy gondolták, hogy a megcsonkult tanítvány-létszámot újra ki kell egészíteni tizenkettőre. Emberi gondolat volt; Isten akaratának valamilyen emberi értelmezése. Isten nem haragudott meg ezért Péterre. Nem parancsolta neki, hogy így tegyen, de nem is akadályozta meg. Engedte, hogy előállítsa a két jelöltet. Meghallgatta a választók buzgó könyörgését, és kijelölte számukra a két szóba jöhető közül – mondjuk ki őszintén –: a jelentéktelenebbiket. Azt jelenti ez, hogy *nem Isten számára volt fontos a választás, hanem csak a Jeruzsálemben várakozó tanítványok számára.*

És akkor most üres kézzel, üres szívvel megyünk haza a templomból? Hallottunk egy bibliamagyarázatot az emberi buzgóság teljes hiábavalóságáról, és csak annyival maradunk, hogy nincs értelme semmiféle igyekezetnek, jószándéknak, közösségért érzett felelősségnek?

Dehogy nincs! Te Péterként, Józsefként vagy Mátyásként végezd csak el, amit Urad éppen reád bízott! Milliós adományok mellett *az özvegyasszony két fillérje* is beleépült ebbe a templomba! Krisztus Urunk földi testének, Anyaszentegyházunknak holnapját és holnaputánját, ha nem a szavazatod, akkor az imádságod alakítja. És látod: amíg József vagy Mátyás apostollá választása fölött töprengtek valahol Jeruzsálemben, nem messze tőlük *Gamáliel rabbi* iskolájában Isten már készítette azt a kiváló férfiút, akiből *minden emberi választás nélkül* lett a pogányok fáradhatatlan térítője: **Pál apostol.**

Maholnap választások lesznek. Az egyházmegyékben, az egyházkerületben, az országban. Imádkozunk megfontolt jelölésért, bölcs választásért, a megválasztottak hitért és felelősségtudatáért. Mindenekfelett pedig imádkozunk olyan erős hitért, amely félreérthetetlenül megláttatja velünk, hogy gyülekezeteink, népünk és országunk sorsa ANNAK kezében van, aki úgy szerette e világot, hogy az ő egyszülött Fiát adta érte! Ámen.

Kolozsvár, 1999 májusában

A keresztyén élet rendje

Alapige: Az apostolok cselekedetei 2,42
Bibliailvasás: Az apostolok cselekedetei 4,23–31

A teremtés előtti káoszban, azaz rendezetlen összevisszaságban Isten Lelke és Igéje rendet teremt. Isten teremtő munkája révén helyükre kerülnek, és ezzel értelmet nyernek a dolgok. A teremtett rend ékes bizonyítéka a világosság és sötétség, azaz a nappalok és éjszakák szabályos váltakozása. Helyükre kerülnek a vizek a szárazföldön és az ég alatt. A két nagy világító test, a Nap és a Hold világítanak nappal és éjszaka, azaz a csillagokkal együtt beilleszkednek a teremtés rendjébe, és betöltik rendeltetésüket. Hasonlóképpen a fák és füvek, a szárazföldi és vízi állatok. És része lesz természetesen az isteni rendnek a 6. napon teremtett ember, a teremtés koronája.

A teremtés által minden meglett, és semmi sem fölösleges. Mindennek értelme van.

Tudjuk, a bűneset ebbe az isteni rendbe újból káoszt, azaz rendetlenséget, összevisszaságot hozott.

Életünknek, ha egyáltalán van némi rendje, az csupán száználmas torzképe a teremtésben tökéletes, de a bűneset által elveszített isteni rendnek. Ezért töredékes az ismeretünk, ezért látunk csak tükör által, homályosan, emlékezünk Pál apostolnak a korinthusiakhoz írott első levelére. Akár a szomjazó ember a vizet, az éhes az ételt, az ember azóta is sóvárogva vágyakozik lelkében az elveszített isteni rend után. Nem a rendetlenség, hanem a dolgok rendezettsége, nem az értelmetlenség, hanem a dolgok értelme, célszerűsége gyönyörködtet. Egy szépen megtervezett és elrendezett udvar, kert, egy ízlésesen, célszerűen berendezett lakás, egy rendezett életet élő család, ember valósággal megsimogatja a lelket, és egy kicsit az elveszített isteni rendre emlékeztet. A rendezett külső rendezett belsőre vall. Mert nem csupán a szem a lélek tükre, hanem a környezet is. A maga rendjével, vagy akár rendetlenségével.

Mai igénk az első keresztyén gyülekezet, a Szentlélek ajándékában részesült jeruzsálemi gyülekezet életének rendjét mutatja be. Egyáltalán nem idealizáljuk az akkori helyzetet. Az első keresztyén gyülekezetet is emberek alkották. Hozzánk hasonló bűnös emberek. A keresztyénné lett jeruzsálemiek azonban, hallva Péternek Krisztus megfeszítéséről szóló feddő beszédét, szíven találva érezték magukat és őszinte tenniakarással, üdvösségük igazi féltésével kérdezték: „Mit tegyünk, atyámfiai, férfiak?” És a kérdésre adott válasz alapján cselekedtek: „Térjete meg és keresztelkedjete meg valamenyien Jézus Krisztus nevében, bűneitek bocsánatára, és megkapjátok a Szentlélek ajándékát.”

Tudjuk, azon a napon megkeresztelkedett mintegy 3000 lélek és csatlakozott az apostolokhoz. Milyen szép kezdet! Milyen csodálatosan szép elindulás! És hogy nem csupán a kezdet és az elindulás volt szép és helyes, igazolja ezt az a kitartás, ahogyan később is megélték keresztyén életüket.

Milyen fájdalmas látni, hogy az életben szép és reményteljes kezdetet oly sokszor követ szomorú és fájdalmas folytatás. Jól induló házasságban lesz alig néhány év múlva a férj és feleség egymás ellenségévé. Pedig az út elején olyan szépen talált a szó és egymásba simult a gondolat. Könnyen sikerült a gondokat is áthidalni. Aztán elromlott valami. Észrevétlenül. A levegő egyszerre mérgezett lett körülöttük. És mérgezett lettek a lelkek. És amilyen boldog volt az elindulás, annyira szomorúvá lett a folytatás. Sokszor emberi kapcsolatok, barátságok indulnak szépen, reménykeltően. Úgy tűnik,

kölcsönös tiszteletre, bizalomra, egymás megbecsülésére épülnek. Alig néhány év múlva kiderül azonban, hogy csalóka volt a látszat és homok volt az, amit kősziklának véltünk. Emberi életek indulnak szépen. A várakozásra feljogosítanak a képességek, a pálya kezdetén elért eredmények. És a szép kezdetet mily sokszor követi fájdalmas folytatás! Az alkohol, kábítószer ezerszámra szedi áldozatait és tör derékbá szépen induló életpályákat. A hit útján sem vagyunk hiánnyal az elhatározásoknak. A „holnaptól más-ként lesz” – formula ismerősen cseng mindannyiunk fülének. Hogyisne, hiszen mi magunk mondtuk olyan sokszor. Akár még esküvel is megerősítettük fogadásainkat. Rúben patakjánál nagyok voltak az elhatározások – énekel Debóra dicsérő éneket az Úrnak a Sisera fölötti győzelem örömeiben és közben elmarasztalja a harctól távol maradt törzseket, Gileádot, Dánt, Ásert, Zebulont, Naftalit, akik csak ígérték a segítséget, de szavukat nem teljesítették. Eszünkbe jutnak a magunk Rúben-patakjai, szép elhatározásai, melyek kitartás hiányában oly hamar elszálltak, mint novemberi köd a felkelő Nap fényében. Milyen sok be nem teljesített ígretünk miatt vagyunk méltán elmarasztalhatóak.

A jeruzsálemi gyülekezet is magában hordozta az emberi lét minden tökéletlenségét, mégis követésre méltó példaként áll előttünk kitartásában, ahogyan a keresztyén élet négy vonatkozásában részt vett: *az apostoli tanításban, a közösségben, a kenyér megtörésében és az imádkozásban.*

Így maradhatott meg e törekeny gyülekezet a keresztyén hitben és így óvhatta meg alig kialakult közösségét. Így vált a keresztyén életrend és az ahhoz való kitartó ragaszkodás Isten Szentlelkének munkája által igazi megtartó erővé az első Krisztust követő gyülekezet életében.

1. **Az apostoli tanítás** az Ószövetség és az Úr Jézus Krisztus ígéje. Azaz az igehirdetés, mely az apostolok feladata volt. Ők voltak személyes tanúi Jézus tanításának, és ők kapták a parancsot: „Menjetek el tehát, tegyetek tanítvánnyá minden népet, megkeresztelve őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevében...” (Mt 28,19) Az apostoli tanítást két helyen végezték: a templomban és a házaknál tartott istentiszteleteken. A gyülekezet pedig részt vett e tanításokon és kitartóan igényelte azt. Erősítette hitében, táplálta a bűnbocsánat és az örök élet reménységében. Így volt teljes egységben a templomi gyülekezet és a család kicsiny gyülekezete.

A hit útján csak akkor van eredmény, ha a gyülekezet igényli a templomban rendszeresen elhangzó tanítást. Az utóbbi időkben épp ez az igény hagyott alább, és érzékeny barométerként jelzi: baj van keresztyénségünkkel. A tanításról, azaz az istentiszteletről való elmaradásunk az Istennel való lelki kapcsolatunk meglazulásáról árulkodik.

A hitben való megmaradás szempontjából fontos a templom és család egysége. A kettő ugyanis kiegészíti egymást. Nem maradhat a tanítás csupán egyikre vagy másikra. A kettő harmóniája hozhat eredményt. A templomi istentiszteleten hallgatott ígének a családban, azaz a mindennapi életben kell kiegészülnie és életté válnia a hit szolgáló cselekedeteiben. Jézus az apostoli tanítás megtisztelő és magasztos feladatát bizta a gyermekeiket keresztség alá tartó szülőkre, keresztszülőkre. Bárcsak fogadásához híven minden édesapa és édesanya apostola lehetne gyermekeinek! Mert tanítás minden tudatosan kimondott vagy véletlenül elejtett mondat. Tanítás minden megfontolt vagy hirtelen, utólag megbánt cselekedet. Lehet, gyermekeinket egy életen végigkísérő tanítás, amely épít, vagy éppen ellenkezőleg: rombol. Az élet mindkettőre bőségesen szolgáltat példát. Albert Einstein annyira hangsúlyozta a példaadásnak, mint nevelési módszernek a fontosságát, hogy szinte fölöslegesnek tartotta a szavakban gyakorolt nevelési kísérletet. Hitéletünk nagy gondja a templomban és a családban végzett apostoli tanítás összhangjának hiánya. A vallásos nevelés egyre több családból hiányzik, sőt az ott látott

negatív példa a templomi tanításnak is hátrányára van. Legtöbb család a tanítás feladatát egyedül az egyháza, azaz a lelkipásztorra hárítja.

Az apostoli tanítás feladatát a bennünket megbízó Úr számon kéri tőlünk. Mennyire tudunk egyszerre hűséges és kitartó tanítók és tanítványok lenni? Mennyire van összhangban életünkben a templom és család igehirdetése? Milyen jó lenne e kérdésekre az élet pozitív válaszát adni!

2. A jeruzsálemi első keresztyén gyülekezet **kitartóan részt vett a közösségben**. A keresztyén hit és annak gyakorlása nem magánügy, hanem közösségi ügy volt már a keresztyénség hőskorában. A gyülekezet tagjai szívesen voltak együtt. Az együttléteknek a templom és a házak adtak helyet. A közösség összetartó ereje az a szeretet volt, mely a korabeli pogány világot is csodálatra készítette. Ezek a rendszeres együttlétek erősítették a gyülekezet tagjait hitükben, megtartották az örök élet reménységében. A közösségben meghallgatott ige, az együtt elmondott imádság, a gyülekezet Istent dicsérrő éneke mind megannyi hitélmény volt a jelenlevők számára.

Egyre inkább szekularizálódó világunk nem kedvez sem a kis, sem a nagy közösségeknek. Mindezt számokban is lemérhetjük az istentiszteleteken való részvétel évről-évre zuhanó irányt mutató statisztikájában. Hitéletünkéből épp az hiányzik, ami annak egyik lényege: a közösség gyakorlása.

Nem igényelnénk már a közösségből áradó megtartó erőt?

Annyira darabjaira hullott már világunk, hogy a templomi istentisztelet sem tud közösségbe gyűjteni bennünket?

Vagy talán az Isten és egymás iránti szeretet hűlt volna ki belőlünk, mely parányi téglá-életünket erős malterként lenne hivatott összeötvözni?

Krisztus egyházának, mely hit- és szeretetközösség, épp a közösségépítés területén kellene többet tennie. Megtartó erő ugyanis a közösségben van, a közösségben gyakorolt hitben. Szórványban élő kanadai, amerikai, ausztráliai hittestvéreinkre gondolunk, akik órákat utaznak zsúfolt autópályákon, hogy az istentiszteleti helyre időben megérkezzenek. Ők valóban érzik a közösség megtartó erejét.

3. A jeruzsálemi gyülekezet tagjai kitartóan részt vettek a **kenyér megtörésében**.

A kenyér megtörésének alkalmai a közös étkezések voltak. Ez volt az úrvacsora legősibb formája, melyet az első keresztyén gyülekezetek gyakoroltak. Együtt ültek asztalhoz és ezek az együttlétek minden alkalommal a Krisztusra való emlékezés, a Vele való táplálkozás és ez által a hitben való megerősödés lehetőségei voltak.

Nem a külső forma, hanem a külsőt megtöltő belső lényeg a fontos, a Krisztus szenvedésére és halálára való emlékezés és a vele való táplálkozás, mely erősíti bennünk a bűnbocsánat és örök élet hitbizonyosságát. És természetesen erősíti bennünk a közösségi érzést, a Krisztus testéhez való tartozás érzését. Ugyanakkor az úrvacsora alkalmi egymással való kapcsolataink rendezésére ösztönöznek, a szeretetben való élésre. Egy kenyérből és egy pohárból ugyanis csak testvérek osztoznak.

Ha fontos számunkra a Krisztushoz és egymáshoz való tartozás érzése, a bűnbocsánat és örök élet reménysége, éljünk minél többször a kenyér megtörésének áldott lehetőségeivel. Legyünk együtt hitben és szeretetben minél többet Megváltó Urunkkal és a hittestvéreinkkel.

4. A jeruzsálemi első keresztyén gyülekezet életrendjének, azaz hitgyakorlatának negyedik oszlopa a **kitartó imádkozás** volt.

Az imádkozás a hívő ember naponkénti hálaáldozata, „a fegyver nélküliek fegyvere”, a lélek egészségének biztosítója. Az Úr imája, a Mi Atyánk imaéletünk alappillére. Nem véletlen, hogy Jézus erre az imádságra tanította meg mindenkori övét. A naponként elmondott ima jelentette azt a lelki kapcsolatot, amely a mennyei Atya és földi

gyermekai között létezett. Élő lelki folyosó volt ez, melyen áradt a hála és a kérés, az áldás és a naponkénti sok-sok ajándék.

Az első gyülekezet imaéletét a „kitartó” jelző minősíti. A kitartó imádsághoz erős, lankadatlan hit kell. Az a bizonyosság, hogy az imádsággá magasztosuló emberi szó halló fülekre talál, és hogy ezzel meghallgatást nyer. Bárcsak a mi imaéletünknek is a kitartás lenne a legfontosabb jellemzője!

Íme, az első keresztyén gyülekezet életrendjének négy alappillére: **kitartó részvétel az apostoli tanításban, a közösségben, a kenyér megtörésében és az imádkozásban.** És mindezt együtt gyakorolták a testvérek testvéri közösségben.

Íme, a példa, mely számunkra is időszerű! Legyen az első keresztyén gyülekezet e négy jellemzője a magunk hitéletének, életrendjének is négy alappillére! Így épülhetünk fel olyan lelki házzá, melyen a pokol kapui sem vesznek diadalmat (Mt 16,18). Ámen.

Ez a Jézus provokál engem!

- Felbosszankodom, s ő azt mondja: bocsáss meg!
- Félek, s ő így szól: légy bátor!
- Kétkedem, s ő azt mondja: bízzál!
- Zavart vagyok, s ő így biztat: légy nyugodt!
- Egyedülletet keresek, s ezt mondja: jöjj s kövess engem!
- Nagy terveket szövök, de ő azt mondja: add fel azokat!
- Vagyont gyűjtök, erre ő: osszad szét!
- Biztonságra vágyom, s ő így szól: ezt ne várd tőlem!
- Élni szeretnék, de ő: add oda életedet!
- Úgy vélem, jó vagyok, mire ő: ez nem elég neked!
- A főnököt játszánám, ám ő azt mondja: próbálj meg szolgálni!
- Parancsolni szeretnék, s ő ezt mondja nekem: engedelmeskedj!
- Szeretnék mindent megérteni, de ő így szól: higgy!
- Világos tényeket akarok? Ő példázatokban beszél nekem.
- Költői szépségeket várok el tőle, ő pedig mindennapi valósággal szembesít.
- Nyugalmat áhítok, ő meg azt akarja, hogy nyugtalan legyek.
- Erőszakkal török célom elérésére, ő meg örökösen békéről beszél.
- Kardot ragadok, ha kell, ő rám szól: tedd a hüvelyébe azt!
- Bosszút lihegek, ő meg ezt követeli: tartsd oda a másik arcodat is!
- Békéről szólok, ő meg azért jött, hogy háborúságot hozzon közénk!
- Szeretném elsimitani a dolgokat, ő meg azt mondja, hogy tüzet szeretne hozni a földre!
- Nőni szeretnék, ő meg így szól: légy gyermek!
- Elbújnék legszívesebben, s ő azt mondja: világíts!
- Az első hely kellene mindig nekem, de szerinte üljek az utolsóra!
- Szeretném, hogy lássanak! De szerinte a csendes kamrában kell titkon imádkoznom!

Nem értem ezt a Jézust! Állandóan bosszant engem.

Sok más tanítványával együtt kedvem lenne más Messiást keresni, olyat, akivel szót értenék és nem követelne tőlem annyit.

De hát én is úgy járok, mint Péter: Nem ismerek mást, akinél az örök élet ígéje lenne.

Hát mégis csak mellette maradok!

Padre Zezinho (Brazília)

Prédikáció anyák napjára

Bányai László

Bukarest II.

Anyák napja van

Alapige: Zsoltárok 128,3

Bibliaviasítás: 1Korinthus 13,1–13

Anyák napja van. Milyen jó, hogy van egy nap az esztendőben, amikor kimondottan az édesanyákat köszöntjük. Talán nem mindenki által ismert a történet: az általunk mai formában ünnepelt anyák napját a nyugat-virginiai Craftonban született Anna Jarvis tanárnő „találta fel” Soha nem ment férjhez és nem születtek gyermekei. Anna Jarvis úgy gondolta, hogy élete legfontosabb cselekedete az lesz, ha az embereket megtanítja tisztelni és szeretni az édesanyákat. Mindez anyjánál, Anna Reeves Jarvisnál kezdődött, akinek hét kiskorú gyermeke halt meg és csak Anna és két fivére élte meg a felnőtt kort. Anna anyja nagyon szomorú volt gyermekei halála miatt, de egy idő után úgy döntött, hogy szomorúságát úgy felejtheti el legjobban, ha segít másokon. Élete hátralevő részét Craftonban élte le és mások megsegítésére szentelte, a Mather’s Friendship Day (anyák barátságának napja) néven kezdeményezte ünnepnap tartását az anyák tiszteletére. Ezzel a polgárháború sebeinek gyógyulását igyekezett elősegíteni.

Anna édesanyja 1906-ban, május egyik vasárnapján halt meg. Anna akkor is mellette állt. A leány azon a napon megfogadta, hogy ünnepet hoz létre, amelyet az anyák tiszteletére rendeznek. Szándékáról értesítette egyháza vezetőit. Az ötletet jónak találták, így az első anyák napját 1907. május első vasárnapján ünnepelték meg. Anna 50 szegfűt vitt magával a templomba és az istentiszteleten minden jelenlevő édesanyának adott egy-egy szálát. De ő többre vágyott, azt akarta, hogy az anyák napját nemzeti ünnepé nyilvánítsák. Végül is elérte, hogy 1910-ben a kormányzó az egész államot felszólította, hogy ünnepeljék meg az anyák napját május második vasárnapján. Egy évvel később már szinte minden állam jegyezte ezt a napot. 1914-ben Woodrow Wilson elnök hivatalosan is bejelentette, hogy az anyák napját, nemzeti ünnepként, minden év második vasárnapján fogják tartani.

Javis asszony 1948-ban, 84 éves korában halt meg. Gyermeke soha nem született, mert egész életét arra áldozta, hogy megakadályozza az általa alapított ünnep üzletté válását. Ma őt tekinthetjük az anyák napja „anyjának”. Igyekezetének hála, évente egyszer szerte a világon megemlékezünk az édesanyákról. Nem esik mindenhol ugyanarra az időpontra az ünnep, sok helyen május második vasárnapján, mi bevett szokás szerint, május első vasárnapján ünnepeljük az édesanyákat.

Jó és hasznos ez a bevett szokás, de ne feledjük, hogy a lehető legtöbb alkalommal köszöntjük az édesanyákat; a hétköznapokban is, szerényen bár, de adjuk tudtul szeretetünket. Az emberi léleknek oly természetes igénye a szeretet, mint a testnek a kenyér, a kiszikkadt földnek a harmat. Legyenek áldottak az édesanyák, akik gyermekeikbe oltották a szeretetet. Isten adjon türelmet, önfeláldozást, gondoskodó kitarást az édesanyáknak a gyermeknevelésben.

Nagy igaza van a zsoltárosnak, amikor arról szól, hogy az istenfélők házán áldás van. A felolvasott bibliai igevers: „Feleséged, mint a termő szőlő házad belsejében; fiaid, mint az olajfacsemeték asztalod körül.” Nagy boldogság ez, hiszen a hasonlat értelmében a feleség a termő szőlőhöz, a gyermekek pedig az olajfacsemetékhez hason-

litanak. A termő szőlő és az olajfacsemeték a boldog élet kifejezői. Hogy ez a boldog és áldásos bővülő élet megvalósulhasson – a zsoldáros szerint –, két dolgot kell tennünk. Először félnünk kell az Urat, másodsor pedig az ő útjain kell járnunk. Az első zsoldár is, amikor az igazi boldogságról beszél, képes hasonlatot használni: „És olyan lesz, mint a folyóvizek mellé ültetett fa, amely idejekorán megadja gyümölcsét, és levele nem hervad el; és minden munkájában jó szerencsés lesz.”

Az édesanyai hivatás ajándék, amelyben az élet megmaradásának és továbbadásának csodája ölt testet; feladat, amelyben kipróbálásra kerül egymás iránti felelősségünk, amelyben az együtt növekedés és a nevelés, az együtt és egymásnak való örvendezés, valamint az egymás terhének a hordozása, a keresztyén szabadság és a felebaráti szeretetből való lemondás együtt jelenik meg. Szeretteink közösségében azt a felelősségteljes életet éljük, amivel mi magunk személy szerint mutatjuk fel Isten dicsőségét. Mert Isten dicsősége az ő gyermekeinek szabadsága és öröme.

A Szentírás tanítása szerint a sokgyermekes szülők élete gazdagabb, mint azoké, akiknek nincs gyermekük. Ajándék a gyermek, és nem teher. Vajon az élet adta lehetőségek kiaknázásának akadálya a gyermek? Ma sajnos sokan már úgy gondolkoznak a gyermekvállalásról, mint a karrierjük végére, szabadságuk, nyugalomuk elvesztésére, anyagi gondjaik kezdetére. Sokan rettegnék mindenféle áldozathozattól, mások meg azért nem akarnak egynél több gyermeket, mert úgymond „ezzel is annyi a baj”.

A szülő nem csak nevel, hanem nevelődik is. Isten útjára tanítja a gyermeket, s közben maga is tanulja az engedelmisséget. Az együttes Istenre figyelés mindig azt jelenti, hogy mindenki növekszik a hitben. Ilyenkor bizonyos értelemben egy szintre kerülnek; az édesanya és a gyermek szövetséges társai lesznek Istennek. Senki nem használhatja fel gyermekét arra, hogy saját életének hiányait pótolhassa vele. Az elfogadó, megértő, megbocsátó, biztosságot adó szeretet és a valódi értékek következetes tiszteletben tartása, illetve tartatása az a két pillér, amelyekre az édesanya felelőssége ráépíthető. Mind a józan szeretet, mind pedig a maradandó értékek iránti érzékenységet Istentől lehet elkérni és megkapni. Nehéz megtalálni a helyes egyensúlyt a gondoskodó szeretet és a kötelességek teljesítésének megkövetelése között.

Az Isten előtt is felelős édesanya mindent megenged a gyermeknek, ami megengedhető; de következetes szeretettel megköveteli mindazt, ami kívánatos, és szigorúan megtiltja, ami megengedhetetlen. Így Istentől kért bölcsességgel jár el.

Az egyetemes egyháztörténet egyik kimagasló női alakja Mónika, Ágoston egyházatyja édesanyja. Erényekben gazdag fiatalságáért, mintaszerű családi életéért, s főleg a fia megtéréseért folytatott hősi harcáért ma is példaértékű édesanyának tartjuk.

Férje halálakor még csak negyvenkét éves volt. Mint özvegy, minden idejét gyermekei nevelésének szentelte. Igen nagy vesződése csak a nagyobbik fiával, Ágostonnal, a későbbi nagy egyházatyával volt. A gyorsan fejlődő ifjú egy időre egészen a világi bűnök hatalmába került. Mónika kimondhatatlan aggodalommal szemlélte fiának tevékenységét, és egy pillanatra sem szűnt meg imádságával és könnyeivel ostromolni fiáért az eget. Sűrű könnyhullatás közt esengett az egyház akkori püspökének, hogy nézze meg fiát, és beszéljen vele, mire a püspök így válaszolt: „Lelkemre mondom, lehetetlen, hogy annyi könny gyermeke elveszen!” A szegény édesanya számára nem maradt más eszköz, mint az imádság és a könnyhullatás. De azért nem csüggedt. Mint az árnyék, mindenütt a nyomában járt tévelygő fiának.

A „könnyek gyermeke”, Ágoston, 386-ban megtért és megkeresztelkedett. Mónikát végtelenül boldoggá tette fiának megtérése. Úgy érezte, hogy Isten segédelmével betöltötte anyai hivatását. Betelve az élettel, nem sok idő múlva boldogan halt meg. Ma Mó-

nika a tiszteletre és részvételre érdemes anyák számára: az örök biztatás. Példakép és útmutatás azoknak, akik szenvednek, és tékozló fiaikat siratnak.

Az édesanyák hordozzák főleg a felelősséget a gyermekekért Isten és emberek előtt. Isten nemcsak testi kenyeret ad, hanem lelkit is, nemcsak fizikai erőt, hanem lelkit is. Ha kérjük, és igényt tartunk rá, lelki erőt és bölcsességet is ad, hogy szereteteinket a Megváltó Úr Jézus Krisztushoz vezethessük. Jézus az édesanyákat így oktatta: „Engedjétek hozzám jönni a gyermekeket, és ne tiltsátok el őket; mert ilyeneké az Istennek országa.” Nagy boldogság látni, hogy hitben élő, szeretőszívű, keresztyén felelősséget hordozó édesanyák is vannak közöttünk, akik imádságaikban szüntelenül kérik Isten segítségét.

A boldog élethez hozzátartozik a bőséges gyermekáldás, az unokákban, utódokban gyönyörködő ősz tisztesség. Az önzés, a hazugság, a családon belüli erőszak, a bajban levő testvér cserbenhagyása, a generációk szembefordulása, a testvérgyilkosság, szülők tiszteletének a kijátszása, a hazugságban való szolidaritás mind-mind a Sátán erőszakos munkájának az eredménye. Káin és Ábel, Lót és leányai, Jákób és Ézsau, József és testvérei, Júda és Támár, Éli és fiai, Ananiás és Zafira mind egy-egy család tagjaiként követnek el egymás ellen, vagy együtt mások ellen olyan bűnt, amely azt jelzi, hogy nem automatikus védelem a család közössége a bűn rontó erejével szemben. A Szentírás a reménység könyve! A reménység pedig az Isten szabadító hatalmába vetett hit. Ott és akkor is, amikor sok minden és sok mindenki ellentmond annak, ami az Isten ígérete.

Az asszonyt gyermekei által teszi édesanyává az Úr. Isten Igéje az anyaméh-gyümölcsöt Isten áldásának nevezi. Olyan ajándék, amiben Isten életet adó szeretete és a nemzet jövője jelenik meg. Itt és most is hangsúlyoznunk kell, hogy vannak édesanyák, akik nem féltik magukat, és nem a saját gyengeségükre, hanem az erős és hatalmas Istenre néznek, Aki mindig és minden alkalommal megadja az erőt a szülésre, az életre. Ezzel ellentétben, a negatív gondolkodás egyenes következménye: az öregotthon szaporodása, a szülészetek és iskolák bezárása, az öregedő társadalom, népünk és nemzetünk ijesztő fogyása.

Anyák napja van! Az öröm, a hála, a szeretet ünnepe. És ezen a napon Isten nemcsak egy napig tartó örömkönnyekkel és hálás érzéssel akarja megajándékozni az édesanyákat és a gyermekeket; hanem új szívvel és új lélekkel. Fogadjuk el tehát Isten szeretetteljes ajándékát és imádkozzunk azért, hogy az édesanyák Isten ajándékának tekintsék gyermekeiket; a gyermekek pedig szófogadók és szüleik iránt engedelmesek legyenek. Amen.

Prédikációk mennybemenetel ünnepére

Borbándi András

Magyarlapád

A mi országunk a mennyekben van

Alapige: Filippi 3,20–21

Bibliaalvasás: János 17,20–26

Keresztyén testvéreim! Itt Pál apostol a mennyei országról szól, a mennyei polgárjogunkról. Ez azt jelenti, hogy földi meghatározott állapotunkon túl – földrajzi, nemzeti, jogi – a mennyei országhoz tartozunk, Isten országához. Földi életünket itt e földön és e testben éljük. De a mi részünk nemcsak ez, az itt látható, birtokolható élet, hanem Isten készített egy más országot is számunkra.

Ezt az országot Jézus egyetemesen meghirdette és minden igaz hívó embernek felkínálta. Ugyanaz az ország, ugyanaz a polgárjog, ugyanaz az Úr. Mennyire különbözik ez a földi országainktól! Itt az ember szögesdróttal, árokkal, határral, vámmal, vízummal körülveszi és védi saját országát, ha van benne valami amúgy rozsdá- és molytette érték. Itt kiváltság lehet egy ország polgárának lenni. De ugyanez mások számára kikeresztés is lehet egyben. Vagy egyenesen meg lehet tagadni a polgárjogot személyektől vagy csoportoktól. A földi országok születnek, létrejönnek, de hamar alászáll dicsőségük, ragyogásuk. A mennyei ország örök! A földivel együtt jár a bűn, a vér, az elnyomás, a kényszer, a könny, a boldogtalanság. A mennyeit minden kincsével együtt a Megtartó határozza meg.

Kik a tagjai ennek a mennyei országnak? Mindenki tagja lehet, de mégsem mindenképpen az. Pedig csodálatos dolog ennek a mennyei országnak polgára lenni. Az apostol egy közösségről szól, melynek ő is tagja. Azoknak közösségéről, akik az Úr Jézus Krisztusra tekintenek, és benne hisznek. Akik „lelki szegények” (Mt 5,3), akik nem „mindig a földiekkel törődnek”, akik „éheznek és szomjúhozzák az igazságot” (Mt 5,6), akik nincsenek betelve sem önmagukkal, sem ezzel a földi világgal. Adjunk hálát Istennek, hogy mi is e közösség tagjának vallhatjuk magunkat, hogy ő keres bennünket, mint jó pásztor, hogy „nem bűneink szerint cselekszik velünk” (Zsolt 103,10), hogy kegyelmet gyakorolt mindaddig rajtunk, és tekintetünket folyamatosan az ő országa felé irányítja. Ez a közösség, a Krisztus közössége „vallja, hogy Jézus Krisztus Úr az Atya Isten dicsőségére” (2,11). Isten országának a hírével sokakat elküldött személyesen hozzánk. És még mindig hírnökök vesznek körül minket. Adjunk hálát értettük is! Az Anyaszentegyház közösségéért, népéért. Vigyük el mi is a jó hírt másoknak: „a mi országunk a mennyekben van”.

Az apostol azt mondja, hogy mi a mennyekből Jézus Krisztust várjuk vissza üdvözítőül.

Ez minden kétséget kizár, mely a mennyei ország valóságára, Jézus Krisztus személyére, és az ő hatalmas munkájára vonatkozik. A hitbeli, lelki kapcsolat egy személyes találkozás és üdvösség fele tart és vezet. Itt értjük meg azt, hogy már a textus elején kijelentő, és nem feltételes módban közli az apostol: „a mi országunk a mennyben van”. Személyes életünk és az egyház élete folyamatos adventben van. Kudarcaink, próbatételeink, hibáink, bűneink, szolgálatunk közepette arra a Krisztusra tekintünk, aki eljön üdvözíteni. Várjuk kegyelmét, bocsánatát, az üdvösséget és az örök életet. A zsoltár írója is távolba tekintett: „Szemeimet a hegyekre emelem, onnan jön az én segítségem.”

(Zsolt 121,1) A hegyek mögé, a hegyek fölé tekintett. Oda, ahová nem ér fel az emberi gyarlóság, gonoszság. Ahol egyedül csak Isten akarata van, és ahonnan megindul Isten az övéi megsegítésére. A legnagyobb, végső segítség, amiről az apostol szól: üdvözít, megtart. Ebben nincs semmi hiányosság, „nincs semmi szükség” – ahogy a házi áldás mondja az isteni jelenlétre. „Az ő dicsőséges testéhez hasonlóvá változtatja a mi gyarló testünket.” Feltámadása után dicsőséges teste volt az Úrnak. Többé nem volt ember hatalmában. Nem lehetett elfogni, nem lehetett ostorozni. Nem volt halandó, hanem halhatatlan. Ebben a halhatatlan testben emeltetett fel a mennybe a tanítványok szeme láttára. Az üdvösségben Jézus a maga erejével a maga dicsőséges testéhez hasonlóvá változtatja a mi gyarló testünket. Ő az erejével maga alá vethet mindenedet. A halált is maga alá veti. Az enyészetet is. Parancsol testünknek, és az átváltozik dicsőséges testté.

Van-e ennél nagyobb szeretet, ennél nagyobb kegyelem? Ennél nagyobb megtartás? És ennél nagyobb öröm? Nem hiába mondja pár sorral lejjebb: „örüljete az Úrban mindenkor”, mert a keresztyén öröm nem hangulat kérdése. Alapvető öröm, csendes, belső öröm, melyet az Úrral való bensőséges kapcsolatunk határoz meg. Akik a mennyekbe vágyakoznak, ezt kapják ajándékkul, áldásként. Mondjuk mi is boldogan: „nekünk a mennyekben van polgárjogunk”. Ámen.

Ménessy Miklós
Brassó III.

Veletek vagyok...

Alapige: Máté 28,20b
Bibliaolvasás: 1Korinthus 15,1–11

Áldozócsütörtök a mostohán kezelt ünnepeink közé tartozik. Krisztus mennybemenetele idegen számunkra, félelemmel és sokszor kétségeskedve tekintünk mi is az eltávozott Urunk után.

(Jellemző, hogy az egyik magyarországi tévécsatornán futtatott népszerű játék tetemes pénzüsszeget jelentő kérdésre – mikor ünnepeljük Jézus mennybemenetelét? – a játékos, aki állítólag magas általános műveltséggel rendelkezik, csak harmadik segítség után tudta megjelölni áldozócsütörtököt.)

De a tanítványok is, akik végigjárták az utat Jézussal, akik látták Őt betegek között, csodálatos halfogásában, a tengeren való járásában, Lázár vagy Jairus lánya mellett, a húsvéti feltámadás után is, a negyvennapra történő eseményt mégis félelemmel vették tudomásul. Krisztust itt szerették volna tartani maguk között. Az evangélisták nagyon szűkszavúan írják le ezt az eseményt: Márk egy mondatot szentel rá, Lukács megismétli Márkot, majd Az apostolok cselekedeteiben kibővíti az angyalok magyarázó szavaival. János erről az eseményről nem ír semmit.

A történelem folyamán a gyülekezetek, közösségek különböző népi hagyományokat kötöttek ehhez az eseményhez, próbálták emberközelbe hozni azt. Bod Péter erről így emlékezik: „ezen a napon a tudatlanság idején (vagyis a reformáció előtt) azt cselekedték az emberek, hogy egy darab tőkét, amellyel Krisztust ábrázolták, a templomban felvontattak annak mennyezetére. Mászt (azaz darab fát), amellyel ábrázolták a Sátánt, kivetettek a templomból, amelyet vertek és egyberontottak annak előadására: immár a Sátánnak a Krisztus mennybemenetele után nincs hatalma az eklézsián.”

Szintén középkori liturgikus hagyományból sarjadt Torockó népének Orbán Balázstól megörökített ünnepi szokása, hogy áldozócsütörtökön fel szoktak menni a Székely-

kő tetejére, ahol egész nap és este örömtűzek mellett vigadtak és „otlétük emlékére magas csóvákat szoktak feltűzni”

Ma legfontosabb üzenete a mennybemenetel ünnepének Máté evangéliumának az utolsó soraiban, a keresztség sákramentumának elhangzásában rejlik: „elmenvén tegyetek tanítványokká minden népeket s íme, én tiveletek vagyok minden napon a világ végezetéig.” A tanítványok számára kimondhatatlan veszteség volt Jézus elmenetele, de egyben kimondhatatlan erőforrássá vált az Ő emléke. Ezen a napon ébredtek öntudatra. A mennybemenetel egy olyan misztérium, mely jelzi, hogy **az eltávozott Úr látványa után a hit korszaka következik.** A tanítványok közvetlenül e csoda után visszatérnek Jeruzsálembe, és „egy szívvel-lélekkel foglalatosak valának az imádkozásban és a könyörgésben” (ApCsel 1,14), mintegy készülődve a pünkösöd napjára.

Így a mennybemenetel soha nem szakítható el a Krisztus ígértétől, hogy egyrészt Ő mivelünk maradt, másrészt, hogy vissza fog jönni mennyei dicsőségében.

Kicsiny emberi hitünket erősíti ez az ígélet. A földhöz ragadt ember sóvárgására kapjuk meg a feleletet. **Veletek maradok!** Távozása nem a láthatárban elhalványuló alak látványa, hanem az isteni glóriában átölelt, emelkedő Krisztus valósága. Jézus visszalépett a látható, tapasztalható, megfogható világból a láthatatlan örökkévalóságba. A kezdet és a vég, az alfa és az omega kereszteződésében, mert ezek az örökkévalóság idő- és térmértéke szerint találkoztak az áldozócsüdtörtők, a mennybemenetel pillanatában. Krisztus visszaláthatatlanodott (Cseri Kálmán), visszalényegesült abba a világba, ahonnan jött, s ahova visszatért. S ez természetes is, hiszen Jézus a pünkösdi Lelket csak a mennyek országából, az Ő mennyei világából küldhette és küldheti el.

De a lényeg mégis ebben az ígéletben marad: „veletek maradok” A történelem, a hagyomány ebben az ígéletben is kereste a kiábrázolható, megfogható szimbólumokat. Református hitünk és tanaink ezeket adiaforáknak (elhanyagolható részleteknek) tekintik, mégis mint érdekességet, a prédikáció szemléltető anyagaként megemlítek néhányat:

– Kr. u. 1000 körül alakult ki az eltűnő, mennybe menő Krisztus kép: Krisztus alakjának nagyobb részét már felhő takarja el, legtöbbször csak a lábai láthatók.

– Az anglikán templomokban a 14. század elejétől Krisztus már nem is látható, csak a földben hagyott lábnyomai.

– A ferences Kiss István (1767) szemtanúként így ír az Olajfák bethániai oldalán épített templomban látottakról: „A kápolna ajtaján bemenvén, jobbra az ajtótól az Úr Jézus Krisztusnak lábnyoma vagon a kemény kősziklába, mint valami puha viaszba. Mert innét csudálatosan tanítványainak láttára a mennybe fölmenvén, mind a két lábainak nyomait a kősziklán hagyta örök emlékezetül, hogy tiszteltessék a világtól.”

Azokat a nyomokat, melyeket Krisztus lábai hagytak, tettek, léptek ebben a világban – tegnap és ma –, semmi és senki sem tudja kitörölni. Azok meghatározó elemei kell hogy maradjanak nemcsak a keresztyéneknek, hanem az egyetemes kultúránknak, történelmünknek is. Nap mint nap érezhetjük az Ő jelenlétét. Lábainak nyomát, belénk vésett emlékeit, visszaintó áldását kitörölhetetlen jegyként hagyta örökségül ránk.

Természetes a kérdés, hogy hogyan?

A „veletek maradok” örök ígérete szerint irányítja lépésünket. Nem mindegy tehát, hogy merre megyünk, mit hogyan végzünk. Krisztus láthatatlan mennyei jelenléte a látható valóságnak, az életünknek meghatározó kísérelője, de akár vezetője is lehet. A megfoghatatlan, a mennyei válik így megfoghatóvá, tapintható valósággá!

(Természetesen mehetünk egyedül is, lehetünk mi is úttörők vagy nyomkeresők. Itt állhatunk tétován a 21. század elején néhány százmilliónyi emberként s kereshetjük az utat, a nyomot – Krisztusét? – s tehetjük fel a kérdést: miképpen tévedtünk el, hogyan találjuk meg azt a nyomot, mely életünket szellemi-lelki-erkölcsi tartalommal tölti ki.

Látszólagosan volt akinek pillanatnyilag sikerült, de nagyon sokan eltévedtek, rossz útra tértek, elvéreztek.)

A „veletek vagytok” ígéret egyrészt biztonságérzetet ad, hogy a magunk életét olyan úton járhatjuk be, mely „bár keskeny ösvényen” vezet, de biztonságos, mert Jézus lába nyomaiba léphetünk. Ez az Ő hagyatéka, ez az Ő ajándéka. Ezt adta át a tanítványainak a mennybemenetele pillanatában. És ezt adja át ma nekünk is. A biztonságérzetet. Természetesen csak akkor, ha arra mi receptívek vagyunk. Ha a nyomait felismerjük, legyenek azok a lábainak nyomai, melyek láthatatlanul előttünk rajzolódnak ki, hogy merre menjünk. De lehet a keze, mely int, vagy tekintete, mely biztat. A lényeg az, hogy valahol, valamilyen jelzésében felismerjük Őt.

A kezdet és a vég közti csendben ismerték fel a tanítványok a mennybemenetel pillanatát, s ezzel váltak tulajdonképpen elkötelezett tanítványokká. Erre a csendre van nekünk is szükségünk. S ha megtaláljuk, ha rálépünk, ha észrevesszük ezt az áldott csendet, akkor már mi is tanítványoknak, elhívottaknak érezhetjük magunkat.

Viszont, aki már erre a pontra eljutott, annak természetes, hogy a lépteiben, gondolataiban, cselekedeteiben ezek a belső csendből fakadó, örömujjongást továbbadó szándékok fogalmazódnak meg. Mintha azt mondanánk: ott voltunk, láttuk az elmenő-visszatérő Urat.

A mennybement Krisztus ma ugyanúgy dolgozik, mint akkor, amikor itt volt emberi testben közöttünk. Most más eszközei vannak. Most mi vagyunk az Ő eszközei, vagy mondjam úgy, én vagyok személyesen az eszköze. Merjed ezt kimondani, kedves Testvérem. Ő adja az ígét a szánkba, Ő mutatja meg az utat, melyen járnunk kell, Ő ad tanácsot, mit, mikor, hol kell elkezdenem és elvégeznem. Belső, feszítő akarat kényszerít arra, hogy a „veletek vagytok” biztonságát továbbadjuk a mellettünk élőknek. Azt, hogy aki a mennybement, de visszatérő és visszavárt Jézus mellett él, az biztonságot, békeséget, reménységet hordoz nap mint nap szívében, életében.

„Veletek vagytok” – ezt a mennybement Krisztus mondja. Rajtunk keresztül Ő folytatja ezt a gyűjtőmunkát itt és most, a történelem évszázadain keresztül, a világ kezdetétől annak végéig. S hogy ez a munka mindig, minden körülmény között áldásos lesz, annak ez az egyedüli garanciája, hogy „... ímé, én tiveletek vagytok”. Ámen.

Prédikációsorozat pünkösd nagyhetére

Lőrincz István

Marosvásárhely–Alsóváros

Római keresztyének*

Akvila és Priscilla

Alapige: Róma 16,3–5a

Pünkösdkor született meg az első gyülekezet. Az igaz, hogy Istennek már az Ószövetségben is volt népe és gyülekezete, úgy, ahogy azt hitvallásunk is vallja, Isten Fia a világ kezdetétől a világ végezetéig gyűjti az Ő gyülekezetét, de mégis a tulajdonképpeni egyház, a Krisztus teste ott az első pünkösdkor, Jeruzsálemben jött létre, amikor is háromezer ember csatlakozott a hívek gyülekezetéhez. Pünkösd után nagyon gyorsan terjedt a keresztyénség a világban. Sorra alakultak a gyülekezetek. Ennek a bűnbánati hétnek az estéin a római gyülekezet néhány tagjával szeretnénk foglalkozni. Pál ehhez a gyülekezethez intézte a legfontosabb levelét, a Római levelet. Sokkal szegényebbek lennének a hitben, ha ez a levél nem íródott volna meg. Ez a levél nagyon fontos szerepet játszott az egyház történetében, főleg a reformáció idején. Ennek a levélnek az utolsó fejezetében Pál üdvözlétét küldi a gyülekezet tagjainak. De hála Istennek, nemcsak neveket sorol fel, hanem mindenkiről elmond valami fontosat. Így sok mindent meg tudhatunk róluk. És Isten azért adott nekünk képzelőerőt, hogy sok mindenre következtessünk. Ha ezt Isten Lelkének ellenőrzése alatt tesszük, akkor ebből áldás fakad. Foglalkozunk ezen a héten hat személlyel, illetve néha két vagy három személyről is szó lesz, s próbáljunk az ő életükből tanulni.

Először is a római gyülekezet két legismertebb tagjával, egy kedves házaspárral, Akvilával és Priscillával foglalkozunk. Az ő életükben is látjuk Isten nagy kegyelmét, látjuk, hogy mit tudott Isten bennük és általuk elvégezni.

Az első dolog, amit róluk olvasunk, hogy ők teljességgel átadták magukat Jézus Krisztusnak. Velük nem itt találkozunk először a Szentírásban. Ők is, éppúgy, mint Pál, kézművesek voltak és sátorponyva-készítéssel foglalkoztak. Kezdetől fogva meglátszik életükben, hogy számukra a keresztyénség nem üres formáság volt. Mindenütt azt látjuk, hogy Jézus Krisztus meghódította az ő szívüket, s ők mint házaspár is neki szolgáltak. Feltűnő az, hogy a Szentírás mindig együtt említi őket, tehát nem csak Krisztustól, hanem egymástól is elszakíthatatlanok voltak. Milyen áldott dolog az, ha férj és feleség együtt szolgál az Úrnak. Hány családban nem így van ez. Hogy csak a feleség az Úré, csak ő jár templomba, csak ő imádkozik. Hol van a férj? Lehet, hogy épp a kocsmában, vagy otthon, a barátok társaságában. De lehet ez fordítva is, hogy csak a férfi hisz és jár Isten útján, bár ez ritkábban fordul elő. Milyen áldott dolog az, ha férj és feleség elhatározzák, hogy komolyan veszik Krisztus követését!

Hogy ez Akvila és Priscilla esetében így volt, abból is kitűnik, hogy ők hajlandóak voltak sok időt és energiát erre fordítani. Pedig egészen biztos, hogy ők is nagyon elfoglalt emberek voltak. Nekik is keményen meg kellett küzdenünk a mindennapi kenyérért. De mégis maradt idejük arra, hogy az apostol munkáját segítsék. Feltevérdik itt a mi számunkra is a kérdés: mi mennyi időt szánunk oda Jézus Krisztusnak, az Isten or-

* Wilhelm Busch gondolatainak felhasználásával.

szágának építésére? Hányszor kapjuk a választ, amikor embereket templomba hívogatunk: nincs időm. Még hetente egy órára sincs időnk. Nincs időnk templomba járni, igét olvasni, nincs időnk, ha valami szeretetmunkát kell végezni, ha egy beteget meg kell látogatni. Azért bezzeg másra van időnk. A kedvenc sorozatunkat megnézzük a tévében, kedvteléseinkre időt szakítunk. De Istenre nincs időnk.

Akvila és Priscilla nemcsak idejüket voltak hajlandók odaadni, hanem házukat is az evangélium terjesztésének a szolgálatára bocsátották. Hisz az ő házuknál egy gyülekezet is volt, mert Pál annak is üdvözlését küldi. Ma erre azt mondjuk: erre nincs is szükség, hisz ott vannak a templomok, gyülekezeti termeink. Akkor még nem voltak templomok, tehát szükség volt arra, hogy a gyülekezetet egy-egy család fogadja be. Ez igaz. De ha mégis fel kell ajánlanunk házunkat egy bibliaóra vagy más alkalom számára, vajon megteesszük-e? Nagy öröm számomra, hogy gyülekezetünkben van öt olyan család, aki megnyitotta házát, hogy ott rendszeresen bibliaórát tarthassunk öreg és beteg testvéreink számára.

De ez a házaspár nemcsak idejét és házát adta oda Jézusnak, hanem ha kellett, az életüket is kockára tették Jézusért. Sőt, az Ő egyik szolgájáért is. Hisz itt azt írja Pál: az én életemért a saját nyakukat tették le. Ezt szó szerint kell érteni. Hisz a kegyetlen keresztyénüldözés idején vagyunk, és azzal, hogy házukat megnyitották Pál és a többi keresztyén előtt, a saját életüket is veszélybe sodorták. Jézus és az Ő szolgálata drágább volt nekik, mint a saját életük. És ez csak akkor lehetséges, ha valakiben élő az örök élet reménysége.

Azt látjuk tehát, hogy ebben a házaspárban nagy szeretet volt. Mert csak az tudja feláldozni magát másokért, akiben nagy szeretet van. Egy nagyon megrendítő történet lehetett az, amikor Akvila és Priscilla nyakukat kellett Pálért odategyék. Kár, hogy ez a történet nem maradt fenn a Szentírásban. De talán ez nem is fontos. Sokkal fontosabb, hogy mi megtanuljuk tőlük, hogy a másokért való élet az igazi és áldott élet, amikor önző énünk Krisztussal együtt megfeszítetik. A mi szívünk születésünktől fogva önző és szeretetlen. Csak ha Isten szeretete kiárad belé, akkor változik meg. De Pál épp ebben a levélben mondja: Isten szeretete kitöltetett a mi szívünkbe a Szentlélek által. Akvila és Priscilla ezt tapasztalták meg, amikor hitre jutottak. Akkor Isten szeretete kitöltetett az ő szívükbe is. Így lettek szerető szívű, önzetlen, segítőkész emberré, Isten ügyét szolgáló családdá.

Végül elmondhatjuk róluk, hogy alázatos emberek voltak. Amikor Pál köszönti őket, azt is hozzáteszi: a Krisztus Jézusban. Az Apostolok cselekedeteiről szóló könyvből tudjuk, hogy amikor Pál Korinthusba érkezett, akkor Akvila és Priscilla fogadta be őket házukba. és náluk dolgozott, az ő „cégük” alkalmazottja lett. Ez okot adhatott volna nekik arra, hogy nagyobbaknak érezzék magukat Pálnál. De ez nem így volt, mert ők nagyon jól tudták, hogy Pál tudásban és bölcsességben magasan fölöttük áll, és ezért a lelki dolgokban mindenben engedelmeskedtek Pálnak. Egyszóval alázatosak voltak.

Természet szerint mi hajlamosak vagyunk a felfuvalkodásra. Nem engedelmeskedni, hanem uralkodni és parancsolgatni szeretünk. Magunkat mások fölé szeretjük helyezni. Az alázatot is csak a Krisztus iskolájában lehet megtanulni. Bárcsak tudnánk mi is, mint Akvila és Priscilla, alázatosak lenni és maradni. Ámen.

Epenétus

Alapige: Róma 16,5b

Ezen a nagyhéten estéről estére a római keresztyénekkal foglalkozunk. Egy olyan időben, amikor a keresztyénségünk elerőtlenedett, meglankadt, jó nekünk visszatérni az első század keresztyéneihez. Jó megvizsgálunk az ő életüket és néhány fontos tanulságot leszűrniük a magunk számára. Abban az időben egészen másképp nézett ki az egyházi élet. Nem voltak templomok, nem volt megszervezett gyülekezet sem, hisz az üldözésnek és a megpróbáltatásoknak egész sorát kellett a keresztyéneknek elszenvedniük. És mégis csoda történt. Az a maroknyi keresztyén, aki Krisztus követésébe szegődött, néhány év leforgása alatt megtöltötte az akkor ismert világot az evangélium üzenetével. Ezt meg lehet látni ebben a fejezetben is, mégpedig azok neveiből, akiket Pál itt üdvözl. A mai estén Epenétussal fogunk foglalkozni. Az ő nevével sehol máshol nem találkozunk. A világtörténelem nem jegyezte fel nevét. Még a Szentírás is csak ezen az egy helyen említi. Nem volt egy nagy személyiség, olyan mint Péter vagy Pál. Ő egy kis ember, de aki a mai estén nagyon nagygyá lehet a mi szemünkben.

Róla csak egyetlen dolgot tudunk, bár emberi kíváncsiságunk szerint sok minden mást is szívesen megtudnánk róla. Nem tudjuk, hogy mi volt a foglalkozása. Pedig nem mindegy, hogy valaki utcaseprő vagy pedig gyárigazgató. A családjáról se tudunk meg semmit. Ezt is szívesen tudnánk, hisz ez is sok mindent elmond valakiről. Nem tudunk semmit a származásáról sem. Pál csak egyetlen dolgot mond el róla, mégpedig azt, hogy ő volt Akhája zsengeje. Más kézirat szerint Ázsia zsengeje volt. Persze ez nem fontos, viszont az igen, hogy Akhája vagy Ázsia tartományában ő volt az első keresztyén, ő volt az első, aki Jézus Krisztus követése mellett döntött. Ez nagyon fontos feljegyzés róla. De hát nem így lesz ez velünk is? Kit fog száz év múlva érdekelni az, hogy mi volt a foglalkozásom, honnan származtam, kik voltak a családtagjaim? Akkor már csak egyetlen dolog lesz fontos: be van-e írva a nevem az Élet Könyvébe? Csak az lesz a fontos, hogy Isten gyermeke voltam-e vagy sem!

Csak egy dolgot tudunk róla, de ez az egy dolog nagyon fontos. S ez az egy dolog, hogy ő engedett a Szentlélek hívásának és átadta magát Jézus Krisztusnak. Addig talán hányódó, kallódó élete volt, olyan volt, mint egy szanaszét heverő kő. De egyszer csak a Mester keze megfogta és beépítette az Ő templomába. Mint Krisztus testének egy tagja, ő is feladatot kapott, amit Isten dicsőségére el is végezhetett. De ez így van minden más ember életében is. Nincs nagyobb dolog annál, mint ha valaki megtér Istenhez.

Epenétus megtérésében az volt még rendkívüli, hogy ő volt egy egész tartományban az első, aki elindult Krisztus követésében. El lehet képzelni, hogy nem volt könnyű elsőnek megtenni ezt a lépést, hisz ő is azt mondhatta volna: még senki se csatlakozott a Krisztus gyülekezetéhez, miért épp én lennék az első? Ő az úttörés nem könnyű és nem egyszerű munkáját vállalta magára. Mert egyedül szembeüszni az árral.

Hogy itt Pál őt köszönti, azt jelenti, hogy nemcsak elindult a Krisztus útján, hanem meg is maradt azon. Mert a jó elindulás szép dolog, de nem elég. Hányan elindulnak a hit versenypályáján, de soha nem érkeznek meg a célba. Hányszor látjuk gyülekezeteinkben is, hogy sokan megindulnak, főleg fiatalok, nagy bennük a lelkesedés, valósággal égnak a szolgálatban, de aztán egyszer csak elmaradoznak, és otthagyják a gyülekezetet, s nyilván Krisztus követését is. Nem véletlen, hogy az Újszövetségben oly sok szó esik a kitarásról, az állhatatosságról, a mindvégig való hűségről. Nyilván voltak az első keresztyének között is olyanok, akik szépen indultak, de amikor jöttek az üldözések vagy más kísértések, akkor elmaradoztak. Elhagyták a hitet. Ilyen volt többek között Démás is, aki inkább ragaszkodott a világhoz, mint Krisztushoz. Rómában, abban

az időben nem volt könnyű keresztyénnek lenni és keresztyénként élni. Róma egy nagy és züllött város volt. A legtöbb fiatal átadta magát az érzéki örömeknek, az erkölcsstelen szórakozásnak. De Epenétus egy ilyen városban és egy ilyen környezetben is megmaradt Krisztus követőjének. Vállalta az üldöztetést, vállalta a lemondást, önmaga megtagadását, a kereszt felvételét. Ellen tudott állni a kísértéseknek, a világ sokféle csábításának. Epenétus fénylett, mint egy csillag az elfordult és elvetemedett nemzetség közepete. Maradjon az ő élete példa a mi számunkra. Bárcsak mi is tudnánk mindvégig megmaradni a hitben. Ámen.

Mária

Alapige: Róma 16,6

Ha valaki télen a friss hóban elindul valamerre, akkor nyomot hagy maga után. Szépen követni lehet a lábnyomokat. Látszik, hogy merre ment az illető ember. Valahogy így van ez bizonyos értelemben minden embernek az életében is. Itt találkozunk egy asszonnyal, aki szintén nyomot hagyott maga után. Életének egy adott pontján ő is csatlakozott a gyülekezethez, Jézus Krisztus követője lett. Semmi mást nem tudunk róla. Róla se tudjuk, hogy hol született, hogy hol halt meg, hogy honnan származott, sőt még azt se tudjuk, hogy ki által jutott hitre. Csak ennyit. De ez elég! Ezzel nyomot hagyott maga után, egy olyan nyomot, amit érdemes követni. Ezt a nyomot ez az igevers őrzi, amit az imént felolvastam. Jertek, próbáljunk ezen a nyomon most mi is elindulni és próbáljunk tanulni az ő életéből.

Pál azt mondja el róla, hogy „sokat munkálkodott körülöttünk”. Aki egy kicsit ismeri a Szentírást, annak rögtön eszébe jut egy másik történet, amelynek szintén van egy Mária nevű szereplője, ebben a történetben is szó van sokféle munkáról és fáradozásról. Ez a Mária Bethániában élt egy Jeruzsálem melletti kedves falucskában. Jézus sokszor betért az ő házába, ahol két testvérel együtt lakott: Mártával és Lázárral, akit Jézus fel is támasztott. Egyszer, amikor Jézus újra náluk volt, testvére, Márta elkezdett sürögni-forogni Jézus körül, igyekezett finom falatokról gondoskodni a nem mindennapi vendég számára. Őt nagyon bosszantotta, hogy a testvére, Mária semmit se csinált, hanem letelepedett Jézus lábaihoz és hallgatta Őt. Ezt a panaszát Jézusnak is elmondta. Miféle dolog, hogy ő lótfut, szorgalmasan dolgozik, Mária pedig csak üldögél és semmit se tesz? Azt remélte, hogy Jézus rá fog szólni testvére, hogy kelljen már fel és dolgozzon, de ehelyett legnagyobb meglepetésére Jézus Mártát dorgálta meg és Máriát vette védelmébe.

De most itt Rómában egy másik Máriával találkozunk, akiről azt olvassuk, hogy sokat munkálkodott, sokat fáradozott Pál és munkatársai körül. Pál ezért őt nem feddi meg, sőt megdicséri. Miért? Azért, mert ez a munka és fáradozás abból a szeretetből fakadt, amit Mária elfogadott Istentől, amit befogadott az ő szívébe. Azért tudott sokat fáradozni, sokat dolgozni, mert nagy szeretet volt a szívében. Ahol nincs munkálkodás, ott szeretet sincs. Mert a munkálkodás forrása mindig a megtapasztalt és befogadott isteni szeretet. Aki az Isten szeretetét megtapasztalta, az tenni is akar, az viszonszeretetre buzdul. Milyen nagy szükség van erre ma is. Milyen kevesen akarnak tenni valamit Istenért és az Ő országáért! Milyen kevés ma a keresztyén munkás. Ha tenni kell valamit, húzódozunk, megpróbálunk mindent másokra áthárítani. S mindez miért? Azért, mert kevés bennünk a szeretet.

Kikért munkálkodott ez az asszony? Mindenekelőtt és elsősorban Isten gyermekeiért, a gyülekezet tagjaiért. Azt sok forrásból tudjuk, még pogány emberek feljegyzéseiből, hogy az első század keresztyénei nagyon szerették egymást. A pogányok ámultak

ezen, és nagyon sokakat közülük épp ez a szeretet ragadott meg, s ezért akartak ők is a gyülekezethez csatlakozni. Ez ma is így kellene hogy legyen, hisz a keresztyének egy testnek a tagjai, egy Atyának a gyermekei és ezért egymásnak testvérei. Az, hogy szeretem a másik tagot, a világ legtermészetesebb dolga kellene hogy legyen. A szeretet az első és a legfontosabb jele annak, hogy Krisztus testének a tagja vagyok. Ez a Mária megteremté a Léleknek ezt az áldott gyümölcsét. Látva ennek az asszonynak a szeretetét, bűnbánatra kellene indulnunk, meg kellene szégyenülnünk, hogy bennünk vajon miért nincs ekkora szeretet? Ha már ezt meglátnánk, ez óriási ajándék lehetne. S ha ezt megláttuk és bevallottuk, akkor kérjük az Urat, hogy könyörüljön rajtunk és adjon nekünk szeretetet. Mi azt is nagyon jól tudjuk, hogy nemcsak a gyülekezet tagjait kell szeressük, hanem mindenkit, a gyülekezeten kívülieket, sőt még ellenségeinket is. Kell szeressük a kellemetlen szomszédot, a szeszélyes főnököt, azokat, akik nekünk nem szimpatikusak, sőt bosszúságot és kellemetlenséget okoznak nekünk. Mert Isten Krisztusban minden embert szeretett és minden emberért meghalt a kereszten. Ezzel a szeretettel kell megnyernünk másokat is Krisztusnak. Ámen.

Andronikus és Júnia

Alapige: Róma 16,7

Talán mindnyájan jártunk már a Somostetőn, vagy más olyan negyedekben, ahol újjgazdagok szebbnél-szebb palotákat építettek maguknak. Egyszer egy barátommal jártam arrafelé, aki mint építész dolgozott is sok háznál és sorolta a tulajdonosokat is: szenátorok, ügyvédek, sebészorvosok, vállalkozók. Mind-mind dúsgazdag emberek. Ma én is gazdag embereket szeretnék nektek bemutatni. Nem lesz olyan könnyű dolgom, mint a barátomnak, hisz ezeknek nem volt palotájuk Róma elitnegyedében vagy központjában. Nem is tartották őket számon a gazdag emberek között. Nem, mert ezek az emberek nem palotában vagy pénzben voltak gazdagok, hanem valami egészen másban. Hadd beszéljünk most róluk.

Pál ezeket az embereket „rokonaim”-nak nevezi. Ennek a szónak van egy tágabb jelentése is, ami így fordítható: egy népből való. Nem tudjuk azt, hogy valóban közelebbi vagy távolabbi rokonai lettek volna az apostolnak, de az biztos, hogy mind a ketten zsidók voltak, Izrael népből valók. Mind a ketten a választott nép tagjai voltak. Az egyik neve Andronikus. A dologban az az érdekes, hogy ez a név nem zsidó eredetű, hanem egy tipikusan római név. Ebből arra lehet következtetni, hogy az édesapja olyan ember lehetett, aki lelkileg közel állt a rómaiakhoz, valószínű hogy lebilincselte őt a római nép történelme, vitézsége, kultúrája, műveltsége. Gyermekeének ezért római nevet adott. A Júnia viszont egy görög név. Tudjuk azt, hogy a legjelentősebb kultúra ebben az időben a görög, a hellén kultúra volt. Júnia édesapja olyan ember lehetett, aki a görög kultúrát és népet szerette és tisztelte, s ezért adott gyermekének görög nevet. Erről a két emberről azt lehetne elmondani, hogy gyökértelenek voltak. Származásuk szerint zsidók, de nevük szerint rómaiak, görögök. Most itt élnek egy nagy világvárosban.

Ez a két férfi valamiképpen a modern kor emberét ábrázolja ki. Hisz a mai emberre is jellemző, hogy gyökértelenné lett. Sokszor fizikai értelemben is, hisz hányan elhagyták szülőföldjüket, szülőfalujukat és egy más helységben, más vidéken, vagy épp más országban telepedtek le. De ami még rosszabb, hogy sokan elhagyták a hitnek azt a gyökerét is, ami őket s őseiket évszázadokon át hordozta, ápolta, táplálta. Az ilyen embernek nincs mibe kapaszkodnia. Lelkileg gyökértelenné vált. Így lehetett ez kezdetben Andronikus és Júnia esetében is, de ők hála Istennek, lelkileg otthonra találtak. Ez a lelki otthon számukra a Krisztus gyülekezete lett. Nem maradtak gyökértelen emberek.

Olyan emberek lettek, akik életük erősségét Krisztusban találták meg. Pál azt mondja róluk, hogy ők „nálamnál előbb voltak a Krisztusban” Ebből a rövid megjegyzésből is sok mindenre lehet következtetni. Először is arra, hogy határozottan döntöttek Krisztus mellett. A Szentlélek ereje által megértették, hogy Krisztus az ő üdvösségük. Időben is korán lettek keresztyének, még Pál előtt. Az is lehet, hogy ők már akkor keresztyének voltak, amikor Pál még üldözte a keresztyéneket. Még az is meglehet, hogy Pál, akkor még Saulus, őket is üldözte. Talán épp ő vetette őket börtönbe. Egy napon azonban különös dolog történik. Egyszer csak nyílik a börtönajtó és egy új rabot dobnak be a cellába. A két férfi nem akar hinni a szemének, mert az új rab épp az ő volt üldözőjük, Pál volt. Pál itt a börtöncellában elbeszélte nekik, hogy hogyan győzte le őt is a názáreti Jézus a damaszkuszi úton, hogy hogyan lett üldözőből Krisztus hirdetőjévé. Ez így nincs megírva a Szentírásban, de megtörténhetett. Mert Pál fogolytársainak nevezi őket, tehát egy bizonyos időt együtt tölthettek el a börtönben.

Pál azt mondja el még róluk, hogy ők híresek az apostolok között. Ez aztán végképp ámulatba ejt minket, hisz ki ismerné ezt a két nevet a híres apostolok neve között? A tizenkettő közé semmiképp se tartoztak. Az Apostolok cselekedeteiről írott könyv azokat nevezi apostoloknak, akik találkoztak Jézus Krisztussal. Az 1Kor 15,50-ből tudjuk, hogy Jézus egyszer találkozott több mint ötszáz emberrel, valószínű, hogy ez a két férfi is közéjük tartozik. Hogy miért lettek híresek? Nem tudjuk. Valószínű azért, mert Jézus valami parancsot, küldetést bízott rájuk, ezért lettek ők híresek az apostolok között. Mi nyilván ilyen értelemben nem lehetünk apostolok, hisz nem találkoztunk testben a Fel-támadott Jézussal. De az Ő Lelke minket is megelevenít és mi is feladatot kapunk Tőle. Legyetek nékem tanúim! Ez a mi szent hivatásunk. Ámen.

Ampliás

Alapige: Róma 16,8

Ma nagy szomorúságunk az, hogy sokan csak papíron tartoznak az egyházhhoz. De már nem járnak templomba, nem olvasnak Bibliát. Ha megkérdezzük őket e dolgok felől, akkor megvonják vállukat és azt mondják: „Hát, azért csak kell tartozni valahová.” S épp ezért még megkeresztelik gyermekeiket, egyházi esküvőt is rendeznek, és ha meghalnak, lelkész végzi el a temetést. Mennyivel más volt a helyzet az első keresztyének között! Ők nem csak papíron voltak keresztyének, a hit nem csak üres formaság volt az életükben. Az ő keresztyénségük valóban Lélektől átítatott élet volt. Erről beszél a mai igénk is. Forduljunk hát most egy ilyen élő keresztyén felé és lássuk, mit tudunk az ő életéből tanulni.

Csak egy mondat van itt róla feljegyezve, de ez mégis nagyon sokat elmond róla. Az ő neve egy nagyon gyakori rabszolganév volt. Hisz abban az időben is úgy volt, mint mondjuk a múlt századokban nálunk, hogy az úri családok egészen más neveket adtak gyermekeiknek, mint a szegény családok, a hétköznapi emberek. Így volt ez Rómában is az első századokban. Az Ampliás név szinte bizonyosra vehetően egy rabszolgának a neve volt. Ebben a feltételezésben az is megerősít minket, hogy más embereknél Pál megemlíti azt a munkát is, amit az illető elvégzett a gyülekezetben. Láttuk ezt Akvilánál és Priscillánál, Máriánál és Persisnél is fogjuk majd látni. De Ampliásnál nincs szó munkáról. Nem azért, mert ő nem akart munkálkodni a gyülekezetben, hanem azért, mert nem tudott sokat tenni érte. A rabszolga nem rendelkezett sem magával, sem az idejével, sem az erejével. Gyakorlatilag semmi szabad ideje nem volt, amit a gyülekezet építésére fordíthatott volna. Lehet, hogy még a gyülekezeti alkalmakra is csak ritkán jutott el. Azt mindnyájan tudjuk, hogy a rabszolgák megvetett, lenézett emberek voltak.

Ki voltak szolgálta uraik kénye-kedvének. Ha akarták, meg is ölheték őket. Rómában különösen kegyetlen sorsuk volt a rabszolgáknak, nem véletlen, hogy innen nagyon sok rabszolga-lázadás indult el. Azt nem tudjuk, hogy Ampliás hogyan jutott erre a sorsra, hogy annak született, vagy pedig fogságba esett és így került ebbe a rettenetes helyzetbe. Egy biztos: az ő élete a szenvedések, a kínok, a gyötrelmek története. Embereileg nézve ő Róma egyik legszerencsétlenebb, legboldogtalanabb lakója.

De a nagyszerű dolog, hogy ő is a Krisztus gyülekezetéhez tartozhatott. Hisz Pál szerelmesének nevezi az Úrban. Nem tudjuk azt sem, hogy hogyan került a gyülekezetbe. De ezt el tudjuk képzelni. Valószínű, hogy rabszolgatársaitól hallott a keresztyének összejöveteleiről. Úgy gondolta, egyik este ő is elmegy, már csak a kíváncsiság miatt is. Amit ott tapasztalt, az nagyon megragadta őt. Hisz megszokta már, hogy őt, a rabszolgát mindenki megveti, nem veszi emberszámba. De itt erre senki sem volt tekintettel, őt is éppoly szeretettel fogadták, mint másokat. Itt nem tettek különbséget ember és ember között. Megragadta őt a keresztyének gyönyörű éneke, tudjuk azt, hogy az első századokban szép énekeket, himnuszokat énekelték a Feltámadott Krisztus magasztalására. Aztán jött az igehirdetés. Ő eddig mindig csak azt hallotta urától, hogy ő csak egy értéktelen tárgy, egy beszélő szerszám, most pedig azt hallja, hogy Isten számára olyan értékes az élete, hogy Egyszülött Fiát adta érte. És Ampliás az Úré lett, a római gyülekezet egy értékes és megbecsült tagja, akinek neve és élete még kétezer év múlva is ragyog.

Ennek az igének komoly tanítása, hogy a gyülekezetben ott kell ma is legyenek a szegények és kivetettek. A mi gyülekezeteinkben is ott kell legyenek a szegények, a társadalom kivetettjei is. Ők is testvéreink az Úrban. Amennyiben ez rajtunk áll, kell segítségünk rajtuk. Mert íme, itt egy szegény rabszolga otthonra talált a római gyülekezetben. A nagyszerű dolog, hogy Pál ezt a szegény rabszolgát külön is köszönti, s ez is mutatja azt, hogy Pál különösen tisztelte és szerette őt. Meg tudta látni benne a hívő testvért, és azt is el tudjuk képzelni, hogy Pál sokszor megvigasztalta őt sokféle testi és lelki szenvedésében. Amennyire rajta állt, igyekezett enyhíteni nehéz helyzetén. De a legnagyobb dolog, hogy Pál nagyon szerette ezt az Ampliást. Ez csak valóban Krisztusban lehetséges. Rajta kívül ez akkor is és ma is lehetetlenség. Csak Krisztusban omolhatnak le ennyire a válaszfalak, hogy már nincs többé sem férfi, sem nő, sem szolga, sem szabad, sem szegény, sem gazdag. Hogy már csak egy dolog lesz fontos: az Isten országának az építése. A nagy apostol és a szegény rabszolga így lesznek együtt ennek az építésnek boldog részesei. Nem fejezhetjük be másképp ezt az igehirdetést, mint azzal a vágygal, azzal az óhajjal, hogy bárcsak így lenne ez a mi gyülekezeteinkben is. Ámen.

Orbán

Alapige: Róma 16,9

Igehirdetési sorozatunk utolsó szereplője egy Orbán nevű testvérünk. Próbáljunk a mai estén az ő életére figyelni. Ő egy igazi „nagyvárosi gyerek” volt. Mit tudhatunk róla, mit tanulhatunk tőle?

A neve nagyon sokatmondó. Az Orbán, latinul Urbanus tulajdonképpen nem is egy személynév volt, inkább egyfajta gyűjtőnév. Az „urbanus” latin szó azt jelenti: városi, vagyis Rómához tartozó, úgy is mondhatnánk: aki Rómához illik. És mi illet abban az időben egy római ifjúhoz: vagányság, ivászat, kicsapongás és ehhez hasonló dolgok. Abban az időben egy szólásmondás is volt: te urbánus vagy, egy igazi városi vagány srác. Nos, egy ilyen ifjú volt ez az Orbán. Valószínű, hogy ez nem is az igazi neve volt,

hanem beceneve, ragadványneve, de ami keresztyénné létele után is megmaradt. Ezzel magyarázható, hogy ez a név, bár eredetileg nem is volt az, később nagyon népszerű lett, sok pápa is felvette ezt a nevet. Ez az Orbán tehát egy egészen más világból jött be a gyülekezetbe, mint például Andronikus, aki egy vallásos, zsidó környezetből érkezett. Orbán igazi római volt, ismert minden lebújt, minden híres és hírhedt szórakozóhelyet.

És íme, ebből a világfiból, ebből a római vagány srácból egyszer csak keresztyén lett. Megismerte Krisztust és ez teljességgel megváltoztatta az életét. A gyülekezet tagjai is nagyon elcsodálkoztak, amikor Orbán megjelent a gyülekezetben. Mindenki elámult azon, hogy ez a világi ifjú most a gyülekezetben találta meg a helyét. Ebből két igazságot is megérthetünk. Az egyik az, hogy messziről is lehet jönni Istenhez. Sokan mondogatják, hogy ők nem tudnak templomba járni, hitben élni, mert nem úgy nevelkedtek, nem születtek vallásos családba. Az ilyenekre különösképpen igaz, hogy Jézus azért jött, hogy megkeresse és megtartsa, ami elveszett volt. Az evangélium legszebb történetei arról szólnak, amikor ilyen emberek találták meg Krisztusban életük értelmét és megújulását. Gondoljunk itt Zákheusra vagy a samáriai asszonyra. Krisztus keresi a kisebb vagy nagyobb városok aszfaltdzsungeljeinek elzúllott fiait és lányait is. A másik dolog, hogy ha valaki Orbánt még megtérése előtt ismerte volna, akkor így vélekedett volna: ez az Orbán az Isten országa szempontjából egy reménytelen eset. Kutyából nem lesz szalonna, mondogathatták róla az emberek. De Jézus számára nincs reménytelen eset. Az Ő számára senki se túl rossz, senki se túl elzúllott. Krisztus még ilyen embereket is meg tud szólítani, magáévá tud tenni. Sajnáljuk, hogy nem tudjuk meg, hogy Orbán miként jutott élő hitre. Talán Akvila és Priscilla által? Vagy már elege lett a világból, csalódott örömeiben? Nem tudjuk. De nem is ez a fontos, hanem az, hogy ő is Isten áldott, megváltott gyermeke lett.

Különösen szép az Isten országában, hogy nincs benne egyenruha, nincs mindenki egy kaptafára húzva. Az Isten országa, a Krisztus gyülekezete valóban olyan, mint egy tarka rét, sokféle színű és illatú virággal. Mert íme, Pál apostol itt üdvözli Orbánt. Két világ van itt egymás mellett, akik között eredetileg ég és föld volt a különbség. Más volt a történetük, származásuk, megtérésük. Pál zsidó családból származott, szigorú vallásos nevelésben részesült, istenfélő ember volt. Orbán pedig, egy római vagány srác, nagyvárosi gáláns fiú, aki a pogány istenek és az élvezetek világában nőtt fel. Pál nagy műveltségű tudós ember, Orbán csak Rómát és annak bizonyos köreit ismerte. Pál az önigazult. Orbán azt se tudta, hogy mi az igazság. Soha nem is gondolkodott ezen. Pál a nagyobbik fiú, aki nem hagyta el az atyai házat, Orbán a tékozló fiú. Micsoda ellentétek feszülnek közöttük, mi közülük lehet nekik egymáshoz? És most mégis együtt vannak. Hisz Pál Orbánt munkatársának nevezi. Most már együvé tartoznak, együtt dolgoznak Krisztusért és az Ő országáért. Lehet, hogy emiatt volt feszültség is közöttük, hisz itt hiányzik a „szerelmes” vagy „szeretett” kifejezés. Lehet, hogy Orbán olyan dolgokat engedett meg a beszédében vagy evangelizáló módszereiben, amivel Pál nem igazán tudott azonosulni, de azt el kellett ismerje, hogy az ő munkája nagyon eredményes volt. Valószínű, hogy Orbán sok urbánust, sok vagány srácot hozott be a gyülekezetbe. Nem az a fontos, hogy mindenben egyetértsünk. Lehetnek különbségek Isten gyermekei között. Orbán tehát egy nagyon aktív keresztyén lett. Manapság hány „fogyasztó” keresztyén van, akik hitre jutottak, ott vannak minden vasárnap a templomban, de ennél többet már nem tesznek. Örülnek annak, hogy ők már hazataláltak, de nem indulnak el tékozló társaik felé, senkit se próbálnak megnyerni Isten országának. A misszió és evangelizáció nem az ő feladatuk, gondolják.

Bárcsak egyre több ilyen Orbán lenne a mi gyülekezeteinkben is. Imádkozzunk a Szentlélek munkájáért, hogy ez így lehessen! Ámen.

Prédikációk pünkösd ünnepére

Csomay Árpád
Biharszentjános

Amikor a pünkösd napja eljött...

Alapige: Az apostolok cselekedetei 2,1

Isten Igéje mindig olyan csodálatos az emberre nézve. A mi mostani pünkösd-i igénk is valamilyen formában ámulatba ejt. Igen, mert már a kezdet kezdetén felhívja a figyelmünket, hogy „amikor a pünkösd napja eljött...”, vagyis arról van szó, hogy ott akkor Jeruzsálemben volt egy „amikor”, vagyis a tanítványokra nézve és az ünnepre összesereglett emberekre nézve valóság lett az ige, vagyis „amikor a pünkösd napja eljött”, akkor történt valami. És nem is akármilyen.

Úgy elmerengek, hogy vajon a mi életünkre nézve megtörténik-e, hogy „amikor a pünkösd napja eljött...”, vagyis velünk is, reánk nézve is történt valami! Ugyanis annyi mindenre emlékezünk és elmeséljük egymásnak: amikor még gyermekek voltunk, mennyi örömben volt részünk! Amikor ifjak voltunk, mennyi vidámság, szórakozás volt életünkben. Emlékezünk szerelmes éveink szépségére s el-elmerengve beszélünk róla, visszaemlékezve akár ügyetlenkedéseinkre is. Emlékszel, amikor kéz a kézben indultunk együtt az Életbe? – kérdik egymástól a hitvesek. Istenem, de szép is volt, amikor felsírt első gyermekünk! Hát még akkor, amikor a második, vagy amikor – talán váratlanul, de a harmadik is, aki bearanyozza életünket! Annyi „mikor” van életünkben, amikor valóban történt valami fontos dolog, melyet nem is tudnék most így hirtelen felsorolni. De..! Épp az ige kapcsán jut eszembe, hogy „amikor a pünkösd napja eljött” az én életemben, vajon volt-e olyan fontos, mint a fenti események?! Még inkább úgy kérdezném: Fontosabb volt-e mindennél, hogy igenis van pünkösd, amikor csoda történik?!

Mert ugye fontos az, hogy felnőtt korunkban visszaemlékezhetünk vidám gyermekkorunkra, meg ifjúi éveinkre, meg beteljesült szerelmünkre, de gondoltunk-e már arra, hogy mindezek pünkösd nélkül, Isten Szent Lelke nélkül csak mulandó, rövid ideig tartó életszakaszok lennének.

Az első pünkösd alkalmával, „Amikor a pünkösd napja eljött, mindnyájan egy akarattal együtt valának.” (ApCsel 2,1) Vagyis a tanítványok voltak együtt egy akarattal. A tanítványok, akiket az Úr Jézus maga hívott el szolgálatra, hogy hirdessék az evangéliumot. Mai tanítványok, akiket maga az Úr Jézus hívott el a szolgálatra mint lelkipásztorokat, gondnokokat, presbitereket vagy „királyi papság”-ot, vagyis minden egyes gyülekezeti tagot, szóval tudunk-e egy akarattal együtt lenni?! Pünkösdkor és pünkösd után?!

Azt mondod, drága testvérem, hogy nem! Dehogyan tudunk mi egy akarattal együtt lenni, hiszen darabokra szakadt nemcsak Isten népe, az egyház, hanem már az egyházon belül sincs meg az egyetértés. A mai demokráciában azt gondolja minden ember, hogy neki mindent szabad és úgy a jó, amiképpen éppen ő elképzelte. Pedig Isten Lelke megkérdése nélkül csakis ez történhetik meg, vagyis hogy nem tudunk egy akaraton lenni!

De hát akkor miről van szó az igében? Hogyan tudnánk mi is az ige szerint egy akaraton lenni? Az apostolok cselekedeteiről szóló könyv első részében arról olvasunk, hogy az Úr Jézus a tanítványok köréből felemelkedik a mennybe, a tanítványok pedig „akkor megtérének Jeruzsálembe a hegyről, mely hívatik Olajfák hegyének... és mikor bementek, felmenének a felső házba, ahol szállva valának...”, ezek mindnyájan egy szív-

vel-lélekkel foglalatossak valának az imádkozásban és a könyörgésben, az asszonyokkal és Máriával, Jézusnak anyjával és az ő atyjafiaival együtt.” (ApCsel 1,12–14) No, meg beszélgettek, elmélkedtek az írásról, amelynek „szükség volt betelni, melyet megjövendölt a Szent Lélek Dávid szája által...” (ApCsel 1,16) Ez az, amiben egy akaraton kellene hogy legyen az Úr Jézus mai tanítványi serege! Amíg nem tudunk együtt imádkozni és együtt elmélkedni az ígéről, addig mindig „más” akaraton leszünk, vagyis nem lesz békesség sem bennünk, sem gyülekezetünkben, sem egyházunkban. Ha nem az imádság és nem Isten Igéje és az arról való elmélkedés a fontos, hanem a földi dolgok, gondok és bajok, amelyeket úgymond orvosolni akarunk, addig sem hétköznapijaink, sem ünnepnapjaink nem lesznek áldottak. Addig csak gyötrelemben lesz részünk, vagy esetleg ideig-óráig való örömeinkben.

No, de figyelj csak, drága testvérem! A pünkösdi ige éppen arról győz meg engem, és hiszem, hogy nem csak engem, hogy ha akkor az első tanítványok együtt tudtak lenni egy akaraton, akkor ez ma is megtörténhet, csak akarni kell a tanítványi közösségnek imádkozni és Isten Igéjéről elmélkedni! Ha az első pünkösöd alkalmával a tanítványok szolgálata révén megtért háromezer ember, akkor a mai tanítványok szolgálata révén miért ne térhetne meg hárommillió, hárommilliárd ember?! Csak hinni kell, és csak akarni kell! És imádkozni, és újra csak imádkozni! És az ígével foglalkozni s engedni, hogy Isten Igéje formálja életünket! Akkor majd hétköznapijainkban és amikor a pünkösöd napja eljön és együtt leszünk egy akarattal imádkozva, akkor majd „nagy hirtelenséggel” kitöltetik a Szent Lélek, mint sebesen zúgó szél, mint megosztott tüzes nyelvek.

Isten Lelke, mint szél, megtisztítja bűntől terhelt szívünket. Kiseper belőle minden tisztátalanságot, hogy mindannak, ami szent, Isten szerinti helye legyen. És mint megosztott tűznyelv kiegészíti szívünkben mindazt, ami bűn, ami elválaszt bennünket Istentől, s közben melegít, átforrósítja elhidegült szívünket, hogy érzékenyek legyünk a szent dolgokra, hogy Isten ügyét szolgáljuk ott, ahol az Úr elhívott bennünket. Vagyis Isten Lelke képessé tesz bennünket arra, hogy minden félelem és számítás nélkül bizonyosságot tegyünk Jézusról, mint Megfeszítettéről. Mert aki megtelik Szent Lélekkel (ApCsel 2,4), az úgy tesz a maga helyén bizonyosságot az Úr Jézusról, hogy megjelenik lelki szemek előtt az a Megfeszített, akit éppen mi feszítettünk meg naponkénti engedetlenségeinkkel és bűneinkkel. S akkor lehetetlen, hogy ne kérdezze a világ: „Atyámfiai, mit cselekedjünk?” (ApCsel 2,37)

Csak egyre vigyázzunk! Nehogy elaltassuk lelkiismeretünket, nehogy megcsaljuk önmagunkat is és felebarátainkat is, mondván, hogy nem is olyan nagy baj a bűn, az engedetlenség! Hát ilyen a világ! Miért lógnánk ki a sorból? Csak megmosolyognak, kigúnyolnak! Nem, és újra csak nem!!! Igenis ki kell már mondani határozottan egész egyházunkra nézve, vezetőkre és vezetetteknek nézve egyaránt: **TÉRJETEK MEG!!!**

Imádkozunk hát énekelve egész népünkkel, nem csak egyházkerületünkben, a Királyhágómelléken, hanem ahol csak magyar szív dobban a világon! Imádkozunk énekelve együtt egy akarattal:

Isten élő Lelke, jöjj, áldva szállj le rám,
Égi lángod járja át szívem és a szám!
Oldj fel, küldj el, tölts el tűzzel!
Isten élő Lelke, jöjj, áldva szállj le rám!

Isten élő Lelke, jöjj, győzedelmet adj,
S majd a végső harcon át mennybe fölragadj!
Oldj fel, küldj el, tölts el tűzzel!
Isten élő Lelke, jöjj győzedelmet adj!

Ámen.

A Szentlélek áldása életünkön

Alapige: Az apostolok cselekedetei 2,4
Bibliailvasás: Az apostolok cselekedetei 2,1–13

A „piros pünkösd” napja az egyház születésnapja, amikor a megígért Szentlélek kitöltötte a tanítványokra tűzlángok formájában – innen a piros jelző, mely színt a római katolikus és evangélikus testvéreink ma is őriznek a templomdíszítés színszimbolikájában. Ez az ünnep határozottan háttérbe szorul a másik két sátoros ünnepünk mellett. Ez annak köszönhető – részben –, hogy a fogyasztói világnak sikerült a karácsonyt és húsvétot külsőségekben annyira felpumpálni, míg a pünkösdöt (még) nem. Pedig jelentőségét tekintve mérhetetlenül fontos a Szentlélek. Ő a Szentháromság harmadik személye, aki a bennünk szunnyadó krisztusi lelket ébresztgeti, megszólaltatja bennünk a **lelküismeret** hangját, az **életöröm** hangját, az **együttérzés** hangját, az **igazság** hangját. Olyan hurokat pendít meg az emberi lélekben, amelyek az „evilági” logika és gondolkodás szerint örökké némák maradnának. Miről is van szó tulajdonképpen? Miért fontos számunkra a Szentlélek?

Azt nem tudnám megmondani, hogyan „működik” a mi életünkben, de Krisztus ígérete szerint Szentleke által Ő mindig velünk van. Persze, ezt csak imádságos lélekkel lehet megtapasztalni. Bizonyára érezted te is, hogy néha valami felemelt, kiemelt a bajból, a csüggedésből. Érezted, hogy lehull rólad a félelem, az aggodalom, és visszatér szívedbe az életöröm. Néha megvilágította életed bűneit. Egy rövid pillanatra tisztán láttad, hogy melyek a hibáid, és hogyan kellene tovább élned. Sajnos ritka és rövid pillanatok ezek, de tudatosan meg kell ragadni, mert általuk helyrehozhatod életed menetét. A Szentlélek műve ez! Valamint az a még ritkább pillanat, amikor tisztán látod életed értelmét és célját, azt, hogy mi az, ami igazából fontos az életedben. A sok ütvessző között a Szentlélek **vezet és mutatja az utat**. De nekünk **figyelnünk kell rá!**

Továbbá a Szentlélek az, aki értelmet és örömet ad a mindennapokban. Tüzesít és lelkesít, hogy minden, ami minket érint, a munka, a családi és közösségi élet örömmel és hálával társuljon. Hogy ne az elégedetlenség és a panasz adja az életünk alaphangját. Vagy úgy, hogy az egyszerű ember, aki nehéz, kétkezi munkából él, közben nélkülözik és a szerencsétlenség sem kerüli el, mégis, a Szentlélek erejéből örülni tud mindennek, és közben lélekben növekedik és épül. De vannak ellenpéldák: értelmiségi nevelők, vezetők, akiknek lelketlen az életvitele, akiknek látszólag semmi sem hiányzik, mégis örömtelen és értelmetlen az életük. Ilyen a Szentlélek hiánya.

A pünkösd egyik csodája: a tanítványok egy olyan nyelvet beszéltek, amit mindenki megértett. Az első pünkösdgyülekezet nyelvi és vallási sokszínűsége ellenére egységes istentiszteletet tartott. A bábeli zűrzavar ma eluralkodik közöttünk. Nemcsak azért, mert a nagyszülő nem tud szót érteni a ritkán hazalátogató unokával, aki csak németül vagy angolul tud, de magyarul semmiképpen sem (reális veszély ez közösségeinkre nézve, és sajnos, egyre gyakoribb jelenség)! De az egyetértés, az egység nemcsak azon múlik, hogy különböző vagy azonos nyelvet beszélünk-e. Mindenki a maga nyelvén imádkozik, és nincs nyelv, amelyet Isten meg ne értene. A mély ellentétek nemcsak abból adódnak, hogy szó szerint más nyelvet beszélünk. Az egy nyelvet beszélő generációk között is nagy a szakadék. Az idős nem érti az ifjút, mert a beszéde tele van technikai, divatos, angolos kifejezéssel, továbbá nem érti ízlését, igényeit és gondolkodásmódját. Továbbá nem értjük, miről beszél az, aki szenved a betegségtől vagy az egyedüllétől.

Nem értjük, miért pont minket kérnek meg egy szívességre, netán adakozásra. És sok mindent nem értünk, mert nincs együttérzés és nincs **egy akarat**. A pünkösdi gyülekezet egy akarral gyűlt össze. Hiánycikk ez ma! Két ember is ritkán van egy akaron, nem is beszélve a politikáról – beleértve az egyházpolitikát is. Kétségtelen, hogy elvezítettük az utat az egy akarat, az egyetértés, az egység felé, és csakis a Szentlélek segíthet rajtunk. Nyilván a beszédnek nagy szerepe van ebben, hisz pünkösdkor is a Szentlélek emberi beszéd által nyilatkoztatta ki „Isten nagyságos dolgait” De a nyelv, a beszéd adománya, mely arra hivatott, hogy közösségteremtő eszköz legyen, gyakran inkább eltávolítja az embereket egymástól. A rosszul használt vagy félreértelmezett beszéd inkább káros az emberi kapcsolatokra (lásd Jakab levelét a nyelv bűneiről).

A pünkösdi jelenet egy olyan csodanyelvről szól, amely megnyitotta az emberek szívét és igazi közösséget teremtett. A mai, pünkösödöt ünneplő gyülekezetnek is ez a hivatása, hogy ma a Szentlélek erejével elsajátítsunk egy olyan csodálatos nyelvet, amelyet mindenki megért, amelyet nem lehet félreérteni, és amely nem eltávolít egymástól, hanem közel hoz egymáshoz. Egy megértő és megértető beszédre van szükségünk. Gondoljunk csak bele, mennyi nézeteltérés, szócsata, harag, ellenségeskedés, sőt háború lenne elkerülhető, ha ezt az egységteremtő nyelvet beszélnénk!

A pünkösdi lélek nemcsak a szíveket nyitotta meg, hanem gyakorlati segítségnyújtásra ösztönözte az embereket. Az első keresztyének vagyonszövetségben éltek. A gazdagok eladták értékes dolgaikat és szétosztották a szegényebb gyülekezeti tagok között. Bizonyára feszélyezve éreznék magukat, ha egy egyházi vezetőnk azt mondaná, adjuk el házunkat, autónkat stb., és osszuk szét a szegényeknek. Mindaddig jól megvagyunk hitünkkel, vallásunkkal, amíg tenni nem kell valamit. De valljuk be, ezen a ponton megtorpanunk. Hogy szívünk mellett a pénztárcánkat is ki kell nyitnunk, ez sok egyháztag számára egyenesen felháborító. Egyetértünk a szeretet parancsával, a tisztelettel, a ne lopj, a ne öljél parancsolatokkal, de mikor arra kerül a sor, hogy megosszuk azt, amink van, és ami véleményünk szerint megillet, akkor meghátrálunk. Lapulunk. Úgy teszünk, mintha ez nem nekünk szólna. Pedig ezen látszik meg a szeretet parancsának gyakorlati jellege. Jézus, amikor az utolsó ítéletről beszél, azt tekinti mérvadónak, hogy ki mennyire volt irgalmas és segítőkész az ő életében közülünk a „legkisebbel”. Nagy hiba, de hajlamosak vagyunk rá, hogy kedvünk és kényelmünk szerint értelmezzük Isten törvényét. Mégis megkockáztatok egy kijelentést: talán nem kell lemondanunk házunkról, de legalább a fölöslegről mondjunk le. Igaz, hogy ez zsákutca, mert egyesek szerint soha nincs fölöslegben a vagyon, másrészt viszont minden földi kincs fölösleges. Nyilván mindenki lelkiismerete szerint tölti be ezt a parancsot.

A Szentlélek ünnepe azért is szorul háttérbe, mert a Szentlélek jelenléte közöttünk láthatatlan, megmagyarázhatatlan és megfoghatatlan. Mi szeretjük a látható, kézzelfogható dolgokat. Annyira bízunk a látható, megfogható dolgokban („Hiszem, ha látom!), hogy egész életünket erre építjük. Úgy véljük, hogy ez a világ, amiben vagyunk, az élet, amit élünk, ezek a biztos dolgok. A láthatatlant hisszük is, meg nem is. Szeretnénk elhinni, ugyanakkor kétségeink vannak felőle. Pedig ha arra gondolunk, hogy milyen gyorsan elmúlik egy emberélet, vagy milyen hirtelen és váratlanul mennek el emberek mellőlünk – gyakran fiatalon –, akkor rádöbbenünk, hogy nem is olyan biztos ez a látható világ. Bármennyire szeretnénk megörökíteni a boldog éveket, pillanatokat, nem tehetjük. A idő, az élet kicsúszik ujjaink között. Ha ezt megérezzük, akkor tudjuk komolyan venni a láthatatlan világhoz fűzött ígéreteket.

A Szentlélek, a mi Vigasztalónk láthatatlanul van jelen közöttünk, de látható nyomokat hagy életünkön. Noha gyorsan elmúlik az életünk, nem mindegy, hogyan éljük le, milyen lelkülettel. Mert életünk nem minden pillanata csupa öröm és gondtalanság.

Ezért is van olyan nagy szükségünk a Szentlélekre, hogy minőséget, értelmet, lendületet adjon életünknek. Hogy el ne dobjuk magunktól, amikor már minden jót elvettünk, és maradtak a nemszeretem évek. Különösen a beteg embereknek van nagy szükségük a Szentlélek erejére és vezetésére, akik minden nap fájdalommal ébrednek és fekszenek, vagy akik magányosan élnek, és mégis öröm számukra az, hogy élnek. De mindannyiunknak szükségünk van Rá, mert előbb-utóbb elmúlik az ifjúság, elromlik az egészség, elfognak az emberek körülöttünk, és maradunk idősek, betegek és magányosak. És itt van a Szentlélek egyik nagy áldása, hogy így is az élet ne teher, hanem örömforrás és szüntelen hálaadás legyen.

Egy utolsó, elgondolkodtató mozzanatát emelném ki az első pünkösdeknek. Ott a Szentlélek munkája nyomán az egyház nőtt. Péter prédikációja után háromezer ember megkeresztelkedett. Ma a mi egyházunk fogy. Természetes szaporulat nincs, betérésekről számottevően beszélni sem lehet. Vajon Szentlélek nélküli a mi életünk és szolgálataink? Vagy mindent megtettünk azért, hogy ez ne így legyen? A válasz biztosan ott van bennünk, mellettünk, körülöttünk: Az biztos, hogy a Szentleket nem okolhatjuk siralmas helyzetünkért. Ha elmondhatnánk, hogy mindig Isten törvénye szerint cselekedtünk, ha mindenki elmondhatná, hogy az élet szentségét mindig tisztelőben tartotta, biztosan nem így állnánk. Isten az őt szerető embert és népet megáldja.

Kérjük Istent, hogy Szentleke vezesse és irányítsa életünket, hogy a jövőben áldás legyen rajtunk. Ámen.

Kozma Endre

Szentágóta

A Szentlélek bennünk és közöttünk lakozik

Alapige: 1Korinthus 6,19–20

Bibliailvasás: Az apostolok cselekedetei 19,1–7

Pünkösöd a keresztény Anyaszentegyház születésnapja. A Szentlélek az egy akarattal összegyűlt tanítványokra áradt. Péter apostol a Szentlélek indíttatásából kiállt az aratás ünnepére felsereglett sokaság elé, és elhangzott ajkáról az első keresztény igehirdetés. Krisztusról szóló prédikációját hallva, háromezer ember tért meg, keresztelkedett meg és megalakult keresztény egyház. A Szentírás tanítása szerint az Anyaszentegyház Krisztus teste (1Kor 12,27), épület (1Kor 3,9), lelki ház, templom (1Pt 2,5), melyben a szegeletkő – a legfontosabb összetartó elem – maga Jézus Krisztus, az alapkövek az apostolok és a próféták. A pünkösdi Szentlélek, mint építőmester, és a szent kereshetség által mi is egyenként beépítettünk a Krisztus épületébe, mint kövek és téglák korosztálytól, vallási és nyelvi hovatartozástól függetlenül.

A felolvasott igében az egyház élő tagjairól is úgy hallunk, mint akik *egyenként templomok*. A levél egy előző versében (1Kor 3,16) is ezt olvassuk: „...ti Isten temploma vagytok és az Isten Lelke lakozik bennetek”, az egyes hívőkben külön-külön még akkor is, ha nem elszigetelten, hanem a gyülekezet közösségében. Itt egyenesen így olvassuk: „...a ti testetek a bennetek lakozó Szentléleknek a temploma.”

I.

Itt a *korinthusi* gyülekezethez szól az apostol, azokhoz a gyülekezeti tagokhoz, akik Korinthus nagy, kikötő világvárosában élve az idegen országokból ott megforduló kereskedők, kalmárkodó üzletelők, kalózok hatásának voltak kitéve. Óvja a görög nagy-

városban megalakult kis gyülekezetet attól, hogy a város feslett, parázna életmódja behatoljon a gyülekezet életébe, hogy rossz hatással legyen a gyülekezeti tagokra és hogy megrontsa a közösséget. Az apostol a tiszta életre, a test tisztaságának megőrzésére szólítja fel azokat, akik az Istenéi.

Sokan szeretik az emberi életet *testre és lélekre felosztani*, és azt mondani, hogy a lelkem Istené, de a testem a magamé. Lelkemmel imádom és tisztellem Őt, lélekkel szolgálok Neki, lelki indíttatásból járok templomba, lelkemben születik meg, gerjed fel, növekszik a hit, lelkemből fakadóan énekelek dicséretet Istennek. Testem az enyém, azt teszek vele, amit akarok. Ez a test paráználkodhat, ennek a testnek életet adhatok, de el is vehetem. Mai világunkban, amikor nem az egyéniségek kinevelése, hanem az egyénieskedés (individualizmus) az eluralkodó, az igazi szabadság szabadosságba fullad, és a gyülekezeti közösség másodlagossá válik az egyéni érvényesülés, külső jólét és az önös érdekhez viszonyítva. Gyakran hallunk ilyen és ehhez hasonló mondatokat: Nekem senki sem parancsol! Azt csinálom, amit akarok! Önmagamat nem adom fel! Engedjétek, éljek a magam egyénisége és alkotta értékrend szerint! Senki se szóljon bele, mit teszek testemmel, az az enyém!

Pedig testünk és lelkünk egységes. Egész emberi lényünk alkotója Isten. Ő nemcsak lelket lehelt az emberbe a teremtés napján, hanem Ő formálta a föld porából az emberi testet is. Szépen tesz erről bizonyosságot a zsolttáros: „Bizony te alkottad veséimet, te takargattál engem anyám méhében. Nem volt elrejtve előtted az én csontom, mikor titokban formáltattam és idomítottam, mintegy a föld mélyében. Látták szemeid az én alakatlan testemet, és könyvedben ezek mind be voltak írva: a napok is, amelyek formáltatni fognak; holott egy sem volt még meg közülük.” (Zsolt 139,13.15.16.)

Mások figyelmen kívül hagyva azt, hogy a test is Isten ajándéka, a test alacsonyabbrendűségéről vélekednek. Pedig egész valónkat Istentől kaptuk, sőt, Ő mind testünket, mind lelkünket a bűntől és a Sátán minden hatalmától megszabadította, megváltotta és gondviselő Atyaként megőrzi. Nem csak arról van szó, amit általában sokan hisznek, hogy lelkem a testemben van, hogy testem keretet szab a lelkemnek, testem a lélek edénye – ennél sokkal többről: az én testem a bennem lakó pünkösdi Szentlélek temploma.

II.

Miért kell a testet tisztán megőrizni? Mert Isten pünkösdi Szentlelke lakik benne. Mert *a test* a bennetek lakó *Szentlélek temploma*. Ez a Szentlélek lebegett a teremtéskor a vizek felett, ez az életet adó Lélek áradt az ezékieli prófécia szerint Izráel megszáradt tetemeibe, a holtak megéledtek és lábára állott egy „felette igen nagy sereg”. Ez a pünkösdi Szentlélek szállt kettős tüzes nyelvek formájában a tanítványokra, hogy bennük lakozzon, és ez a pünkösdi Szentlélek lakozik a mi testünkben. Testünk a pünkösdi Szentléleknek éppen annyira lakhelye, mint amennyire földi lakhely a templom Isten számára.

Az ószövetségi templom Isten lakhelye volt. A felszenteléskor Isten beleköltözött ebbe az emberek által épített templomba. Ettől a pillanattól a templom az Istené lett, és mert az Ővé, ezért szent volt. A templomot a zsolttáros is az Úr házának, hajlékának nevezte: „...a te házadhoz való féltő szeretet emészt engem” (Zsolt 69,10). Ezért nevezük mi is a templomot Isten házának. A mi templomainkban is Isten lakik, ezért kell külső formájára nézve is tisztán tartani, megőrizni benne a rendet. De a templom tisztántartásához hozzátartozik az is, hogy mi, akik istentiszteletre összegyülekezünk itt a templomban, különösen vigyázzunk a lelki tisztaságunk megőrzésére. Itt nem veszünk szűnt, nem ellenségeskedünk, nem gondolunk vagy mondunk rosszat másokról, nem

káromkodunk, nem pletykálunk, mert ezzel a templomban lakó Istent sérténénk meg. Először Neki okoznánk fájdalmat. Testünk templomi hajléka a pünkösdi Szentléleknek. Ezért Istennek tartozunk megóvni testünket minden szennytől, paráznaságtól, tisztátalanságtól. Ezt a testet Isten adta, ő rendezte be, s mily csodálatosan és rendeltetészerűen. Ő vigyáz annak működésére. Éppen ezért Neki tartozunk elszámolni vele. Senki se árnítsa magát azzal, hogy azt cselekszik testével, amit akar. Testünk szent edény, mely nem kisebb tartalmat hordoz magában, mint Isten Szentlelkét. Paráznasággal, féktelen testi étellel, de minden bűnnel, mely a testet mocskolja, Isten templomát piszkoljuk be. Ahogy a templomra vigyázunk, ha megrongálódik, közös erővel – lelkipásztor, gondnok, presbiterek, áldozatra kész egyháztagnak – törekszünk annak megjavítására, úgy az emberi testet mint a Szentlélek templomát ha megbetegszik, ápolásra szorul, gyógyítjuk, gondozzuk, a célból, hogy alkalmas maradjon az embereknek való szolgálatra és az Istent dicsőítő életre. A templom és a benne való isteni jelenlét, az emberi test és a Szentlélek benne lakozása közötti párhuzam szép megfogalmazását találjuk egyik énekünkben. (354. ének) „A nagy Isten vagyon mivelünk (itt a templomban jelen van, ahol tatjuk az istentiszteletet), és Szentlelke lakozik bennünk” (a mi testünkben.) Ezt tudva, éljünk úgy, hogy testünk méltóvá váljon a bennünk lakozó Szentlélek számára.

III.

Az, hogy *nem magunkéi vagyunk*, hanem a Szentlélek temploma, a hitetlen ember számára nem jó hír. Hit nélkül nem a legbiztatóbb kimondani azt, hogy nem vagyunk mi magunkéi, nem rendelkezünk önmagunkkal és alig van nehezebben elfogadható isteni üzenet, mint az önmagunk feletti tulajdonjog elvesztésének a híre. Ha hiányzik a hit, feltesszük a kérdést: ha már önmagunkkal, testi-lelki valónkkal sem rendelkezünk, akkor mi valóban a miénk, mi tartozik hatáskörünkbe? Az Istenben bízó, hívó lelkületű ember azonban örömmel veszi tudomásul az önmaga feletti tulajdonjog megszűnését, mert tudja, teste és lelke nem gazdátlan, nem kiszolgáltatott, nem céltalan, hanem azé, aki annak Teremtője és Gondviselője. Akik benne bízunk, tudjuk, oda vagyunk kötve hozzá, tőle semmilyen külső körülmény nem szakaszthat el. Nála biztonságra lelünk. Ő erőt ad.

Milyen joggal mond *Isten az ő tulajdonának*? Méltán tart minket övéinek, mert árat, drága bért, egyszülött Fiát adta, Krisztus halálával fizetett a korinthusiakért és minden kor minden emberéért. A korinthusiak a legszolgaibb alárendeltségben éltek. Rabszolgái voltak nem valakinek, földi uraknak, hanem önmaguknak, énközpontú vágyaiknak, testi szenvedélyeiknek, egy rajtuk eluralkodó, azt uralni nem tudó, istentelen életnek. De jött valaki, Jézus Krisztus, aki mindebből megváltotta őket. Megszabadultak korábbi életmódjuktól, a szolgaságból, és új gazdájukhoz, Jézus Krisztushoz kerültek. Az, amivel Krisztus őket és minket kiváltott a bűn és a Sátán hatalmából, ami által az ő tulajdonnáivá váltunk, nem veszendő földi érték, arany vagy ezüst (1Pt 1,18–19), hanem az Ő keresztfán kiontatott drága vére. Ő nem fölösleges pénzzel, vagyónának töredékével vásárolt meg, hanem önmagát áldozta nekünk, érettünk, helyettünk, és így tett a maga tulajdonává.

Egyoldalú vásár ez, melyben ő áldozott, mi nyertünk, ő adott, mi kaptunk: halál helyett örök életet, bűn helyett tisztaságot, békételenség helyett békességet, emberi lelkesedés helyett valóságos lelki erőt, a Szentlélek ajándékát. Ezt mi nem tudtuk volna kifizetni, ő helyettünk megtette, és így lettünk az övéi, így vált testünk a Szentlélek templomává.

IV.

Ha Ő ennyi mindent tett értünk, természetesen adódik a kérdés: Mit adunk mi ezért hálából? Egész életünket neki szenteljük, és már e jelenvaló világban, mint az Ő megváltottai, az Ő *dicsőségére* élünk. Amit nekünk adni kell, az az ő dicsőítése. Dicsőítettük Istent testben és lélekben. Énekünk tanítása is ez: „testünk lelkünk Istenéi az ő tiszteletére, ...dicsőítettük mi testünkben, magasztalunk mi lelkünkben.” (157. ének)

Az apostol szíve színültig tele van hálával, s azt akarja, hogy erre a hálaadó életre jussanak el a korinthusiak is. De azt is akarja, hogy ez a hálás élet juttassa el őket az Isten dicsőítésére, sőt ennél többet, hogy ott Korinthusban úgy éljenek, hogy az emberek, az őket körülvevő pogány világ életvitelüket, magatartásukat látva dicsőítsék a Mennyei Atyát. Ilyen életvitelt vár el Isten a mai pünkösdi gyülekezetétől. Sokan mondják, hogy a lélekben való Isten-dicsőítés természetes elvárása Istennek, de testben hogyan? Úgy, hogy az élet minden területén neki engedelmeskedünk. Isten, mint az egész életünk megváltója azt akarja, hogy testi életünk, a nemi élet, az étkezés, a munka, a szórakozás, minden ténykedésünk Őt dicsőítse, másképp megfogalmazva: minden, amit teszünk, cselekszünk, az Istennek való engedelmesség mértéke alatt történjék.

Azoknak a tanítványoknak az életében, akikben a Szentlélek lakozást vett, akik az első pünkösdkor Isten Szentlelkének templomává váltak, fordulat állt be. A Szentlélek elvette félelmüket, bezárkozottságukból megnyíltak, Isten Igéje hirdetésére alkalmassá váltak, később egész életükkel, gyülekezetekben folytatott szolgálatukkal bizonyították, hogy Istennek engedelmes, Őt dicsőítő életet élnek. A Szentlélekkel beteljesedett pünkösdi gyülekezetet is ez kell hogy meglátszódjék. Isten segítsen minket, hogy a Szentlélek bennünk lakozása hálaára indítson, Őt dicsőítő és Neki tetsző életet éljünk. Ámen.

Szakács János

Bethlen

Pünkösöd Samáriában

Alapige: Az apostolok cselekedetei 8,14–20

Bibliaalvasás: Az apostolok cselekedetei 8,1–13

Ünnepelő gyülekezet! Jézust megkérdezte a samaritanus asszony, hogy hol kell igazán Istent imádni? Jézus válasza az volt, hogy sem nem Jeruzsálemben, sem a samaritanusok magaslatain, hanem lélekben és igazságban kell Őt imádni. A pünkösöd ünnepe a leginkább „lelkies” ünnepünk, nem csak azért, mert a Szentlélek kitöltését ünnepeljük, hanem azért is, mert hiányoznak az ünnepekhez fűződő népszokások, az amolyan anyagba foglalt szimbólumok, amelyek nem a léleknek, hanem a szemnek vagy a fülnek szólnak, nem beszélve a gyomrunkról. Nincs betlehemes, nincs kántálók serege, nincs locsolás és nincs piros tojás. A pünkösöd ünnepe általában csendesebb és kiegyensúlyozottabb, mint a karácsony vagy a húsvét, szinte azt mondhatnám, hogy „befelé fordul”, a lelkiekre figyelő, ami épp ellentétben áll az első pünkösdkor történetekkel.

I.

Az igében Samária misszionálásáról olvastam. Amikor Jeruzsálemben megnőtt a gyülekezet, diakónusokat választottak az asztalok körüli szolgálatra. István halála után a 12 apostol kivételével az egész gyülekezetet elűldözték a városból. A menekülők közül Fülöp, a diakónus, Samáriába érkezve erőteljesen hirdetni kezdte a Krisztusról szóló

evangéliumot. Igel hirdetését csodák és jelek kísérték. A samáriaiak egy Simon nevű varázsló szemfényvesztését tartották addig „Isten legnagyobb erejének”, de ahogy látták a gyógyulásokat és ahogy hallották a Fülöp bizonyásgtételeit, sokan hittek neki. Fülöp megkeresztelte a hívőket a Jézus nevében, és **nagy öröm volt abban a városban**. Mi volt az öröm forrása?

Mielőtt azonban ennek az örömnél az okát keresgéljük, néhány pillanatig gondoljunk magunkra. A mi „kiegyensúlyozott” ünneplésünkre. A túlzásoktól mindig is tartózkodó „hitünkre”. Arra az enyhén irigykedő érzésre, hogy milyen más idők is lehettek azok! Ne feledkezzünk meg azokról az igaztalan vádakról sem, amelyek időnként elhangzanak szektás körökből, hogy a történelmi egyházakban a Lélek áradása kiapadt. Vajon igaz ez? S ha nem, vajon miért tűnik mégis igaznak egyesek számára ez az állítás?

A samaritánusok örömeinek kettős forrása volt. Az egyik a közvetlen tapasztalás, amit megélték a szabadulások révén. Emberek gyógyultak meg. Nemcsak olyan betegségekből, amelyeket manapság is betegségnek nevezünk, hanem olyan szenvedélyektől is, amelyeknek mai rabjaira mi csak legyintünk, és azt mondjuk: elveszett ember! Gondoljunk csak el, ha egy sánta családapa koldulásra kényszerült, az egész családja nyomorgott és szenvedett. Egyszer csak a ház bejáratánál megjelenik ez az apa teljesen gyógyultan. Mekkora örömet jelenthetett ez az egész család számára?! Vagy gondoljunk egy megszállottra, akit a közösség és a családja is el kellett hogy viseljen a maga kiszámíthatatlanságával, a megbízhatatlanságával, s időnként veszélyességével együtt. Nem voltak elmeegógyintézetek, sem kórházak, sem szanatóriumok, de még betegnyugdíj sem, ami enyhítette volna az elesettek nyomorúságát. A gyógyulások mérhetetlen nagy terhet vettek le az egyes családok válláról.

Örömük másik forrása maga az evangélium volt. A samaritánusok számára nem voltak idegenek a Messiásról szóló próféciák. A zsidóktól azonban mindig azt hallották, hogy ők nem férhetnek oda a messiási uralom terített asztalához. Ők csak „fattyak”, akiket távol kell tartani az örökösöktől. Fülöp azonban mást hirdetett! Krisztus épp azért jött, hogy megkeresse és megtartsa az elesetteket, a megvetetteket. Hogy nincs görög és nincs zsidó, még csak samaritánus sem, csak bűneit megbánó és Krisztus kegyelmében részesülni akaró ember van! Isten Fia minden emberért szenvedett a kereszten azért, hogy mindannyian üdvösséget nyerhessünk. A kirekesztettség miatt szenvedő samaritánusok számára ez a tanítás balzsam volt és nagy örömmel töltötte el lelküket.

Kénytelen vagyok a magunk állapotáról szóló kérdésekhez visszatérni. Amikor az egyházunk, akár a gyülekezetünk szekere sehogy sem akar megmozdulni, gyakran eszembe jut, amit ilyenkor néhai idős presbiterünk szokott mondani: „Nincs hit, tiszteletes úr!” Igaza volt. Ha nincs gyógyulás, az a hit hiányát jelzi. Ha van gyógyulás és nincs öröm, az a hálátlanságunk fokmérője. S még valami: ha olyan természetesnek tartjuk, hogy Isten Fia érettünk adta önmagát, hogy ebben semmi rendkívülit nem látunk, akkor szárnalmas és beképzelt, alázat nélküli „világfiak” vagyunk, akik mindenre csak az ajkunkat biggyesztjük. Talán meg sem érdemeljük az igazi örömet, amely Krisztusban van. Ahol langyosság van, ahol a szavakon kívül semmi sem mozdul, ott nincs több keresztyén konformizmusnál. Mert ahol hit van, az az élet megújulásához vezet. Azt, ha akarnánk, sem tudnánk eltitkolni. Az messze ellátszik és elhallatszik!

II.

Talán egész Jeruzsálemig, mint ahogyan a samaritánusok hite is, vagy még messzebb, a mennybe. A felolvasott történetben azt hallottuk, hogy az apostolok elküldték Pétert és Jánost, hogy személyesen győződjenek meg a Samáriában történekről. Ők

ketten, jelenlétükkel mintegy igazolták, hogy az üdvtörténet egy új szakaszba érkezett. Az evangélium átlépte a zsidóság határát és megindult világhódító útjára.

A Szentírás magyarázóinak sok fejtörést okozott az a leírt állapot, hogy a hívő és megkeresztelt samaritanusok még nem nyerték el a Szentlélek ajándékát, csak az apostolok kézzrátétele után. Itt újból két dologra hívom fel a figyelmet.

Az első az imádság. Az apostolok nem egyszerűen „továbbadják” azt, ami az övék. Nekik is kérniük kell. Ahogyan a Heidelbergi Káté fogalmaz: „Isten csak azoknak adja az Ő kegyelmét és Szentlelkét, akik azt szívbeli fohászkodásokkal kérik, és ezért neki hálát adnak.” A Szentlelket csak kérni és kapni lehet, szoktuk mondani mi, lelkipásztorok. Ez a kijelentés bármennyire is tetszetős, nem egészen fedi a valóságot. Vegyük csak szemügyre Pétert, aki a legbuzgóbb tanítványa Jézusnak, s egyáltalán nem nevezhető hitetlennek nagypéntek előtt sem. Kajafás udvarában tudja, jól tudja, hogy mi lenne a feladata, mégis kijelenti: nem ismerem azt az embert! Utána sír, mert akarata ellenére, gyengeségből, a hitét dugdosva, nem azt tette, amit szeretett volna. S ugyanaz a Péter pünkösöd után Jánossal együtt, a nagytanács előtt, életét kockáztatva kijelenti: „nem tehetjük, hogy ne mondjuk el azt, amit láttunk és hallottunk”. Mit jelent az, hogy „nem tehetjük”? Korábban megtehetete? Vajon nem azt jelenti, hogy nem ő ügyeskedte ki magának a Szentlelket, hanem az ragadta meg őt? Imádságunkban tehát kérhetjük a Szentlélek ajándékát, de fel kell készülnünk hitben arra is, hogy ez az „erő” onnan felülről megragad minket.

A kézzrátétel, akármennyire is úgy tűnik ebből a leírásból, nem előfeltétele a Szentlélek kitöltetésének. Később, Kornéliusz századosra és háznépére akkor szállt le a Szentlélek, miközben Péter prédikált. A Lélekről mindenkorra meg kell jegyeznünk, hogy onnan jön és oda megy, ahova akar. Sem egyházi törvényekkel, sem ceremóniákkal nem kényszeríthetjük semmire. Még csak mulasztásainkkal sem gátolhatjuk meg működését. A különböző szekták a maguk „lelkiségét” épp azzal próbálják aláhúzni, hogy az ösgyülekezet mintájára igyekeznek „összehozni” mindazt, ami a Lélek jelenlétét igazolná. Tévúton vannak!

III.

Mint ahogy tévúton volt Simon mágus is. Őt is ámulatba ejtette amaz erő, amely Fülöp ténykedésével nyilvánvalóvá vált. Simon nem tudta átlépni a saját árnyékát. Addigi varázstudományát valakitől tanulhatta. A mágusok között gyakorlat volt, hogy időnként nagy összegekért eladták azt az „erőt”, ami a birtokukban volt. Ezek általában jól jövedelmező praktikák voltak. Simon Fülöphöz csatlakozott, és reménykedett, hogy a közelében maradvá ellesheti erejének titkát. Amikor látta, hogy a Szentlélek az apostolok kézzrátétele által árad, úgy gondolta, itt az alkalom a vásár megkötésére. Pénzt ajánlott fel Péteréknek. Péter válasza lesújtó: „Vesszen el a pénzed, veled együtt!”

A hitet és az imádságot nem pótolja a tudás és a pénz. Sőt, az első kettő nélkül az utóbbi kettő hiábavaló és veszélyes! Meg kell fogadnunk az ige figyelmeztetését. Ahhoz, hogy igazi örömünk legyen, ahhoz, hogy életünk gyógyuljon és újuljon, fel kell adnunk a látszatok várait, amelyekbe oly gyakran bevonulunk. Ne mi akarjunk mindent irányítani és birtokolni. Hagyjuk, hogy a Lélek birtokoljon bennünket, és hogy Ő újjászüljön bennünket. Hogy ne hitünket dugdosó, szemérmes keresztyénecskék legyünk csupán, hanem olyanok, akik kijelentjük: Nem tehetjük, hogy ne beszéljünk azokról a hatalmas dolgokról, amit tett velünk az Úr! Ámen.

Prédikációk Szentháromság vasárnapjára

Kiss Csaba

Balázstelke

„Én és az Atya egy vagyunk”

Alapige: János 10,27–33

Bibliaviasítás: 1János 5,1–13

Isten kegyelméből a pünkösdi ünnep után vagyunk, amelyben az Úr Lelke gazdagon kiáradt valamennyiünk életére. Ezen a napon megköszönjük a jó Pásztornak, a mi Urunk Jézus Krisztusnak, hogy ígérte beváltva elküldte a Vigasztalót, aki mindenre megtanít bennünket és eszünkbe juttatja azokat a beszédeket, amelyeket Ő szólott a hallgatóságának, amikor e földön volt az övéi között.

Az elküldött Lélek nemcsak vigasztal minket, hanem tanít is olyan bibliai igazságokra, melyeket saját eszünk és véges értelmünk szerint nem tudnánk felismerni. Ahogy a felolvasott igében is hallottuk, hogy még a Jézus korabeli zsidók sem voltak képesek felismerni, és az igazság ismeretének a hiányában ahelyett, hogy jobban érdeklődtek vagy kérdezősködtek volna Jézustól a tisztánlátás érdekében, inkább haragjukat és gyűlöletüket fejezték ki iránta.

A János evangéliuma tizedik részében Jézus úgy beszél magáról, mint a jó Pásztor, aki szereti az ő nyáját, és aki az életét is odaadja érte. Felolvasott alapigénkben pedig azt mondta, hogy „az én juhaim hallják az én szót”. Hallod-e, testvérem, Jézus szavát, amikor megszólít téged az igén keresztül? Amikor veled személyesen akar beszélni, amikor fontos közölnivalója van számodra? Ha igazán szereted Őt, akkor nemcsak hogy meghallod a szavát, hanem meg is cselekszed azt, amit kér tőled. Ekkor válik nyilvánvalóvá az, hogy igazán az Ő juha vagy báránykája vagy. Ezen a világon rengeteg ember hallja Jézus szavát, de nagyon kevesen vannak azok, akik létfontosságúnak tartják az Ő szava szerinti életstílust. Tapasztalatból mondom: Krisztus beszédének a megtartása lelki örömet és boldogságot jelent, a figyelemben nem vétele pedig sivárságot és üres lelkületet.

Jézus ismer minket, tudja a mi dolgainkat, örömeinket és bánatunkat, tudatában van küzdelmeinkkel is, mindezekben segíteni akar minket. Csak egyet vár el tőlünk: a hűséges követést. Úgy, ahogy az igében is hallottuk, hogy: „Én ismerem őket, és ők követnek engem.” Ebben a mondatban benne van az is, hogy **csak engem** követnek. Az idegen hangját, akit nem ismernek, nem követik. Figyelted, testvérem, aki már régóta hallgatód vagy olvasod Isten szent igéjét, hogy mennyi idegen hang szólal meg család módra e világban? Mennyire csalogatják Jézus juhait idegen, álcázott és mérgezett legelők felé? Légy figyelmes, vigyázó! Kérjed a Szentlelket, hogy világosítsa meg értelmeket, hogy felismerd a sok hívó hang közül a Jézusét.

Milyen csodálatos olvasni és hallani, hogy Jézus követésének a jutalma az örök élet. „És én örök életet adok nekik.” Ha e földön akármennyit iszunk is a szenvedés kelyhéből, az örök élet elnyeréséért minden szenvedés eltörpül a végső boldogság láttán. És mindez ingyen kegyelemből, a Jézus vérének érdeméért.

Ha Jézuséi vagyunk, és azok is maradunk, akkor nem vagyunk elveszettek!

Amint az igében is hallottuk, az övéi „soha örökké el nem vesznek”. Ragadomány sem leszünk senki kezében, mert amíg életünk az Atya áldott két kezében van, addig életünk tökéletes biztonságban van. Olyan nagy az Atya vonzása és a Krisztus szerelme,

hogy senki nem tud minket attól elszakítani. Eszünkbe jutnak Pál apostol szavai, aki a Rómaiakhoz írt levele 8. részében megkérdezi, hogy: „Kicsoda szakaszt el minket a Krisztus szerelmétől?”, attól, hogy az Ő nyájához tartozunk. Milyen boldogító a válasz, amikor azt halljuk, hogy sem nyomorúság, sem szorongatás, vagy üldözés, vagy éhség, vagy meztelenség, vagy veszedelem, vagy fegyver, de meggyőződésünk szerint sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelemségek, sem hatalmasságok, sem jelenvalók, sem elkövetkezendők, sem magasság, sem mélység, sem semmi más teremtmény nem szakaszthat el minket Istennek szerelmétől, amely van a mi Urunk Jézus Krisztusban.

Az Atya adott minket Jézusnak, Ő küldte el engesztelő áldozatként a Fiát a világra, hogy akik Jézus megváltottjai, azok mindörökké az övéi is maradjanak. Sem az Atya, sem a Fiú kezéből nem ragadhat ki senki és semmi bennünket! Csak mi ne akarjunk tőle elmenni. Vigyázzunk, hogy az Istentől kapott szabad akarattal mit teszünk!

Az az Atya, aki mindenkinél nagyobb, az Ő szeretett Fiának a kegyelmébe tett le minket, és az Ő követésére szólít fel, akinek adott minden hatalom mennyen és földön. Mert **Én és az Atya egy vagyunk**, mondja a felolvasott ige a fejezet 30. versében. Az Atya tehát egy a Fiúval. Az Atya is Isten, a Fiú is Isten, és hitünk szerint valljuk, hogy a Szentlélek is Isten, aki az Atyától és a Fiútól származik. És így teljes a Szentháromság, mely szót ugyan nem találjuk a Bibliában ebben a megfogalmazásban, de a felolvasott lekción 5. részének 7. versében János apostol világosan mondja, hogy hárman vannak, akik bizonyoságot tesznek a mennyben: az Atya, az Ige és a Szent Lélek, és ez a három egy.

Erre az igaz kijelentésre a Jézust hallgató zsidók *szokásukhoz híven* ismét követek ragadtak azért, hogy megkövezzék Őt, mert Jézus újra olyat mondott, ami az ő teológiájukkal semmiképpen nem egyezett, tudniillik, hogy Ő egy az Atyával. E beszélgetés kapcsán Jézusnak az fáj, hogy Ő, aki annyi jó dolgot mutatott az ő népének (és nem csak) az Atya kegyelméből, a sok jó dolog közül vajon melyikért akarják Őt megkövezni? Meg is kérdezi tőlük. A válaszukban a zsidók elmondják, hogy ők jó dologért senkit meg nem köveznek, viszont istenkáromlásért akárkit rögtön megköveznek. Számukra az nyilvánult istenkáromlásnak, hogy Jézus úgymond ember létére Istenné tette magát. Itt újra bebizonyosodott, hogy Jézust, aki az övéi közé jött, nemcsak hogy nem fogadták be, hanem nem is ismerték fel mint Messiást. Pedig sokan közülük feltették magukban a kérdést, hogy amikor a Messiás eljön, vajon tesz-e nagyobb csodákat ezeknél?

Sajnos nem az első eset, amikor az igazság kimondásáért Jézust meg akarták kövezni a zsidók. Amikor azt mondta, hogy: „Mielőtt Ábrahám lett, én vagyok”, akkor is kő volt a kezükben. Meg amikor szombatnapon gyógyított a zsinagógában, szintén megvolt bennük a gyilkossági szándék, mert a szombatnapon gyógyítást a gyűlölettel elvakult emberek szintén nagy bűnnek minősítették.

Azok, akik szintén közel álltak Hozzá – gondolok itt a tanítványokra –, egészen másképp viszonyultak a nehezebben érthető beszédeihez is. És amikor kérdéseik vagy kéréseik voltak Jézus felé, akkor rögtön választ kaptak rájuk. Ilyen kérése volt Filep apostolnak, amikor azt kérte Jézustól, hogy mutassa meg neki az Atyát, és ez neki elég. Mire Jézus azt válaszolta, hogy aki látta Őt, az már az Atyát is látta. Filepnek ez elég volt. Örvendező szívvel elégedett meg Jézus szavaival.

Hogy Jézus maga is Isten, ez a húsvét utáni történetből is kiviláglik, amikor újra megjelent a bezárt ajtók mögött ülő tanítványoknak. Akkor, amikor Tamás is ott volt, aki már nem akarja ujjait bedugni a Jézus sebeibe, hanem leborulva előtte, Urának és

Istenének mondja Őt, mely megszólítást Jézus elfogad és nem utasít el. Ebből a történetből is látjuk, hogy Krisztus valóságos Isten.

Nem utolsó sorban eszünkbe jut a Jézus megkeresztelésének története, amikor a Jordán vizéből kijön, és az ég megnyilatkozik, Ő pedig látta a Szentlelket alájönni, mint egy galambot, és Őreá szállani. Ekkor megszólal az Atya és azt mondja: „Ez amaz én szerelmes Fiam, akiben én gyönyörködöm!” Egy pár pillanatra az emberek is hallhaták-láthatták, amikor az Atya szól, a Fiú jön ki a Jordán vizéből, és a Szentlélek egy galamb formájában száll alá. Az Atya, Fiú és Szentlélek Isten, a teljes Szentháromság együtt van itt. Amikor a gyermekeinket is megkereszteljük, akkor szintén az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében kereszteljük őket – amint Krisztus megparancsolta nekünk.

Ezen a Szentháromság-vasárnapon adjunk hálát és köszönjük meg az Atya Istennek, mint Teremtőnek és gondviselőnek a végtelen jóságát és szeretetét, a Fiú Istennek, Jézus Krisztusnak azt, hogy drága véréért megváltott, meghalt a mi bűneinkért, feltámadt és felment a mennybe helyet készíteni nekünk, és hogy az Atya színe előtt érettünk szüntelenül közbenjár, és a Szentlélek Istennek, aki pünkösdkor kitöltetett és számunkra Pártfogó és Vigasztaló, aki megtanít bennünket az igaz hitben való járásra és megmaradásra, hogy lelkünket-testünket Istennek szentelve egy neki való kedves és odaszánt életet tudjunk élni! Ámen.

Varró-Nagy István Attila

Bákó

Ismered-e az Élőt?

Alapige: János 14,15–20

Bibliaolvasás: János 14

Nem véletlen az, hogy református naptárunkban Szentháromság vasárnapja éppen pünkösöd vasárnapja után következik, mert csakis „az igazságnak ama Lelke” által lehet megismerni az egy, örök, igaz Istent. A Szentháromság kérdését általában rosszul közelítik meg az emberek. Sokszor érvényes ez a megállapítás tudós teológusokra és laikusokra egyaránt. Az ember érteni akarja Istent, Isten azonban elsősorban megismertetni akarja magát velünk. Isten Őbenne, Ővele való életre hív bennünket.

Nem feltétlenül érteni kell a Szentháromság titkát, hanem élni kell a Szentháromság Istenben!

Valahogy úgy van ez, mint amikor testünk, sejtjeink bonyolult és rejtett működését nem értjük, de azt látjuk, érezzük, tapasztaljuk, hogy élünk. És a lényeg az, hogy éljünk, hogy valóságos életünk legyen Isten megismerése által. Nagy öröm és nagy kegyelem az, amikor az ember tapasztalja, hogy él, hogy lelkileg nem halott. Ezért úgy gondolom, hogy a kérdés nem úgy tevődik fel, hogy érted-e a Szentháromság titkát, hanem inkább úgy, hogy ismered-e az élő Istent? Csakis a hívő ember kezd észlelni, sejteni azt, hogy milyen nagy titok a Szentháromság. A hitetlen ember még a titok sejtéséhez sem jut el igazán. Minél közelebb kerül valaki Istenhez, annál nagyobb a titok! Az Ószövetségben arról olvashatunk, hogy valahányszor az élő Úrral kapcsolatos élményben részesültek Isten emberei, szent félelem töltötte el őket. Isten elsősorban nem azt várja, hogy értsük őt, hanem azt akarja, hogy őt megismerjük, szeressük és cselekedjünk az ő akaratát. „Ha engem szerettek, az én parancsolataimat megtartsátok” – mondja Jézus.

A Szentírás bizonyásgtétele szerint Isten Jézusban ismerteti meg magát. Aki Jézust megkerüli, holtvágányra jut az Isten megismerése tekintetében. A lekciónban hallottuk a

Megváltó szavait: „Én vagyok az út, az igazság és az élet, senki sem mehet az Atyához, hanemha énáltalam. Ha megismertetek volna engem, megismertétek volna az én Atyámat is, és mostantól fogva ismeritek Őt, és láttátok Őt.” Isten a Fiában mutatja meg magát a világnak.

A pünkösdkor kitöltött Szentlélek is Jézusra irányítja a figyelmünket. Ha megfigyeljük Péter prédikációját, akkor láthatjuk azt, hogy az apostol Jézusról beszél a sokaságnak. Nem lehet elválasztani a Szentlelket Jézustól! Ő mindig a Megváltóval együtt jár. Ahol a Fiút fogadják, ahol az emberek megbánják bűneiket és megtérnek Istenhez, ott a Lélek is jelen van. „Térjete meg és keresztelkedjete meg mindnyájan a Jézus Krisztusnak nevében a bűnöknek bocsánatára, és veszitek a Szentlélek ajándékát” – mondja Péter. Isten megismerése bűnbánatot és megtérést jelent. A fiak megkapják a Szentlélek ajándékát. „Mert akiket Isten Lelke vezérel, azok Istennek fiai” – olvassuk máshol a Szentírásban.

Alapigénk szerint a Lelket a Fiú kéri el az övéi számára az Atyától, hogy az a fiakkal maradjon mindörökké. Isten gyermekei már itt a földön közösségben vannak az Atyával és a Fiúval a Lélek által. Ezt jelenti a Szentháromság Istenben élni. A hívő ember tapasztalja Isten jelenlétét az életében, a hétköznapiakban, a szenvedésekben, az örömeiben. Számára fontos az ige, mert benne Isten szavát hallja, és fontos az imádság, mert szükségét érzi, hogy beszéljen az Úrral. Azzal beszél, akit ismer, aki közel van hozzá, aki nála lakik. A világ be nem fogadhatja az igazságnak Lelkét, nem látja őt és nem ismeri őt.

Kedves testvérem, Szentháromság vasárnapján nem az a kérdés, hogy érted-e a Szentháromság titkát, hanem égetően tevődik fel az a kérdés, hogy vajon ismered-e igazán Jézust? Vajon ott van-e a te életedben Isten Lelke, nálad lakik-e? Azt mondja Jézus: „Még egy kevés idő és a világ nem lát engem többé, de ti megláttok engem, mert én élek és ti is élni fogtok.” Szentháromság vasárnapján a nagy kérdés az, hogy látod-e Jézust a te személyes életedben? Megismerted-e úgy, mint aki elveszi bűneid terhét, mint aki megmos, megbocsát, mint aki most is él? Az Élőt csak az élők látják!

Ezért minden teológiai, dogmatikai fejtegetésnél fontosabb az Élőnek a meglátása, az ő jelenléte a mi életünkben. Ez az Élő egyszer meghalt a bűneinkért, egy keresztfán függött éretünk.

Kérlek, testvérem, ne a Szentháromság titkát kutasd, hanem nézd azt, aki meghalt érted a kereszten, és íme most is és mindörökké él. Meg lehet térni, oda lehet menni bűneinkkel az Élőhöz, hogy ő bennünket is élővé tegyen. Nagy ígéret ez: „én élek és ti is élni fogtok”. Aki az élő Krisztust megismeri, az lehet, hogy kegyelemből valamit megsejt a Szentháromság titkából is. Jézus beszél valamiről, amit megtudnak a Benne hívők. Azt mondja: „Azon a napon megtudjátok majd ti, hogy én az én Atyámban vagyok, és ti énbennem, és én tibennetek.”

Szentháromság vasárnapján kérjük Istent, hogy az ő Lelke által erre a tudásra segítsen el bennünket. Ámen.

Prédikáció sákramentumos istentiszteletre

Úrvacsorai igehirdetés

Dr. Victor János

Ami a világnak botránkozás és bolondság*

„...az Úrnak halálát hirdessétek...

(1Kor 11,26)

Jártak-e már hírnökök ezen a világon ilyen üzenettel, mint amilyent ez az ige bíz reánk és velünk együtt az úri szent vacsora minden vendégére?! Halálának híre ez, és mégsem gyászvár, hanem Evangélium, örvendetes üzenet. Az Úrnak haláláról szól, és mégsem azt jelenti be, hogy uralmának vége van, hanem éppen ellenkezőleg, azt hirdeti világgá, hogy az Ő királysága az egyetlen, megáll mindörökké.

Két olyan elem egyesül ebben a híradásban, amit az ember természetes gondolkozása sehogy sem tudna összeegyeztetni. Az Úrról és a halálról beszél.

„Az Úr” volt Istennek a neve az Ótestamentum idejében attól kezdve, hogy az Ő legszemélyesebb nevét, a Jehova nevet nem merték ajkukra venni az emberek attól való szent félelmükben, hogy ezzel fensége ellen vétkeznének. Az Újtestamentum idején élő népek is isteni lényegét illették ezzel a névvel, akiktől üdvöt és hallhatatlanságot vártak. Vagy ha embert értettek alatta, az is isteni méltósággal felruházott ember volt, mint a császárok, akiknek alakját földöntúli dicsfényben látták ragyogni, s akik előtt, mint a világ boldogítói előtt, imádatteljes hódolattal borultak le. „Az Úr” jelentette a hatalmat, mely segíteni képes akkor is, ha minden emberi erő cserben hagy; a dicsőséget, melynek egy sugara is boldoggá teheti az árnyékvilágban járó halandót; a győzelmet, amihez nem fér hozzá semmi ellenséges támadás.

A halál pedig? Mindennek az ellentétét jelenti. A halál teljességre jutása minden nyomorúságnak, erőtelenségnek, elvetettségnek, ami olyan szerencsétlen féreggé teszi az embert. Mi köze lehet annak, aki „az Úr” nevét viseli, a halálhoz?!

Ezért volt a kereszten meghalt Krisztusról szóló híradás eleitől fogva bolondság és botránkozás a világ szemében. És máig ezért olyan titokzatos bölcsesség a keresztnék beszéde, hogy csak a Szent Lélektől megvilágosított szemek előtt tárul fel csodálatos értelme.

Az emberek szívesen vennének híradást az Úrról. Jól esik nekik megnyugtatni nyomorúságuk látásában elfáradt tekintetüket egy eszményi, dicsőséges alakon, akiben beteljesedve szemlélhetnék minden kielégítetlen sóvárgásukat. Tudnának lelkesedni egy emberfeletti hősert, akinek reájuk sugárzó fényében kárpótlást találnának a maguk szegényességéért. És szívesen vennének híradást a halálról is. Résztvevő szívvel tudnának csüngen a bukó hős alakján, akiben kiábrázolást nyerne a maguk sorsa, a magasba törő emberi vágyak örök kudarca. De a fejüket csóválják, amikor mind a két üzenetet egyben kapják, s amikor az Evangélium a Megfeszítettben a dicsőség Királyát hirdeti és a fényben ragyogó, hatalmas Urat a szégyennek és a kínoknak fáján mutatja meg nekik.

De mi nem törődve azzal, hogy az emberi értelem fel nem foghatja, hirdetjük mégis azt, amit Isten megjelentett az Őt szeretőknek – hirdetjük, most is újra, az Úrnak halálát. A szent asztal jegyeivel élve, bizonyosságot teszünk Róla mindenekelőtt, hogy a mi számunkra megoldódott a nagy ellentmondás. Mi megértettük Isten kijelentéséből, hogy

* A szerző *A szentek szentjében* című kötetéből.

nemcsak az a hatalom, dicsőség és győzelem, ami messze felette lebeg az emberi nyomorúságoknak, hanem van olyan is, és ez az egyedül igazi uraság, amely alá tud szállani a mélységekbe és meg tudja osztani azok gyötrelmét. Előttünk fölragyogott a Szeretet királyi fensége, amely nem az által erős és diadalmos, hogy sebek soha nem érik, hanem éppen azáltal, hogy magára veszi és elviseli a sebeket ejtő bántalmakat. Mi éppen azért járulunk hódolattal ennek az asztalnak királyi vendégségéhez, és éppen azért érezzük itt porba sújtó hatalommal egy minden szükségünkben segíteni képes isteni fenség ünneplés közelségét, mert erre az asztalra az Ő testének megtöretését és az vérének kiontatását kiabrázólyó jegyek vannak feltéve.

És ugyanúgy, amint az Úr lehajolt hozzánk a mélységbe, azt is nyilván látjuk, hogy a halált fölmagasztalta kimondhatatlan dicsőségbe. Más uralkodók hatalmának véget vethet a halál és ezért örökre sötét ellenségüket láthatják benne. De az Ő hatalmát nem csorbíthatta. Ő ezt az utolsó ellenséget is hatalmának szolgálatába hajtotta és csak annál nagyobb dicsőségbe emelkedett általa. Mi itt nem egy kettétört fenséges pályát megsíratni, nem bukásba hanyatlott hőst gyászolni gyülekeztünk egybe. Amikor előttünk van megtört testének és kiontott vérének a képe, mi csak annál mélyebb imádatlal hódolunk előtte és ujjongó lélekkel diadalmát emlegetjük, amelyet érettünk kivívtak. Hogyan is ejthetett volna bennünket foglyul és hogyan tudná évezredekben át emberek millióit asztala körül egybegyűjteni, ha nem szenvedte volna el halálának fájalmát?

Nem ismerünk aranykoronát, amelynek fénye el ne sápadna az Ő töviskoronájának dicsősége előtt. És jól tudjuk, hogy amikor sorra megdőlnék minden hatalmasságok királyi székei, az Ő keresztje még mindig állani fog és megszámlálhatatlan sokaság fog előtte hódolva leborulni. Jelenjünk hát meg a mi Királyunk előtt szent seregszemlében és imádjuk Őt halálának fenségében! Néma tisztelgésünkkel hirdessük hangosan az Ő igazságát! Ámen.

Hol itt egy seprű?

Volt nekem egy kedves barátom, a közszeretletben álló író: Fekete István, akinek a gyermekei nálam töltötték az ostrom idejét, mert a lakásukat lebombázták. Egy alkalommal gyermekeiket látogatván mesélte a következő esetet:

Amikor az otthonuk tönkrement, télvíz idején, éjszaka nekieredtek valami fedelet keresni gyönyörű kis falun termett feleségével és gyermekeivel. A szuroksötétben benyitottak az első nagy ház kapuján. Az akkori Sion zárda egyik nagy termébe kerültek, ahol ember ember hátán lapult, de valami elképesztő szemét közepette. Pislákoló mécses világánál meglapultak ők is azon az infernalis szemétdombon, a rémülettől meg-némult tömegben. Sokáig álltak, csak álltak a sűrű csendben, amikor egyszer megszólalt felesége csengő hangja: Hol van itt egy seprű?

Mert ennek a szennyes emberi gubancnak itt van az a vége, aminél el lehet kezdeni a felgombolyítást. Ki-ki seperjen!

Seperjen mindenekeelőtt a maga portáján, mert a saját otthon gyakori seprése taníthat meg leghamarabb arra a leckére is, hogy ne szemetelje össze az új lakótelepek szépen parkírozott útjait néhány perc alatt valaki is.

Mert jó volna megérteni: a külső és a belső rend, tisztaság és a szenny erősen összefügg, és árulkodó jellé válik. Szentül csak tisztítani lehet, de szennyezni nem!

(Zs. Tüdös Klára: *Szeretletnaptár*)

A Genezáret partján

Lelkipásztorok lelkipozozói rovata*

Jerry Bridges: *Kegyelem* (17.)

Szabadságra hivattunk el (II.)

Mit gondolnak mások?

Sokszor azért nem örülünk Krisztusban elnyert szabadságunknak, mert attól félünk, hogy mit fognak mások gondolni. Megteszünk, vagy éppen nem merünk megtenni dolgokat, mások pletykáitól és ítéleteitől való félelmünkben. De erősen megállni Krisztusban azt jelenti, hogy nem adjuk be a derekunkat a mások véleménye miatti félelemnek.

Nagyon tanulságos számomra, amit Pál a galatáknak írt levelében, a „keresztyén szabadság Magna Chartájában” mond: „Most tehát embereknek akarok a kedvében járni, vagy Istennek? Vagy embereknek igyekszem tetszeni? Ha még mindig embereknek akarnék tetszeni, nem volnék Krisztus szolgája.” (Gal 1,10)

Nekem a nehezebbik úton kellett ezt megtanulnom.

Amint említettem a 4. fejezetben, első feleségem halála után meglepően hamar Isten egy másik hívő hölgyet vezetett hozzám – egy egyedülálló nőt, aki a család barátja volt hosszú éveken keresztül. Ahogy kapcsolatunk fokozatosan szerelemmé mélyült, aggódni kezdtem, mit fogna gondolni mások? Tudtam, hogy hamarosan megsértem a kultúránkban elfogadott „ne hozz jelentősebb döntést az első évben” elvet. Ugyanakkor éreztem egy belső kényszert a lelkemben, amelyről tudtam, hogy Istentől van, hogy mozduljak előre. Naplómba írt feljegyzéseim azokból a napokból számtalan, e kérdés felett Istennel vívott belső harcot örökítenek meg. Egyik nap ezt írtam: „Valóban Isten lökdös engem gyorsabban előre, mint ahogy én haladni szeretnék, az attól való félelmemben, hogy mit szólnak majd mások?”

Belehelyeztem Istent a kultúránkban elfogadott normarendszer dobozába. Biztos vagyok benne, hogy semmit nem tenne Isten az életemben, amely elfogadhatatlan lenne a barátainknak. Isten tulajdonképpen egy csodálatos dolgot végzett éppen az életemben, de ahelyett, hogy boldog örömmel fogadtam volna kegyelmének munkáját, harcoltam Vele a mások véleménye miatti félelemből.

Ha élvezni akarod a Krisztusban kapott szabadságodat, el kell döntened, Istennek akarsz-e tetszeni vagy embereknek. Láttam egyszer egy karikatúrát, amely a Campus Crusade „négy lelki törvény”-ének paródiája volt. Egy feleség beszél a nyilvánvalóan lelkipásztor férjéhez: „Isten szeret téged, és az embereknek csodálatos tervük van az életeddel.” A karikatúrista megragadta az evangéliumi keresztyének között széles körben jellemző lelkületet. Mások akarják megmondani neked, hogyan kellene élned a keresztyén életedet, mit szabad tenned és mit nem. Ötleteik gyakran nem egyeznek majd azzal, ahogyan Isten vezet téged.

Nem azt hirdetem, hogy gázoljunk keresztül mások meggyőződésén. Egy Testbe hivattunk el, és mindnyájunknak a Test tagjaiként kell élnünk és szolgálnunk. De kizárólag Istennek vagyunk felelősek, és nem más embereknek. Ő az, aki úgy helyez bele

* Ezt a sorozatot a presbiterképzésben is felhasználhatjuk

bennünket a Testbe, ahogy Neki tetszik. Mindnyájunkkal egyénileg foglalkozik, olyan körülmények közé helyezve bennünket, amelyek növekedésünk és szolgálatunk szempontjából a legmegfelelőbbek a számunkra.

Egyik barátom nemzetközi diákok között szolgál, akik nagyon eltérő kulturális és politikai háttérrel rendelkeznek. Valami okból, az egész hétből a vasárnap reggeli istentisztelet ideje volt egyedül megfelelő számukra, hogy evangelizáló bibliatanulmányozáson vegyenek részt. A barátom felkereste a lelkészt, elmagyarázta a helyzetet, megígérte, hogy a vasárnap esti istentiszteletre fog járni, de kérte, hogy adjon neki felmentést a reggeli istentiszteletről, amelyet meg is kapott. Szerencsére a lelkész megértette, és szívből beleegyezett barátom tervébe.

De mi történik, ha néhányan a gyülekezetből nem értik meg? Vagy a vasárnapi iskolák felügyelője nem érti, miért nem tudja barátom vállalni az egyetemista korúak tanítását? Mit tegyünk ilyen helyzetekben? Krisztusban megnyert szabadságunkat kell gyakorolnunk. Ha hisszük, hogy Isten vezet bennünket egy úton, akkor Istennek kell engednünk, és nem az embereknek.

Mást is megtanultam a házasságra készülve a szerelmi kapcsolatomból. Rájöttem, hogy gyakran megvolt a saját véleményem, mit kellene másoknak tenni, vagy nem tenni. Nem próbálkoztam volna cselekedeteik befolyásolásával, de gondolataimban megítéltem őket – akár pozitívan, akár negatívan. Így Isten most „belehelyezett mások helyzetébe”. Megmutatta, milyen az, amikor mások nem értik, amit Isten végez az én életemben. A nehezebbik úton kellett megtanulnom, hogyan élhetek Krisztusban elnyert szabadságommal, és hagyni másokat, hogy ők is megtapasztalják ezt a szabadságot. Meg kell tanulnunk szabadon engedni egymást.

Kontrollálók

Érintettünk néhány olyan területet, ahol láttuk, hogyan törvényeskedünk egymással és magunkkal: „korlátok”, eltérő vélemények, lelki fegyelmelés és félelem attól, mit gondolnak mások. Vannak még ezen kívül is területek. Kötelező jelenlét minden gyülekezeti alkalmon, vagy a gyülekezet-plántáló elfoglaltságok szintén termékeny talajai a törvényeskedésnek. Egy másik régi mumus a „világiasság”, amely néhány ember szerint a nők által viselt kozmetikumok mennyiségében, és a férfiak hajának hosszúságában mérhető.

Súlyosbítja a helyzetet, hogy van egy embercsoport, akiket „kontrollálökként” ismerünk. Ők azok, akik nem akarják engedni, hogy úgy éld az életedet Isten előtt, ahogyan hited szerint Isten akar téged vezetni. Minden kérdésben vannak elképzeléseik, sziklaszilárd a véleményük mindennel kapcsolatban. Ezek az emberek csak feketét és fehéret ismernek. Számukra nincsenek szürke területek.

Ragaszkodnak hozzá, hogy keresztyén életedet az ő törvényeik és véleményük szerint éld. Ha kitartasz amellett, hogy szabadságban élj, amint azt Isten is akarja, akkor így vagy úgy megpróbálnak megfélemlíteni, manipulálni. Elsődleges fegyvereik: a „bűntudatkeltés”, visszautasítás vagy pletykálkodás.

Ezeknek az embereknek ellent kell állni. Nem szabad, hogy megdöntsék a Krisztusban elnyert szabadságunkat. Pál a galatáknál felmerült törvényeskedést tévtanításnak nevezte, és elkövetőire átkot szórt. Nem akarok ilyen messzire menni korunk törvényeskedőivel/kontrollálóival kapcsolatban, de kell, hogy tudd, az ő cselekedeteik sem mellékesek. Evangéliumi keresztyén köreinkben jelenlétük sokkal több kisebb kellemetlenségénél, mint amikor egy légy a fejünk körül repdes. Vannak olyan ok-okozati

összefüggések manapság népünk életében, amelyek a kontrollálók jelenlétének hatásai-
ból fakadnak.

A kontrollálók már régen közöttünk vannak. Több mint 300 évvel ezelőtt – 1645-
ben – a puritán Samuel Bolton írta a következő nagyon tanulságos szavakat a keresz-
tyén szabadsággal kapcsolatban:

*„Soha ne rendeljük alá döntéseinket, és ne állítsuk lelkiismeretünket mások szolgál-
latába, és ne szolgáltassuk ki mások véleményének, valamint ne rendeljük alá emberek
ítéleteinek és kijelentéseinek...”*

*Biztatok azért minden keresztyént, hogy vigyázzanak keresztyén szabadságukra fo-
lyamatos éberséggel. Ne hagyj, hogy kísértés vagy megfélemlítés kimozdítson belőle;
nem szabad, hogy bármi eltéressen vagy elijesszen tőle; nem szabad hagynod, hogy erő-
szak vagy család megfosszon tőle... Nem szabad kiszolgáltatnunk magunkat mások vé-
leményének, legyenek bármilyen műveltek vagy szentek, pusztán azért, mert ez az ő vé-
leményük. Az apostol arra biztat bennünket, hogy mindent megvizsgáljunk, és ragasz-
kodjunk ahhoz, ami jó (1Thessz 5,21). Gyakran megtörténik, hogy mások nagyra érté-
kelése révén, tudásuk és hívő életgyakorlatuk iránti tiszteletből, az emberek minden
bizalmukat beléjük vetik, alávetik magukat döntéseiknek, véleményüknek, és lelkiismeret-
üket kiszolgáltatják alapelveiknek. Ennek nem szabadna így lennie.”*

Évekkel ezelőtt valaki azt mondta: „A szabadság ára az örökös virrasztás.” Ez leg-
alább annyira igaz a lelki, mint a politikai életben. A szabadság és a kegyelem ugyan-
annak az érmének két különböző oldala. Nem élvezhetjük az egyiket a másik nélkül. Ha
igazán kegyelemből akarunk élni, szilárdan meg kell állnunk a szabadságban, amely
Krisztus Jézusban lett a miénk.

Szeretemben szolgáljatok egymásnak

Most, hogy megvizsgáltuk a szabadságot, mint a kegyelem egy kifejeződési formá-
ját, idézhetjük a Galatákhöz írt levél 5,13 vers maradványát: „csak a szabadság nehogy
ürügy legyen a testnek, hanem szeretetben szolgáljatok egymásnak”

Bizonyos értelemben már foglalkoztam Pál figyelmeztető megjegyzésével a 6–8. fe-
jezetekben. Szándékosan késlekedtem a keresztyén szabadság kérdésének tárgyalásával,
amíg először nem foglalkoztam a kegyelem és Isten erkölcsi törvényének összefüggé-
sével. Meg akartam mutatni, hogy az erkölcsi törvény, helyesen értelmezve, nem folytatja
meg a kegyelmet, és nem rövidíti meg szabadságunkat Krisztusban.

Láttuk a 6. fejezetben, hogy egyedül Isten kegyelme adja a helyes motívumot és az
egyedüli erőteljes indítást, hogy törvényeinek engedelmeskedjünk. A 7. fejezetben
láttuk, hogy Isten erkölcsi törvényei irányt mutatnak szeretetünk gyakorlásának. Ha
igazi vágy van a szívemben, hogy kifejezzem Isten iránt érzett szeretetemet, tudnom
kell, hogyan tegyem ezt helyesen. Jézus nagyon egyszerű útmutatást adott nekünk
(megérteni könnyebb, mint gyakorolni): „Ha szerettek engem, megtartjátok az én pa-
rancsolataimat.” (Jn 14,15)

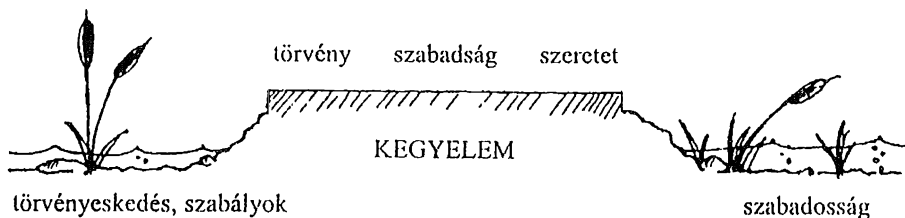
Azután láttuk a 8. fejezetben, hogy bár a törvény ad nekünk útmutatást, de nem ad
hozzá erőt, amely képessé tenne az engedelmessegre. De Isten azáltal, hogy kihozott
bennünket a bűn és a törvény uralma alól, átvitt a kegyelem világába, felruházott a
szükséges erővel Krisztusban a Szentlélek által. Isten tehát kegyelme által megadta ne-
künk a megfelelő motívumot, a megfelelő szabályt vagy irányt, és a szeretettel teli élet-
hez szükséges erőt.

Csak ha megértjük ezeket az alapigazságokat, kerülünk abba a helyzetbe, hogy elfogadjuk Pál biztatását, és ne értsük félre szabadságunkat, hanem szeretetben szolgáljuk egymást. Íme egy lelki törvényszerűség: *nem tudunk szeretni mindaddig, amíg meg nem tapasztaltuk a kegyelmet*. Nem tudod feltétel nélkül szeretni a másikat, amíg nem győzöttél meg arról, hogy Isten irántad való szeretete feltétel nélküli, egyedül Krisztus érdemén nyugszik, és nem a te teljesítményedtől függ. János azt mondta: „Mi tehát azért szeretünk, mert ő előbb szeretett minket.” (1Jn 4,19) Szeretünk, akár Isten, akár mások felé nyilvánul meg, csak Isten irántunk való szeretetére adott válasz lehet.

Van öt fogalmunk, amelyek mindegyike „SZ” betűvel kezdődik, és nekünk egymással helyes kapcsolatban kell gyakorolnunk őket. A Galatáknak írt levél 5,13–14 vagy használja ezeket a fogalmakat, vagy utal rájuk: *szabályok, szabadság, szeretet, szabadosság, szabálykövetés* (a szabályok betartására való túlzott koncentráció). Nem használtam a *szabadosság* szót egészen idáig, de ezalatt a bűnnel teli természetünk kényeztetését, a szabadsággal való visszaélést értem. Meg kell tanulnunk, hogy megtaláljuk az egyensúlyt a törvény és szeretet, törvény és szabadság, valamint a szabadság és a szeretet között. Ha helyes kapcsolatot állítottunk fel közöttük, akkor elkerüljük egyik oldalon a szabadosság, a másik oldalon pedig a törvényeskedés csapdáját. A kegyelem helyes kapcsolatba állítja egymással a törvényt, a szeretetet és a szabadságot.

Valamelyik déli államban egy szűk, kétsávos autópályát építettek a mocsárföldön keresztül úgy, hogy az útágyazat közvetlenül a mocsáron át vezet. Rendkívül óvatosnak kell lenni, nehogy letérjünk az útról, mert nem lehet hibázni. Ha letérsz az útról, nem füves pihenősávon kötsz ki, hanem elsüllyedsz a mocsárban.

A következő illusztráció mutatja, hogy az útágyazat a kegyelmet jelképezi, amely lehetővé teszi, hogy biztonságosan vezess a törvényeskedés és szabadosság mocsárföldjén keresztül.

Ha a kegyelemre összpontosítasz, jelentésének teljességét figyelembe véve, akkor megfelelő kapcsolatban tartod majd egymással a törvényt, a szabadságot és a szeretetet. De ha közülük összpontosítasz valamelyikre a kegyelem helyett, akkor állandóan a törvényeskedés vagy a szabadosság mocsárában kötsz majd ki.

Mit értek azon, hogy a kegyelem „jelentésének teljességét” figyelembe véve? Az *olcsó kegyelem* szót gyakran pejoratív értelemben használják. A kifejezés által bemutatott magatartásformára jellemző, hogy mivel Isten kegyelme feltétel nélküli, mert úgy élhetek, ahogy nekem tetszik; annyiszor követhetek el bűnt, ahányszor nekem tetszik, mert Isten továbbra is szeretni fog engem és megbocsát. Ez a *szabadosság* magatartása. Kizárólag a szabadságra összpontosít, és bemocskolja Isten törvényét. Ellenreakcióként néhányan a keresztyén szolgálatban a törvényeskedés hálójába estünk. Tanításunkba nyíltan vagy rejtetten belefoglaltuk, hogy Isten kegyelme feltételekhez kötött, és bizonyos mértékig teljesítményunktől függ. Túlzottan Isten törvényére összpontosítunk, és nem becsüljük meg a szabadságot.

De a valóság az, hogy olcsó kegyelem nem létezik. Nekünk, befogadóknak, a kegyelem nem olcsó: *feltételek nélkül, ingyen van*. De a kegyelem Istennek sem olcsó. Bár a kegyelem Isten lényegének része, ránk való kiterjesztése a valaha megfizetett legmagasabb árat jelentette számára, saját, drága Fiának halálába került.

Tehát a kegyelem soha nem olcsó. Mindig teljesen ingyen van számunkra, de Istennek kimondhatatlanul drága. Ezt értem a kegyelem jelentése teljességének figyelembe vételén. Ha bárki is hajlamos arra, hogy a kegyelmet esztelen és bűnös magatartása igazolására használja, az biztosan nem értékeli az Isten által kifizetett mérhetetlenül drága árat, amelyet azért fizetett, hogy a kegyelmét kiterjeszthesse ránk. Ha bárki hajlamos arra, hogy a törvényeskedést a szabadosság elleni korlátként használja, ugyanolyan bizonyosan elfelejti, hogy a kegyelmet nem lehet magatartásunkkal kiérdemelni.

Mindnyájunknak szorgalmasan alá kell vetnünk magunkat a tanulási folyamatnak, hogy tudjunk Isten átformáló kegyelmének uralma alatt élni. És ezután a szeretet, szabadság és a törvény a megfelelő helyre fog kerülni életünkben, és elkerüljük a törvényeskedés és szabadosság mocsarait.

Ima a Szentlélekért Pál apostol gondolatai szerint

Szentlélek, Te vagy az Atya ajándéka.
Szentlélek, Te kutatod az istenség mélységeit,
Szentlélek, Te kiárasztod szívünkbe az Isten szeretetét,
Szentlélek, Te az Atya Lelke vagy – és ugyanakkor a Fiú Lelke, aki azt kiáltod szívünkbe. Abba – kedves atya.
Szentlélek, csak Te tanúsíthatod, hogy mi Isten gyermekei vagyunk.
Szentlélek, Te egy vagy, amint egy a reménység,
Szentlélek, Te tanítasz minket imádkozni,
Szentlélek, a Te közbenjárásod megfelel az Isten terveinek.
Szentlélek, csak a Te erőddel hirdethetjük, hogy Jézus Krisztus az Úr.
Szentlélek, mi akár görögök, akár zsidók és bármi más nép vagyunk, benned egy testté leszünk.
Szentlélek, mi mindnyájan veled vagyunk „átítatva”
Szentlélek, benned van minden kegyelem gyökere.
Szentlélek, Te teszel bennünket „belső emberekké”.
Prófétai Lélek, kinek élő tüzet befogadjuk,
Te az öröm Lelke, a béke Lelke vagy,
Szentlélek, benned reméljük üdvösségünket.
Te a Feltámadott Lelke vagy, Te fogsz minket feltámasztani.

Jean Francois Six

Alkalmi prédikációk

Nőszövetségi bibliaóra

Dénes Katinka
Marosvásárhely–Szabadság út

Édeset és keserűt

Alapige: Ruth 1,1–20

Egy asszonyról, anyáról szól a történet.

Mikor anyáról beszélek, azokra az asszonyokra gondolok, akik gyermeket nevelnek. Az anya gyűjtőfogalom, akkor is, ha ez nem tudatosan bennünk, mert ahányszor ki-mondjuk ezt a szót, nyilvánvalóvá válik, hogy több, mint megszólítás, megnevezés.

Ott vannak benne a múltnak és a jövőnek anyái, ahogy a költő mondja: az anyák halhatatlanok, csak testet, arcot, alakot váltanak...

Az anyák halhatatlanok.
Csak testet, arcot, alakot
váltanak; egyetlen halott
sincs közülük; fiatalok,
mint az idő. Újra születnek
minden gyerekkel; megöletnek
minden halottal – harmadnapra
föltámadnak, mire virradna.

Adassék nekik gyönyörűség,
szerelmükért örökös hűség,
s adassék könny is, hogy kibírják
a világ összegyűjtött kínját.

(Ratkó József: *Zsoltár*)

Amikor anyáról beszélek, József Attila szegény, kispolgár mamájára gondolok, Petőfi és Arany János öreg, aggódó szülőjére, Móricz Zsigmond nevető, fiatal, játékos anyjára, akinek hét krajcárja sem volt, hogy szappant vegyen a mosáshoz, mégis úgy tudott nevetni, hogy gyermeke nem érezte a szegénység átkát, a Kincskereső Kisködmön-béli anyára, aki a befagyott ablakon tanította meg írni a kisfiát, Kányádi anyjára, aki erdélyi becsületet nevelt gyermekébe, Hervay Gizellára, aki olyan nagyon szerette Kobakot, hogy mesébe szötte mindazt, amit érzett, és minden gyermeket elbűvöl, aki elolvassa azokat...

Így lesznek halhatatlanok az anyák, és gyermekeik egy életre szeretettel feltarisznyáltak.

Amikor anyára gondolok, akkor eszembe jut a sok aggódó asszony, akik messzire szakadt gyermekeiket várják, hogy hazajöjjenek. Addig napról napra, éjről éjre, hajnalról hajnalra a szeretet kötelét fonják erősebbre, hogy el ne szakadjon. Sokszor kisebese-dett ujjakkal sodorják azt.

Eszembe jut a sok fiatalasszony, akik nap mint nap munkahelyen vagy otthon dolgoznak, hogy meglegyen minden. Este mégis simogatni tudnak, oda tudnak figyelni a gyermekszóra, és tudják, hogy ezekért a percekért megéri a többletfáradtságot vállalni.

Azokra az anyákra gondolok, akik befogadtak és felneveltek egy eltaszítottat, mellőzöttet, megkínzottat, és ezerszeres szeretettel törték át a szenvedés falát, amely körbefogta a gyermeket...

Azokra gondolok, akik aggodalommal és örömmel várják most a gyermeket, hogy megszülessen és megváltoztassa a világot... Mert a világ örökre megváltozik, ha valaki édesanyává lesz.

Az anyaság bennünk van. Szívünk legmélyére, legtitkosabb zugába zárta be az Isten, ott várja, hogy valakire ráömlhessen, valakit eláraszthasson...

Minden anya a legnagyobb nyertes, ugyanakkor a legnagyobb vesztes ezen a világon, mert minden ölelésben, játékban, minden szóban ott húzódik meg legbelül a féltés és az egyszeri elszakadástól való félelem, a tudat, hogy a magzatburoknak az ölelő kar csak gyenge alternatívája.

Mi lesz, ha nem tudom megvédeni?

Mi lesz, ha nem hagyja, hogy szeressem?

Mi lesz, ha megbetegszik ?

Mi lesz, ha felnő és nem lesz szüksége rám?

....s az életemnek a közepe üres marad....

Talán megalapozatlanok ezek a félelmek, de bennünk vannak. Ez a kettősség végigkíséri az életünket.

Minden asszony Naomi és minden asszony Mára. Így csörgedezünk édeset és keserűt. Mint a Ruth könyvéből élénk táruló asszony, aki nem válik példaképpé, nem kell követnünk példáját, nem válik hitünk hőségévé. Sőt gyarló, gyenge hitű és esendő. Mégis a történetét olvasva azonosulni tudunk vele, sorsával, azzal, hogy boldog, boldogtalan, ismét boldog, mindene megvan, mindent elveszít és ismét mindene megvan. Naomi anya.

Története is igen egyszerű. A nagy éhség idején a családnak nem volt Izráelben maradása, elmenekültek Moáb mezejére, ahol menedéket leltek. Nem könnyű elhagyni a szülőföldet, különösen egy igaz izraelita családnak nem. Idegen földön nehéz a nyelv megtanulása, a szokások elfogadása, megértése, az idegen kultúrába való beilleszkedés. Nehéz elviselni a bálványimádó vallás nyomását, s közben megtartani az Urat a családban, mindannyiuk szívében.

De a család együtt van és mindent el lehet viselni. Minden megpróbáltatást, minden idegenséget el lehet viselni a gyermekekért, hogy nekik jó legyen. S úgy tűnik, Naomiék jól döntöttek, mert a gyermekek megtalálták a helyüket ebben a világban, felnőttek, családot alapítottak. Moábita lányokat vettek el, akiket Naomi megtanít a zsidó család szokásaira és az igaz Isten félelmére.

Ekkor azonban bekövetkezik a törés: meghal az apa és a két gyermek. Naomi pedig egy csapásra Máraivá változott.

Mára azt jelenti keserűség. Naomi azt jelentette gyönyörűség.... Nem lehetett ezt a nevet tovább viselni és Naomi azt kéri, hogy nevezzék őt Marának, mert keserűséggel illette őt a Mindenható. Minden megkeseredett körülötte, annyira, hogy nem lehetett ott maradni. Marából áradt a keserűség mindenre. Ha menekül, ha elmegy, ezt a keserűséget magával viszi. Nem tudja levetközni és ott hagyni mindazzal együtt, amit Moábban megélt. A keserűség nélkül nem tud valahol új életet kezdeni. Ez az érzés mégis űzi őt és elindul. Jó fele indul, mert hallotta, hogy az Úr meglátogatta Izráelt. Meggyengült hitével, megkeseredett életével, megtört, kiürült szívével, mondhatnám, hogy utolsó erejével Naomi elindul az Úrhoz. Haza. Hova indulhatna egy anya, amikor a gyermekeit elveszti, ekkora szenvedéssel, reménytelenséggel, ha nem az Úrhoz? Ahhoz, aki eb-

ben a szenvedésben sem hagyta magára Naomit. Mert Isten szemében, szeretetében Naomi maradt, akiben gyönyörködni lehet.

Jó helyre ment Naomi, olyasféle érzéssel a szívében, mint Péter: „Uram, kihez mehetnék...?!”

A Naomiknak és Máráknak sohasem volt és sohasem lesz más útjuk, csak az, amely Isten felé vezet. A boldogságban, jólétben is ez az út, a szenvedésben, a nehézségben is csak ez járható. Akkor minden megoldódik, még akkor is, ha a keserűség hihetetlenül teszi.

Jogos-e aggódnunk és félnünk a ránk bízott életekért? Nem is kétséges ez számunkra, mert naponta megéljük, hogy milyen törekeny a nagy gonddal, teljes erővel felépített boldogságunk.

Ez viszont nem jogos: teljes erővel és nagy gonddal boldogságot építeni és úgy tenni, mintha megtarthatnánk, mintha rajtunk múlna. Nem jogos a gyermekeinket akaratunk foglyaivá tenni, mert az életük nem a mi kezünkben van.

Ezért, amikor anyára gondolok, tehetetlenségre gondolok és Istentől kapott csodálatos erőre. Gyengeségre és váratlan, áldott segítségre. Sokszori tévedésre és kiigazító kegyelemre. Útkeresésre és egy igaz útra. Életre gondolok, életekre, amelyek Isten kezében vannak. Az ő életük a miénk is. Az örök Máráké, az örök Naomiké. Ámen.

Esketési igehirdetés

Bereczki László

Alsórákos

Életre szóló igei útravaló

Alapige: 1Korinthus 16,13–14

Drága ifjú testvéreim, ünneplő gyülekezet!

Alapigénket tekinthetjük tanácsnak, figyelmeztetésnek, de mindenekelőtt Isten üzenetének. Életünkben számtalan tanácsot, figyelmeztetést kapunk. Megtartásuk nagyon sok bajtól megmentene. A szülők, amíg élnek, figyelemmel kísérik gyermekeik életét. Számtalanszor mondják csendes szóval, vagy éppen kétségbeesve, aggódva: „Vigyázzatok!” Ma, drága ifjú testvéreim, e házasságkötés alkalmával Isten üzeneteként hangzott: vigyázzatok. Nem véletlenül, hiszen az élet, a házasság tele van kísértéssel, veszéllyel. Vannak tényezők, amelyek veszélyeztetik a házasságot.

Milyen nagy veszélyt rejt magában az a szabadelvű felfogás, amelyik nyugat felől jön és azt mondja, hogy a házasság, a család nem egy komoly, nem egy szent dolog. Bármikor fel lehet bontani, ha egyáltalán eljutnak addig, hogy ezt hivatalossá tegyék. Ott van a Nyugaton gyakorolt próbaházasság, vagy az együttélés. Vagy a nyitott házasság, amely kész megragadni minden alkalmat, mert ezt csak a kalandokkal együtt lehet teljesnek érezni.

Isten üzenete ezzel szemben az, hogy vigyázzatok. Addig kell ellenállni, ameddig még ezt minden további következmény nélkül meg lehet tenni. Ha nem merünk nemet mondani valamire még az elején, hazugság, színjáték, majd válás lesz belőle. Ha nem ismerjük fel, hogy egy kedves ajánlat vagy egy kínálkozó lehetőség mögött az ellenség bujkál, akkor sokszor már késő sajnálni valamit. A vigyázásra hív fel ez a költemény is:

Az életpálya hosszú és nehéz,
vezéreljen rajta egy nagyon biztos kéz,
ha lépsz, gondold meg minden léptedet,
mert visszalépni gyakran nem lehet.

Isten üzenetét a továbbiakban így hallottuk: álljatok meg a hitben. Az útra induló fiatalok ilyenkor sok jókívánságot, tanácsot meghallgatnak, de most itt a templomban illő, hogy Isten üzenete hangozzék: álljatok meg a hitben. Nagy öröm az, hogy nem idegen töledek a hit. Tanultatok róla. Gyakran találkozunk itt a templomban. Tudom azt is, hogy nemcsak egyszerű hallgatói vagytok az igének, hanem mindegyre megfogalmaztatok a kérdéseiteket.

Mi jót adhat a hit? Megszólítható szívet, egészséges lelket, közösséget, melegséget, lelki-belső csendességet. A hit nagy-nagy belső, lelki, felülről jövő erő. Betegség jön, gondok, halál, döntések, mi lenne velünk hit nélkül? Ha a hit irányítja egymás felé gondolkodásokat, békesség származik abból („nap le ne menjen haragotokkal”), ha a hit irányítja gondolkodásokat embertársaitok felé, akkor lehet jót tenni mindenki irányában. Nem fizetni gonosszal a gonoszságért, s lehet szolgálni minden jó ügyet.

A másik üzenetre is felhívom a figyelmeteket: „legyetek erősek”. Olyan korban élünk, amikor sok-sok energiára van szükség. A versengés, a versenyek kora ez a mi 21. századunk. Felgyorsult minden. Rohanásba fogott az emberiség. Sokfelé kell irányuljon a ti tekintetetek is. Sokfelé forgácsolódik szét az erőtök. Dolgozni kell. A munka nyomán értek el ti is eredményeket. Isten üzenete ez: legyetek erősek a boldog családi élet megteremtésében. Legyen hajlékotok egy biztos sziget, ahova szívesen hazamentek majd, ahonnan nem kíváncsok sehova, ahol az ember szívesen játszik a gyermekeivel... Igen, ennek a megteremtéséhez erőre van szükség. A Példabeszédek könyvéből (Péld 18,9) jutott eszembe ez az ige: „Aki lágyan viseli magát az ő dolgában, testvére annak, aki tönkretesz.” Edzett lelki magatartásra van szükségünk. Mindig nagyon pontosan kell látnunk, hogy amit teszünk, az hűséges Krisztus-követés-e még, vagy pedig a sodródás a bűn lejtőjén a kárhozat felé.

Ti egybetartoztok már! Ezt az egységet ne bomlassza meg senki, semmi. Ki tudja, mi minden vár rátok is ezen a ma induló közös úton. Ne feledjétek, van egy sokatmondó igei figyelmeztetés: „elfáradnak az ifjak... a legkülönbek is”. Így van ez a csak a maga erejében bízó emberrel. De így folytatódik az ige: „de akik az Úrban bíznak, erejük megújul, szárnyra kelnek, mint a sasok, futnak... és nem fáradnak el!” (Ézs 40,31) Istennel minden helyzetben erős az ember!

Alapigénk záró mondata: „Minden dolgotok szeretetben menjen végbe!” Mindannyian látjuk, tudjuk, hogy kinn a természetben nincs két teljesen egyforma virág, falevél, fűszál. Tudjuk azt is, hogy a világon nincs két egyforma ember. Mégis van valami, ami a különbözőségeink ellenére összetart bennünket, eggyé kovácsol: ez a szeretet. Ez ad erőt a türelemre, engedelmességre, együvé tartozásra, még akkor is, amikor rájössztek, sok-sok minden másképp alakult az életben, mint ahogy ezt ma látjátok. De ez az esemény ma azt bizonyítja, hogy megvan a legfontosabb tényező: a szeretet.

Minden bizonnyal a szülők, hozzátartozók, mindannyiunk kívánsága, hogy ez a szeretet köztetek mindig megmaradjon. Ezt kívánjuk, hogy kölcsönös szeretetben éljétek végig egy hosszú életet. Azt kívánjuk, hogy sok év elmúltával, a sok szép közös tapasztalat örömeivel is elmondhassuk a próféta szavait: „Erős a szeretet, mint a halál, kemény, mint a sír a buzgó szerelem.” Ámen.

Temetési igehirdetés

Szántó Sándor
Râmnicu-Vâlcea

Életünk az Úr kezében van (Öngyilkos fölött)

Alapige: Zsoltárok 31,14–15a

Gyászoló család, végtisztességet tevő gyülekezet! Amikor a keresztyén világ az Úr jeruzsálemi bevonulását készült megünnepelni, futótűzként terjedt el a hír kicsiny közösségünkben, hogy ifjú testvérünk véget vetett életének. Szenzációéhes világunkban már a sajtó is tudósított az eseményről, még nagyobb hangsúlyt adva e család bánatának. Rengeteg kérdéssel küszködünk, magyarázatot, választ keresve. Mi készítette e végzetes lépésre ifjú testvérünket, aki néhány nap múlva 31. születésnapját ünnepelhetne volna, aki hitéletével nem is olyan régen még bizonyosságot tett a gyülekezet ifjúsági csoportja előtt, amikor a többség bizalmát élvezve, ifjúsági elnöknek választották. Ki tudta, mit gondolt magában akkor, amikor ezt a végzetes lépést megtette? Itt élt családjában, szülei mellett, testvére és családjával, itt dolgozott a családi örökséget megművelve, az állatfarmot gondozva. Reggelente és esténként találkoztatok vele ti, az ő szomszédai, amikor elment vagy hazajött a mezőről, vagy az állatfarmról, amikor vidáman köszöntött benneteket. Tudtátok-e, sejtettétek-e, hogy gyermeketeknek, testvéreteknek, felebarátotoknak lelki vívódásai vannak? Ő azt tette kockára, ami nekünk a legfontosabb, az életét.

Tudta, hogy a legfontosabb, a legértékesebb ajándékot dobja el magától? Az Úr megparancsolta nekünk, hogy vigyázzunk erre az ajándékra. Ne ölj – nemcsak arra vonatkozik, hogy a mások életét megbecsüljem, hanem a magamét is. Ti, akik felneveltétek, akik között gyermekkorát és ifjúságát töltötte, megtanítottátok erre. Most pedig a szomorú és nehéz valósággal állunk szemben. Az élet kihívásaival szemben most vesztesnek érezzük magunkat. A gyásszal és fájdalommal megtelt szívek most vigasztalást keresnek. Az emberi szavak sokszor üresen csengenek. Az, ami tartalommal tölti meg most szavainkat, Isten vigasztaló igéje: „De én benned bízom Uram!” Tudjuk, hogy Ő vigyáz reánk, az ő akarata nélkül mégcsak egy hajszál sem eshetik le a fejünkről. Mégis, ki vagyunk téve a Sátán kísértésének. Az Úrba vetett bizalmunk nagyobb kell legyen a világ minden kincsénél, a kísértő minden fondorlatosságánál. Ennek a bizalomnak a jegyében kell most vigasztalásért imádkozzunk. Ki tudná most a fájdalmas szíveket megvigasztalni, ha nem az Úr? Az emberi szenvedés jelképe, Jób is méltóságteljesen fogadja az élet kihívásait, mindenét elvesztette, de magatartásával, Isten iránti bizalmával bizonyosságot tett nekünk. Isten megvigasztalta és visszaadta elvesztett javait, elvesztett családját.

Tudom, hogy most, kedves szülők, nehezen váltok meg szeretett gyermeketeketől. Nehezen fogjátok megszokni azt, hogy szobája üresen maradt, de ő megmarad az emlékeitekben. Az állatfarm a temetőnk mellett van, s amikor bármelyiketek a dombtetőről hazatekint majd, a sírhantját látni fogja, s emlékezni fog reá. Emlékeitekben ő veletek marad.

Ne felejtjük el testvéreim, hogy a mi életünk az Úr kezében van. Egy író vagy egy költő életének végét úgy jellemezhetnénk, hogy életének könyvében elfogytak a szavak és a mondatok. A föld munkásának azt mondhatjuk, hogy elfogyott a barázda az ő éle-

tének ugarán. Az Úr kezdi meg életünk könyvét vagy ugarát, ő gyűjti meg a gyertyaszálat, amely addig világol, amíg el nem fogy.

Nem könnyű egy szülőnek, egy édesanyának vagy édesapának gyermekét a temetőbe kísérni akkor, amikor az élet rendje szerint már-már esküvőre készültek. De azzal a vigasztalással induljunk most, hogy néhány nap múlva a feltámadást ünnepeljük. Jézus érettünk is feltámadott, győzött a halálon. Most, a gyász és a fájdalom sötétségében Reá figyeljünk, s lássuk meg mi is a feltámadás fényességét, amely az üres sziklasírból felénk dereng. Ezzel a reménységgel, ezzel a vigasztalással induljunk, s így búcsúzzunk szerettinktől: „Isten irgalma és kegyelme virrasszon felettle!” Ámen.

Visky János

Kolozsvár–Bulgária-telep

Vigyázzatok!

(Hirtelen elhalálozás esetére)

Alapige: Máté 25,8c.13

Gyászoló testvéreim! A hétköznapi pergésében úgy megszokjuk a falióra egyenletes ketyegését, hogy szinte már észre sem vesszük. Amikor viszont egyszer csak hirtelen megszakad, felkapjuk a fejünket és kérdezzük: mi történt? Feltűnő ugyanis a hirtelen beállt csend.

Ez történt a jelen esetben is. Pergett az idő, teltek az évek S. K. testvérünk felett is, alig lépte át a 60. évét. Hirtelen megpattant a testében valami. Állunk némán, döbbenően, mert tudjuk, hogy amikor hátradólt a halálnak e váratlan látogatására, végleg elszakadt egy olyan földi élet-fonal, amit mi semmiképpen nem tudunk újrakötni. Kínos tehetetlenség vesz erőt rajtunk ilyenkor. Úgy állunk mindig az ilyen ravatal mellett, mint ahogyan a nagy mélységek előtt áll meg a szédülésre hajlamos ember.

Egy fiatal tanár azt mondta: „Számomra nem szédítő 2000 méter magasan repülni a repülőgéppel, szédítő ellenben egy két méter mély sírgödör előtt megállni.” Igen. Ilyenkor érezzük mennyire igaza van a költőnek, amikor azt mondja: *Egy villanás az élet csak / Nagy némaság az álom / Ott túl dereng az igazi / Ott túl a láthatáron.* (Horváth Loránd)

Nos, ezért emeli fel e koporsó mellett is Jézus Krisztus, a halál felett győzedelmes Urunk a szavát: Vigyázzatok, mert nem tudjátok sem a napot, sem az órát, mikor jön el az Embernek Fia! Bizony, nem tudjuk!

S az is igaz, amit a tíz szűzről szóló példázatban az öt balga így fogalmazott késői, döbbenetesen fájdalmas felismerésében: „Lámpásaink kialusznak.” Azért van halál, azért van temetés, azért van ravatal, azért van nyitott sírgödör, azért van temetőkert, azért van gyász, azért van fájdalmas búcsúzás, mert lámpásaink kialusznak, s nem tudhatjuk, mely órában történik ez. De egyet tudhatunk, s ezt nagyon fontos megtudnunk, amit Jézus alapigénkben tanít nekünk: hogyan készüljünk fel erre.

Az akkori keleti, izraeli esküvői szokás szerint a leányzók kimentek a vőlegény elé éjfélkor, vitték a lámpásukat. Őt leány bölcsen, tartalék-olajat is visz magával, hogy ha sokáig késne a vőlegény, legyen mivel pótolni az olajat, mert csak égő lámpással lehet a vőlegény elé menni. A másik öt leány nem vitt tartalék-olajat és amikor késve megérkezett a vőlegény, döbbenetesen ismerték fel, nem lesz mi biztosítsa a lámpa lángját. Odafordulnak a másik öt leányhoz: Adjatok nekünk olajat! Azok így válaszoltak: nem adhatunk, mert akkor nem lesz elég nekünk. Menjetek, vegyetek ti magatoknak!

Igen. A mi lámpásaink kialusznak. Tudja ezt mind a tíz leány, de őt nem veszi komolyan ezt a tényt. Csak kétféle ember van ezen a világon, testvéreim. Az egyik komolyan veszi azt, hogy a lámpása egyszer kialszik, ezért előrelátóan felkészül erre a napra. A másik nem veszi komolyan, és nem készül fel erre.

Pedig nem így indultak. Azt gondolták: elég lesz, kitart. Ezért nem vittek magukkal tartalék olajat.

Testvéreim, mi is, mindnyájan úgy indulunk az életbe. Magunkkal viszünk valamit: családi, egyházi, vallásos örökséget, szokásokat, jól beidegződött dolgokat, csakhogy útközben egyre inkább kiderül, hogy az őseinktől örökölt szép szokásaink sora nem elég! A megtanult Miatyánk, amit eldarálunk minden este, sokszor lélektelenül – az nem elég. Egy kicsike, pislákoló hit, ami már alig világít, az nem elég! A töredező reménység, ami nem tart meg a próbák súlya alatt, az nem elég. Sokszor elfogyó szeretetünk és véges türelmünk, jaj, az nem elég! Ezekkel nem lehet eljutni az út végére, a Völegény elé. Erre idejében rá kell jönnünk! Nem mindegy, mikor jössz rá erre, testvérem!

Tudjátok, miben áll a példázatbeli öt leányzó eszessége? Abban, hogy idejében felismerték, mire van szükségük ahhoz, hogy elérkezzenek a Völegény elé és be is jussanak a menyegzői örömbé. Nos, az idejében való felismerése annak, hogy mire van szükségem az üdvösség eléréséhez, ez az eszesség. Ez a felismerés az a nagy fordulat, ami nélkül nem érdemes elérkezni a sírhoz. Ez a nagy fordulat az, amit a Szentírás megterésnek nevez.

Ugye, mindnyájunkban ott van születésünk óta a vágy, a keresés? Szeretnénk eljutni a teljességre. Csakhogy a teljességre eljutni egy nagy felismerés, egy döntő fordulat által lehetséges. Eljutni a nagy felismerésre, hogyan érdemes fogadni a halált, tudni, hogy a mi életünk, noha egyirányú, mégsem zsákutca. A hívó ember ugyanis a halálát úgy fogja fel, mint hazaérkezést. S ez a nagy boldog felismerés az, ami igazán eszessé teszi az embert.

Michelangelo, a nagy szobrászművész és sokoldalú mester 86 éves korában azt mondta egy nőnek: „Idős vagyok már, és remélem, az Isten hamarosan hazahív.” A hölgy azt kérdezte: „Mester, ön életunt?” Így válaszolt: „Nem, nem vagyok életunt, sőt, élni vágyok. Ezért vágyom haza az én Uramhoz!”

A neves orosz író, Dosztojevszkij azt mondta: „Csak ha Krisztus karjaiba veti az ember magát, akkor tudja a halált elviselni.”

Kedves testvéreim, kérdés: odavetettük-e már magunkat, végleges nagy felismerés és döntés nyomán a Krisztus karjaiba? Ha igen, akkor a halál nem ijesztő, akkor a halál nem foszt meg semmitől. Akkor a halál bármikor és bármiként jön, nem lesz egyéb, mint egy alkalom odaborulni a Völegény elé, aki csak magához ölel végérvényesen a mennyei menyegző állandó örömébe.

A neves francia színésznő, Brigitte Bardot mondta: „Én naponként gondolok a halálra. Ha minden ember ezt tenné, nem lennénk olyan rosszak és elviselhetetlenek.” Modern kornak modern hölgye fogalmaz így. Bizony, ha minden nap gondolnánk arra, amit a Szentírás ír, hogy egyszer mindnyájunknak meg kell halnunk és utána jön az ítélet, akkor nem lennénk olyan rosszak és elviselhetetlenek.

Elköltözött atyánkfia váratlan hirtelenséggel adta vissza nemes lelkét Teremtőjének. Fáradságos, hűséges élete volt. Családjáért élt nemes egyszerűséggel, céltudatosan, helytállásban, kitartásban, soha nem adva föl a harcot, nem ijedve meg a nehézségektől, s mindig szeretettel fordulva azokhoz, akiket Isten reá bízott. Ezért nem könnyű az elválás 38 évi házasság után kedves özvegyének, és nem könnyű a két leánygyermeknek az édesapától búcsúzni, mert jel volt ő. A hűség, az egyenesség, a becsületesség jele.

Isten azonban még többet tudott róla, mint amit mi mindnyájan tudunk. Ő tudná igazán jellemezni őt. Ők ketten már elvégezték szemtől szemben egymással ezt a nagy számadást. Nekünk az marad, amit Füle Lajos költő mond négysorosában: *Jeleket adni, jeleket hagyni, / ha elmegyünk is jelnek maradni, / beszédes jelnek lenni a hitben, / mint akit jelnek rendelt az Isten.*

Én azt kívánom minden gyászoló testvéremnek, legyen ilyen beszédes jele ezen a földön annak, hogy övé a vigasz, övé a feltámadás és az élet Jézus Krisztusban, a Feltámadottban. Ámen.

Jóság és szépség

Volt nekem egy furcsa kis imádságom gyermekkoromban. Nem egészen tudatos, de nagyon őszinte, olyan erős vágy hordozója, hogy ma is visszhangoznak bennem a régi szavak, dacára annak, hogy nagyon is tudom, hogy nincs senki jó, csak az Isten. Azt imádkoztam én szorongva:

„Istenem, add, hogy én igazán jó ember lehessek.” Könyvmoly gyerek voltam, s faltam a világirodalmat könyvben, színházban, moziban, ahol csak értem. De ez az irodalom nem tartotta fontosnak a jóságot, és engem is lebeszélt, hogy a legfontosabbnak tartsam. Detronizálta a jót, és helyébe ültette a „szépet” az én szívembe is. Nagy baj lett ebből, sok konfliktus, s én az életem nagy részét a jó és szép közötti tántorgásban töltöttem el. Aztán egyszer vívódásaim közepette egy bölcs, öreg ember rövid mondata állított meg, mely így hangzott: „Egy uncia jóság felér a szépség tengerével.” És csakugyan! Rájöttem, hogy szebb a jóság, mint az öncélú szépség, s hogy a dolog csak relációban érthető.

(Zs. Tüdös Klára: *Szeretetnaptár*)

A lapot alapította: D. dr. Csiha Kálmán és Nagy László
Főszerkesztő: Jenei Tamás
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Az Erdélyi Református Egyházkerület Igazgatótanácsa
40079 Cluj/Kolozsvár, str. I. C. Brătianu/Király u. 51.
Tel: 0264-592453; Fax: 0264-595104; Email: belmisszio@reformatus.ro

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza

Készült a Református Egyház Misztótfalusi Kis Miklós
Sajtóközpontjának nyomdájában

Felelős vezető: Tonk István

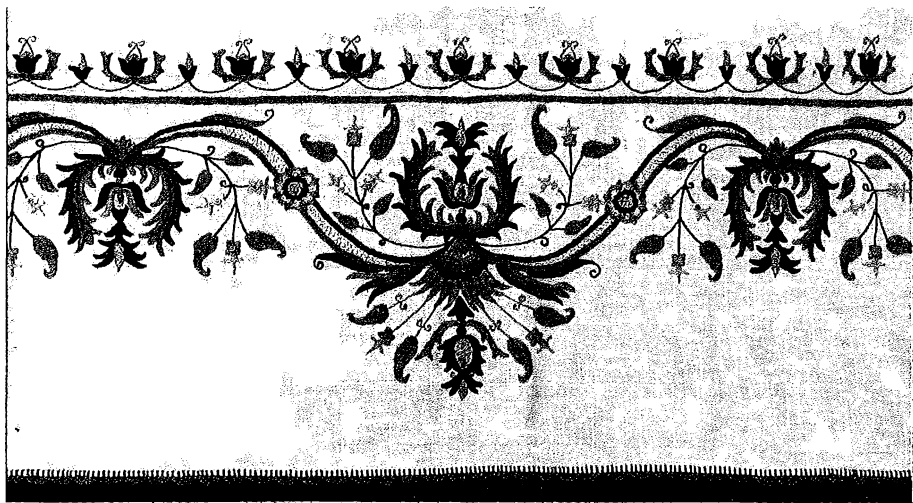
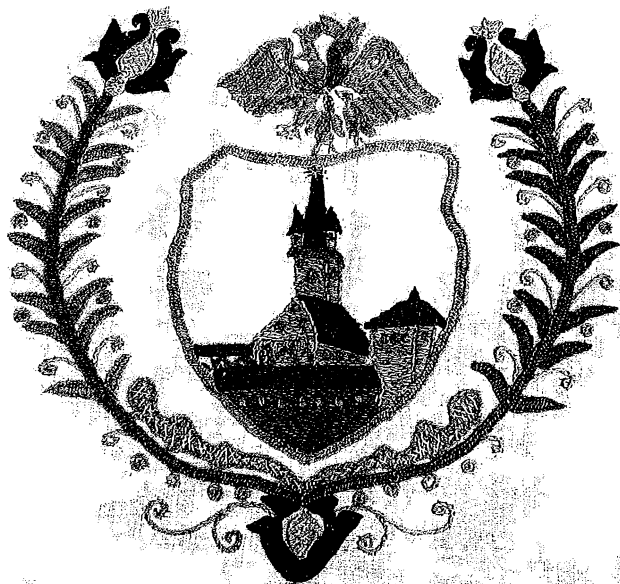
Műszaki szerkesztő: Bálint Lajos

Olvasószerkesztő: Salamon Emese

Számítógépes szedés, tördelés: Nagy Andrea

ISSN 0254-4458

Részletek a címlapon szereplő terítőből